

Kamniški Občan

Št. 3

Leto XXXVI

Kamnik, 13. februarja 1997

Dupliški kulturni dom (spet) naproday

Za pravico krajanov (delavcev Stola) do deleža

Za sestanek krajanov, ki ga je sklical svet krajevnosti Duplica v zvezi s prodajo kulturnega doma, je bilo med krajani, še posebej med sedanjimi in bivšimi delavci Stola, veliko zanimanje. Okrog šestdeset krajanov je napolnilo prostor ob veliki dvorani, tako da je celo predsednik sveta KS Ivan Pohlin izrazil začudenje nad tako velikim obiskom.

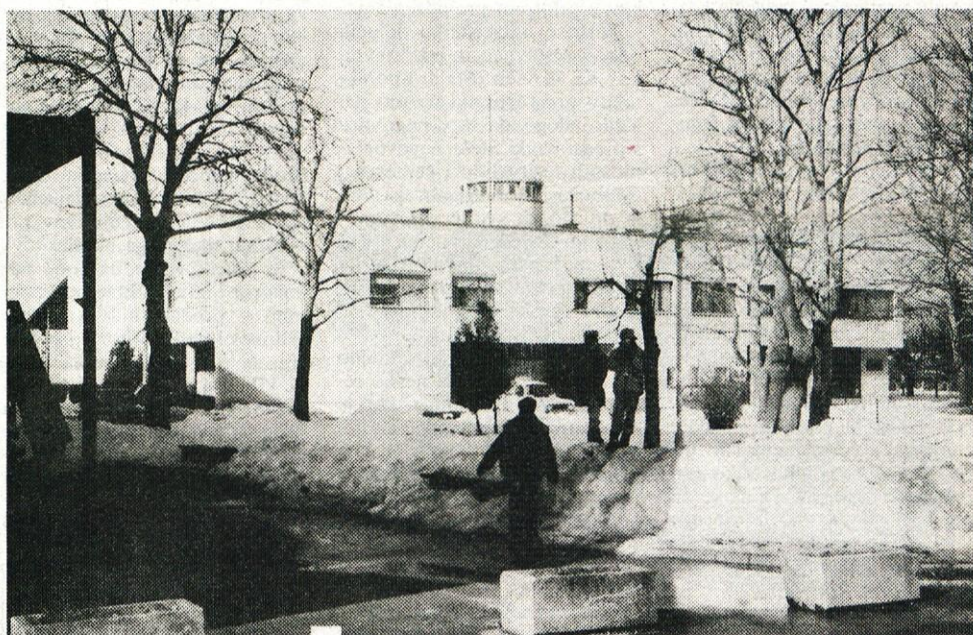
Sestanka so se udeležili skoraj vsi najvišji predstavniki občinskega vodstva, med njimi župan Tone Smolnikar, Igor Podbrežnik, predsednik občinskega sveta, Marjeta Humar, podpredsednica sveta in predsednica odbora za družbene dejavnosti, in

Anton Kamin, načelnik oddelka za družbene dejavnosti.

Povod za sestanek je bil, kot je uvodoma dejal predsednik sveta KS Ivan Pohlin, nedavni ponovni razpis Stola za prodajo Kulturnega doma, tokrat po posameznih delih. Po informaciji, ki smo jo slišali na sestanku, se je kupec, ki je bil izbran na lanskem razpisu, skesal. Tokrat so določili izključno ceno za celoten objekt z zemljiščem v višini 36 milijonov SIT, licitacija pa naj bi bila 5. februarja. Žal pa udeleženci drugih podatkov niso mogli dobiti, ker se sestanka kljub vabilu nista udeležila niti direktor Stola niti predstavnik pravne službe.

Po besedah predsednika sveta KS je dom po načrtih arh. Nika Kralja zgradil Stol med leti 1954 do 1958. K izgradnji pa so velik delež prispevali tudi delavci Stola, ki so s tako imenovanim udarniškim delom opravili okrog 240.000 delovnih ur. Leta 1984 je dom prevzela v upravljanje krajevna skupnost Duplica. Vzdrževala ga je predvsem z denarjem, zbranim s krajevnim samoprispevkom. V njem pa se je odvijala zelo pestra dejavnost od kino in gledaliških predstav, knjižnice, strelišča za zračno puško, tu so se srečevali šahisti, za domom pa so balinarji.

Nadaljevanje na 2. strani

BO DUPLIŠKI KULTURNI DOM DOBIL NOVEGA LASTNIKA - krajani nasprotujejo, da bi krajevna skupnost in društva ostala brez nujno potrebnih prostorov. (foto F. S.)

22. seja občinskega sveta v dveh delih

Zavzeta razprava o financiranju športa

Za prvo letošnjo sejo občinskega sveta, ki jo je, kot smo že poročali, Igor Podbrežnik, predsednik občinskega sveta, sklical za 29. januar se je na seji nabralo še nekaj dodatnih tako točk, da na 20 točk podaljšane dnevnega reda svetniki niso uspeli spraviti pod streho v enem dnevu, pač pa so morali sejo nadaljevati 5. februarja.

Prvotni predlog dnevnega reda so spremenili tako, da so umaknili predlog odloka o pokopališkem redu in dodali predlog sklepa o določitvi nove cene za predšolsko vzgojo za vzgojno-varstveno dejavnost v VVZ Antona Medveda, predlog za prodajo delnic občine pri Stanovanjsko komunalni banki Ljubljana (obravnavali so ga na za javnost zaprtem delu seje) in predlogom komisije za volitve in imenovanja za imenovanje novega odgovornega urednika Kamniškega občana.

Najprej so svetniki obravnavali in z nekaj dopolnitvami sprejeli okvirni program dela občinskega sveta za leto 1997. Ob tem so svetniki sklenili, naj občinska uprava za nekaj točk tega programa, ki zadevajo sprejemanje občinskega proračuna, pripravi gradivo za

bližnje seje, tako da bo obravnavna opravljena še pred sprejetjem občinskega proračuna (n. pr. strategija razvoja obrtništva in podjetništva v občini Kamnik, podeljevanje koncesij za pogrebno dejavnost in vzdrževanje pokopališča Žale, postavljanje oglasnih tabel itd.).

Svetniki so začeli tudi razpravo o uporabi občinskega grba in zastave, vendar so jo prekinili, nadaljevali pa jo bodo na eni prihodnjih sej, ko bodo dani pogoji za nadaljevanje razprave. Predvsem bo treba bolj jasno opredeliti celostno podobo grba in zastave.

Z dvema manjšima dopolnitvama je občinski svet sprejel odlok o pogojih, postopkih in merilih za opravljanje gospodarske javne službe javna razsvetljava.

Brez večje razprave in dopolnitev so občinski svetniki sprejeli tudi spremembo odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, s katerimi so uvedli plačevanje tega prispevka tudi za počitniške hišice na Veliki planini. S posebnim sklepom pa so za okrog 3% povečali vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, pri čemer so upoštevali indeks rasti cen na drobno.

Glede delitve objekta Glavni trg 23 (bivši hotel Planinka) v naravi pa je občinski svet naložil občinski upravi, naj se o tem čimprej dogovori s solastnikom objekta, nato pa se z uporabniki oz. najemniki prostorov, ki so last občine, dogovori optimalna najemnina. Do nadaljnjega naj bi znašala za poslovne prostore najmanj 10 DEM za m².

Največ razprave v prvem delu seje je bil deležen osnutek pravilnika o sofinanciranju športa v občini Kamnik. Svetniki s predlaganim osnutkom pravilnika niso bili zadovoljni. Zato so predlagali, naj župan kot predlagatelj do 25. seje občinskega sveta pripravi nov osnutek pravilnika, upoštevajoč pri tem pripombe in predloge svetnikov. Predlagali so tudi, naj župan pripravi javno obravnavo o tem pravilniku. K obravnavi naj povabi vsa društva s področja športa in zainteresirano javnost. Glede proračunskih sredstev za sofinanciranje športa v letu 1997 pa so svetniki menili, naj se ta sredstva razdelijo na skupščini športne zveze občine Kamnik.

Za novo odgovorno urednico Kamniškega občana je občinski svet imenoval Bredo

Podbrežnik Vukmir. Dosedanji urednik Franc Svetelj je namreč že lani predlagal občinskemu svetu svojo razrešitev s te dolžnosti.

Svetniki zavrnilo predlog višjih cen v otroškem varstvu

V nadaljevanju 22. seje 5. februarja so se svetniki najprej lotili osnutka programa varstva okolja v občini Kamnik, ki ga je obrazložil Bojan Mlakar, načelnik oddelka za okolje in prostor. Poudaril je, da gre v bistvu za razširitev obstoječega programa iz leta 1994 in usklajitev s trenutnimi razmerami. Predstavniki poslanskih klubov so med drugim menili, da v programu manjkajo roki, potrebna finančna sredstva in izvajalci posameznih nalog (Perčič - LDS), da je treba večji poudarek dati varovanju pitne vode (Meršak - Zeleni), da je treba med prednostne naloge uvrstiti tudi problem odlaganja odpadkov, da je treba nadaljevati z rednim spremljanjem onesnaženosti zraka (Humarjeva - SKD).

Poleg tega pa so svetniki opozorili še na potrebo po rednem nadzoru uresničevanja programa in sankcioniranju za nespoštovanje predvidenih ukrepov, na nesmiselnost uvajanja ekoloških taks za uporabo zemeljskega plina, na potrebo po strokovnem delavcu v občinski upravi, ki bi usklajeval izvajanje

Nadaljevanje na 3. strani

Svetniki sprašujejo in predlagajo

2. stran

Z otroškega parlamenta

6. stran

Malešev upodobitve Prešerna

7. stran

Andreja Mali državna prvakinja

11. stran

Izredna skupščina Meščanske korporacije Kamnik

V petek, 31. januarja, je bila izredna skupščina Meščanske korporacije Kamnik. V skladu s statutom so bili nanjo povabljeni samo tisti člani MKK, ki so pridobili tak status do 30. januarja 1997 - torej samo 62. Prisotnih je bilo sicer nekaj manj, vendar še vedno povsem zadosti, da so lahko začeli skoraj ob napovedani uri. Od posebej povabljenih sta se skupščine udeležila tudi Igor Podbrežnik, predsednik občinskega sveta, in Ivan Pristovnik, tajnik Občine Kamnik.

Običajnem uvodu (izvolitev organov skupščine, poročilo verifikacijske komisije in podobno) je sledilo poročilo predsednika gospodarskega odbora, ki je sočasno tudi predsednik MKK, Borisa Vučka. Ta je na kratko orisal preteklo delo in težave, ki so se ob tem pojavljale. Za člane je bilo verjetno najbolj zanimivo to, da se določeni postopki približujejo zaključni fazi in, če le ne bo kakšnih nepredvidenih dogodkov ali zahtev, bi moral biti prvi del nacionaliziranega premoženja vrnjen najpozneje do marca letos. Glede na to, da je bila to izredna skupščina, redna bo v drugi polovici marca, je bila razprava o samem poročilu relativno kratka in skupščina je soglasno sprejela poročilo. Je bilo pa v razpravi načetih nekaj drugih zadev, ki so zelo zanimive (dokazilne listine, hišna ali osebna pravica in podobno) in o katerih bo verjetno še potrebno kdaj katero reči in razjasniti.

Sledila je daljša utemeljitev in obrazložitev popravkov statuta, ki ju je podal generalni tajnik. Določeni popravki so bili potrebni zaradi nekaterih zastarelih določil (delegatski sistem, obramba in zaščita, sklepčnost na sestankih in podobno). Poleg tega so bila dodana še nekatera določila, ki podrobneje opredeljujejo MKK in njeno delovanje. Od teh je bilo nekaj bolj formalnih (zig, naziv in podobno), nekaj pa pomembnih. Tako pomembno določilo je vsekakor tisto, ki upošteva stari statut, da ima posamezni upravičenec na skupščini samo en glas, četudi ima več deležnih pravic. Tam, kjer je pa več lastnikov ene deležne pravice, imajo ti vsi skupaj prav tako samo en glas. Poleg tega pa morajo ti izmed sebe izbrati predstavnika, ki jih bo zastopal na skupščini, sicer nimajo pravice glasovati. Na ta način sta doseženi dve stvari: onemogočeno je, da bi tisti, ki ima več deležnih pravic, preglašoval tistega, ki ima samo eno. Ker pa imajo pravico glasovanja na skupščini samo predstavniki, bo skupščina še vedno operativno velika. Popravljen statut je bil soglasno sprejet z nebitvenimi dodatnimi popravki. Zato bodo na naslednjo skupščino vabljeni z vabili samo ti predstavniki, ne pa tudi vsi člani MKK.

Pomembna točka je bila tudi vizija razvoja MKK. Ker se ni točno znan celoten obseg vrnjenega premoženja, je ta vizija narejena na določenih predpostavkah. Glavno bistvo razvoja MKK naj bi bilo v tem, da bi najprej razvijala svojo osnovno dejavnost - gospodarjenje z gozdovi, poleg tega pa tudi druge dejavnosti, ki so na tem območju ustrezne. Zato naj bi se večina ustvarjenega dohodka vračala nazaj v oplemenitenje

Nadaljevanje na 2. strani

Seat Ibiza 1.0 že za 15.992 DEM

in

novi, še ugodnejši leasing in kreditni pogoji

sta le dva razloga, da obiščete novi

SEAT CENTER TRZIN

Ljubljanska 3a, Trzin
tel. 716-262

PORSCHE
LEASING
vaš finančni
partner

SEAT

VOZILA
S ŠPANSKIM
TEMPERAMENTOM

SCORPIO

Moste 88 A

Prodajalna obutve in tekstila
tel.: 841-029

AKCIJA!

Športni copati NIKE modeli '96
cenejši od 10 do 30%
od 17. do 22. februarja

Ne zamudite priložnosti!

Obiščite nas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Naslednja, 4. številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 27. februarja. Članke sprejemamo najkasneje do srede, 19. februarja; oglaševanje, zahvale in obvestila pa do torka, 25. februarja.

Za pravico krajanov (delavcev Stola) do deleža

Nadaljevanje s 1. strani

ji, ki danes tekmujejo v I. ligi, zgradili lepo balinišče, lani so ga povečali še za dve stezi. Skratka, dom je središče kulturnega in športnega dogajanja te po številu prebivalcev največje krajevnne skupnosti v naši občini. Zato je še toliko bolj upravičena bojazn, da bi s prodajo objekta krajevna skupnost z vsemi naštetimi dejavnostmi izgubila svoje prostore.

Vzrok, da je dom ponovno prišel v last Stola, je v dejstvu, da po skoraj treh desetletjih krajevnega samoprispevka, s katerim so na Duplici uredili tudi skoraj vse komunalne naprave, šolsko telovadnico in še mnogokaj, tega leta 1990 na referendumu niso uspeli ponovno izglasovati. Zato je tudi za vzdrževanje doma zmanjkalo denarja. Krajanji Duplice so se sedaj znašli pred vprašanjem, kaj storiti, da ne bi izgubili tako potrebnih prostorov. Denarja za nakup krajevna skupnost niti

občina nimata, čeprav so predstavniki občine že lani vložili veliko prizadevanj, da bi dom, ali pa vsaj del prostorov, spet prišel v last KS. Ker je po podatkih iz zemljiške knjige kot lastnik vknjižen Stol, lahko razpolaga s celotnim premoženjem.

Zato so na sestanku določili odbor, sestavljen iz predstavnikov KS in vseh ostalih uporabnikov prostorov, ki so mu naložili nalogo, da se v pogovoru s predstavniki Stola pogovori o možnih rešitvah, pri čemer naj se poudari moralna obveza Stola do vlozka svojih delavcev - krajanov Duplice, omenili pa so tudi možnost upravnega spora za uveljavitev vloženega deleža. Sicer pa je bilo slišati, da 300.000 nemških mark ali pa še manj, če bodo morali izklicno ceno še znižati, Stola ne bo rešilo. Občina sicer nima, kot je dejal župan Tone Smolnikar, nobenih pristojnosti vplivanja na gospodarjenje v podjetjih, ima pa občinski svet v rokah škarje in platno, ko se bo sprejemal

zazidalni načrt za zemljišče ob Korenovi cesti. Tu pa lahko podjetje s prodajo zazidljivih stavbnih zemljišč veliko več pridobi. Župan je še navrgel misel o možnosti, da bi nek generalni najemnik celotnega objekta v okviru krajevnne skupnosti objekt oziroma posamezne njegove prostore lahko oddajal v najem in tako ustvarjal sredstva za vzdrževanje stavbe. Vsekakor pa se po njegovem mnenju, temu je pritril tudi Igor Podbrežnik, ne bi smela ponoviti zgodba s kamniškimi kegljiščem, ki ga je Stol prodal kupcu iz kranjske občine, zaradi česar ima sedaj občina in sosedje precej težav pri urejanju njegovega okolja.

V pričakovanju, da bodo odgovorni ljudje v Stolu sporazumno s predstavniki krajevnne skupnosti našli rešitev, ki bo ustrezala tudi krajanom in občini, ki mora prav tako skrbeti za razvoj kulturnega, športnega in drugega življenja v občini, so se po živahni razpravi krajanji razšli. O razpletu tega vprašanja bomo še poročali.

FRANC SVETELJ

Občanov komentar

Nova priložnost za rešitev?

Za sredo 5. februarja napovedana javna dražba kulturnega doma na Duplici ni uspela, ker zanj ni bilo nobenega zanimanja. Stol naj bi jo nameraval ponoviti čez mesec dni, verjetno z nižjo izklicno ceno. Zdi se, da je prav zdaj priložnost, da se uprava Stola z nedavno izvoljenimi predstavniki krajevnne skupnosti Duplice in društev, ki uporabljajo zgradbo, temeljito pogovori o njihovih predlogih in o najboljši možni rešitvi, ki naj bi omogočila, da bi ta dom še naprej služil svojemu namenu in še naprej ostal središče kulturnega, športnega in družabnega življenja te naše največje krajevnne skupnosti, v kateri živi že blizu pet tisoč prebivalcev.

Krajanji, še posebej nekdanji Stolovi delavci, upokojeanci in tisti, ki so v zadnjem času ostali na cesti in z grenkobo zrejo na prazne cementne podstavke na »dvoru«, nekdanjem skladišču lesa, in upajo, da jim bo od nekdanjega ponosa kamniškega

gospodarstva in danes sesuvajočega se podjetja ostal vsaj dom, ki so ga gradili tudi z udarniškim delom in ga leta vzdrževali tudi s krajevnim samoprispevkom.

Med možnimi rešitvami navajajo brezplačen odstop objekta ali pa vsaj najbolj nujnih prostorov za potrebe KS in društev ali pa dolgoročen najem za simbolično najemnino. Res je, da vzdrževanje take zgradbe ni poceni. Vendar bi bilo mogoče določiti del prostorov oddajati v najem po tržni ceni, še posebej, če bi našli rešitev za nadzidavo zgradbe, ki zaradi puščajoče ravne strehe kliče po obnovi.

Pričakujemo lahko, da naslednja poteza uprave Stola ne bo pustila še grenkejšega priokusa pri Dupličanih in delavcih, ki so vse svoje življenjske moči pustili v tej tovarni, ki je nekoč živila z Duplico in Dupličani z njo...

F. SVETELJ

Obvestilo pridelovalcem krompirja

Pridelovalci krompirja se v zadnjih letih v Sloveniji srečujejo z vedno večjimi problemi pri prodaji krompirja. V preteklosti je bilo pridelovanje semenskega krompirja v Sloveniji dobro organizirano in močno razširjeno, med drugim tudi na Gorenjskem ter v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije tudi v okolici Komende.

V zadnjih dveh letih ugotavljamo, da se je kakovost domačega semena močno izboljšala in ne zaostaja za uvoženim semenom. Zato je nakup domačega semena krompirja za pridelovalce zelo ugodna možnost. Da bi pridelovanje kakovostnega domačega semenskega krompirja še naprej ohranili oz. pozneje razširili, je potrebno organizirati večja zaprta območja, kjer bo dovoljeno saditi le kakovostno seme. Da se pridelovalcem v teh območjih ne bodo nalagale le nove obveznosti, je potrebno zagotoviti tudi primerne spodbude. Poleg tega pa tudi pridelovalci, ki se trenutno ukvarjajo s pridelovanjem jedilnega krompirja, lahko najdejo nov vir za službo v semenskem krompirju (delna preusmeritev proizvodnje).

V letu 1997 načrtujemo oblikovanje zaprtega območja za pridelovanje semenskega krompirja na območju Komende. Območje bo v prvem letu obsegalo katastrske občine: Križ, Moste, Suhadole, Kaplja vas, Nasov-

če, Klanec in Mlaka. Pri tem delu pričakujemo in želimo dobro voljo in sodelovanje vseh pridelovalcev krompirja na tem območju. Dela se bomo lotili strokovnjaki KIS v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo, kmetijsko zadrugo, inšpekcijskimi službami in pridelovalci krompirja. Želimo si da bo omejen projekt predvsem v korist pridelovalcev na tem območju. Pridelovalci bodo imeli tudi sami preko kmetijske zadruge možnost za nadzor nad izvajanjem dela.

V zaprtem območju bo dovoljeno saditi le semenski krompir A (uvoženo seme) ali ORIGINAL ali višje kategorije (E...). V ta namen bo potrebno popisati vse pridelovalce jedilnega in posebej tudi semenskega krompirja. Popis je potreben tudi zato, da bodo pridelovalci semenskih nasadov lahko uveljavili regres. Do regresa za prvi zaščitni pas bodo upravičeni vsi nasadi za pridelovanje jedilnega krompirja, ki so od semenskih nasadov oddaljeni do 100 metrov. Vsi ostali nasadi na zaprtem območju bodo upravičeni do regresa za drugi zaščitni pas. Predpogoj za regres je dokazilo o kupljenem kakovostnem semenskem krompirju. Kot dokazilo velja račun in deklaracija z navedbo sorte, kategorije in količine nabavljene-ga semena. Zadostne količine kakovostnega semena so na voljo v skladišču KIS, omogočili bi kar

najugodnejšo možnost nakupa. Dovoljeno bo tudi saditi drobnejši in debelejši krompir iz semenske proizvodnje (ustrezne kakovosti pod nadzorom KIS). Seme bo potrebno zamenjati vsako leto, izjema so le sorte sante, mrakel, cornado, carlingford, KIS 83-7, pri katerih bo potrebno zamenjati seme najmanj vsaki dve leti. V tem primeru morajo pridelovalci hraniti dokazilo o nakupu semena iz preteklega leta.

Vse nasade krompirja v zaprtem območju pregleda služba za potrjevanje semenskih posevkov, ki ob prvem pregledu oceni zdravstveno stanje in površino nasada. Zdravstveno stanje mora odgovarjati normativu 1,5% težkih viroz v nasadih v prvem varovalnem pasu in 4% v drugem varovalnem pasu. Na osnovi pregleda služba za potrjevanje KIS izda potrdilo za uveljavljanje regresa.

Manjšim, netrznim pridelovalcem bo omogočena tudi možnost, da opustijo pridelovanje krompirja, saj bodo jeseni lahko po zelo ugodni ceni kupili jedilni krompir na KIS (možnost lastnega izkopa, nakupa pridelka na njivi po izkopu ali nakupa že sortirane jedilnega krompirja).

Morebitne kršitve odloka in sprejetih dogovorov bo spremljala kmetijska inšpekcijska služba.

Pridelovalce se enkrat naprošamo in pozivamo, da pri organizaciji zaprtega območja sodelujejo, saj menimo, da je tudi to pot k boljšemu zaslužku in možnosti preživetja v ostri konkurenci v Evropski uniji, ki se nam, kot kaže, obeta v prihodnje.

MAG. PETER DOLNIČAR,
dipl. ing. kmet.
Kmetijski inštitut Slovenije

Izredna skupščina Meščanske korporacije Kamnik

Nadaljevanje s 1. strani

zemljišč in drugih osnovnih sredstev, samo nekaj bi se ga porabilo za skupne potrebe, tudi mesta Kamnika, manjši del bi se pa razdelil med člane MKK. Ta vizija, ki je bila tudi potrjena, bo služila kot osnovna usmeritev za izdelavo konkretnih gospodarskih in finančnih programov.

Da bi se pokrilo nujne finančne izdatke, dokler vrnjeno premoženje ne bo začelo prinašati dohodka, je skupščina soglasno sprejela tudi članarino za leto 1997 v

višini 2.000 SIT, ki jo mora plačati vsak član MKK do konca marca 1997. Seveda pa še vedno velja sklep predzadnje skupščine o članskem posojilu v višini 30.000 SIT, ki naj bi jih čim prej vplačal vsak, ki ima glasovalno pravico.

Skupščina je tudi soglasno potrdila sprejem 194 novih članov, med katerimi je tudi Občina Kamnik s šestimi deležniki pravnicami. Ta sprejem je bil pravzaprav samo formalnost, ki jo določa zakon, a upravičenost do članstva je preveril že notar.

B. POLLAK

Srečanje s Tomažem Humarjem - prejemnikom Zlatega cepina

Mnogi naši občani poznajo Tomaža Humarja člana PD Kamnik kot zelo uspešnega alpinista in dobrega planinskega prijatelja. Premagal je številne zahtevne vrhove, doma in v tujini, zlasti v Himalaji.

Za svoje izredne uspehe na področju alpinizma je za leto 1996 prejel najvišje mednarodno alpinistično priznanje - ZLATI CEPIN.

Tomaž Humar se bo predstavil širši kamniški javnosti v petek, 21. februarja, ob 15. uri v dvorani razstavišča Veronika nad kavarno v Kamniku. Ob tej priložnosti bo govoril o svojem alpinističnem uspehu v Himalaji in to pospremljati tudi z zanimivimi slikami in diapozitivi.

Planinsko društvo Kamnik vabi vse ljubitelje gora, da se udeležijo tega srečanja, z našim Tomažem. Skupaj bomo lahko spremljali razburljivo urico alpinističnega podviga.

Vstopnine ni!

STANE SIMŠIČ

Krajanom KS Kamnik Zaprice

KS Kamnik Zaprice je vsem naročnikom CATV novembra 1996 poslala položnice za plačilo stroškov vzdrževanja CATV sistema v letu 1996. K položnicam je bila priložena tudi obrazilo teh stroškov. Od izgradnje kabljskega sistema je stroške vzdrževanja krila KS, ki je te v določenih obdobjih zaračunala naročnikom.

S 1. januarjem 1997 pa je vse obveznosti v zvezi z vzdrževanjem CATV sistema prevzel Zavod za razvoj CATV v občini Kamnik, ki bo stroške vzdrževanja zaračunal direktno naročnikom in ne več preko krajevnih skupnosti.

Naša KS Kamnik Zaprice za leto 1996 še ni nakazala Zavodu za razvoj CATV vseh stroškov vzdrževanja, kajti nekateri naročniki CATV svoje obveznosti niso poravnali. Spominimo se, da priklop CATV omrežja za nikogar ni bil obvezen, vsak naročnik se je zanj odločil po lastni želji in presoji, vsem pa je bilo jasno, da bo treba vzdrževanje tudi plačevati, tako kot je bilo treba plačati gradnjo razvoda CATV sistema.

Prosimo vse naročnike CATV iz KS Kamnik Zaprice, ki še niso poravnali stroškov vzdrževanja za leto 1996, da se čimprej odločijo in storijo najkasneje do 25. februarja 1997. Seznam tistih naročnikov, ki stroškov vzdrževanja ne bodo poravnali, bomo javno objavili v naslednji številki Kamniškega občana.

Če želite kakršnekoli dodatne informacije v zvezi s CATV, se lahko obrnete na predstavnika KS Kamnik Zaprice v upravnem odboru Zavoda za razvoj CATV v občini Kamnik, g. Andreja Pregla, Jenkova 9, Kamnik (tel. 812-792 v večernih urah).

Svet KS Kamnik Zaprice

Tomaž Humar med člani upravnega odbora PD Kamnik na zadnji lanskoletni seji. Od leve proti desni: Marjan Kobav, Tomaž Humar, Bojan Pollak in Zdravko Markus.

OBČINA KAMNIK

Glavni trg 24, 1240 KAMNIK

PODJETNIKI IN OBRITNIKI

Predstavljamo vam dejavnost Poslovno informacijskega centra Občine Kamnik v marcu 1997.

1. IZOBRAŽEVANJE:

SE INTERNET IZPLAČA? marec Robert Potočnik 831-266

EVROPSKI PREDPISI ZA VARNOST STROJEV marec Igor ing. Jenko 831-266

RENTNO IN POKOJNINSKO VARČEVANJE ZA PODJETNIKE marec Nikola Grubiša 831-266

2. SVETOVANJE:

Nadaljujemo z brezplačnim posredovanjem osnovnih informacij in svetovalnih storitev za podjetnike in obrtnike.

PONEDELJEK: 16. do 18. ure

SVETOVALEC: CORAL d.o.o. Kamnik
KJE: Poslovno informacijski center Občine Kamnik
Glavni trg 23, Kamnik, tel.: 817-443.
Zakon o gospodarskih družbah, gostinstvu, obrti, trgovini, itd.
Statusno oblikovanje poslovanja

TOREK: 15. do 17. ure

SVETOVALEC: ga. Darinka Prešeren, dipl. ek. (Upravna enota Kamnik)
KJE: Poslovno informacijski center Občine Kamnik
Glavni trg 23, Kamnik, tel.: 817-443.
KAJ: Informiranje o razvojnih spodbudah Sklada RS za razvoj malega gospodarstva ter drugih skladov, aktivnosti Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, informiranje o sejmi, poslovnih konferencah ter mednarodnih projektih finančne in tehnične pomoči.

SREDA: 17. do 19. ure

SVETOVALEC: DATA-Z d.o.o. (ga. Zajnelagič)
KJE: DATA-Z d.o.o.
Medvedva 10, Kamnik, tel.: 817-226
KAJ: Vodenja poslovnih knjig, Davčna zakonodaja, finance

SREDA: 14. do 16. ure

SVETOVALEC: Računovodski servis, g. Robert Potočnik s. p.
KJE: Računovodski servis
Cankarjeva 3, Kamnik, tel.: 817-529
KAJ: Računovodski informacijski sistem, poslovni načrti, preverjanje podjetniške zamisli, marketinški načrt, tržna raziskava, razvojni načrt, finančni in računovodski načrt.

ČETRTEK: 16. do 17. ure

SVETOVALEC: g. Janez Novak, notar
KJE: g. Janez Novak, notar
Glavni trg 20, Kamnik, tel.: 817-153
(potrebna predhodna najava)
KAJ: Področje pravne ureditve poslovanja samostojnih podjetnikov in gospodarskih družb.

PONEDELJEK: 16. do 17. ure

ČETRTEK: 8. do 9. ure
SVETOVALEC: VAREKA
KJE: Inženiring za varstvo pri delu, požarno varnost, ekologijo in kakovost
Igor ing. Jenko s. p.
KAJ: VAREKA
Potok pri Komendi 3/B, fel./faks: 841-479
Za področje varstva pri delu in požarno varnost za ekologijo, za kakovost ISO 9000

V POSLOVNO INFORMACIJSKEM CENTRU SO VAM NA VOLJO GRADIVA NA TEMO:

Poslovanje s tujino, poslovanje tujcev v Sloveniji, ABC zunanjtrgovinskega poslovanja v Sloveniji, zaposlovanje tujcev, kako poslovati z Madžarsko, poslovanje z ZRJ, poslovanje z Madžarsko, viri financiranja za mala podjetja in podjetnike, EIC BORZA in BCC/BRE ponudbe in povpraševanja, vsi sejmni sveta, sejmni in razstave v Sloveniji v letu 1997, ...

Kamniški občan - Ustanovitelj Občina Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Sasa Mejač, oec. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Franc Svetelj. Strokovna sodelavka Vera Mejač. Lektorica Breda Podbrežnik-Vukmir. Tehnični urednik Franc Vidic. Na podlagi zakona o PD in mnenja Urada vlade za informiranje sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5% davek. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel./fax: 831-311. Ziro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-603-53872. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk Delo - Tisk časopisov in revij d.d. Ljubljana.

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Cestna povezava med Maistrovo in Usnjarsko cesto

Po mnenju Igorja Podbrežnika so prometne razmere na obvoznici, ki je edina cestna povezava med severnim in južnim delom občine, iz dneva v dan slabše, kolone na mestnih vpadnicah pa vse daljše. Po njegovem mnenju tudi sedanje rekonstrukcije na obvoznici niso bistveno prispevale k pretočnosti prometa. Zato je postavil vprašanje o možnosti dodatne cestne povezave na desni strani Kamniške Bistrice, od Maistrove ulice pri železnem mostu proti Usnjarski ulici in naprej proti jugu.

Župan Tone Smolnikar v svojem odgovoru pravi, da je občinska uprava pridobila idejno tehnično rešitev zahodne obvoznice z dodatnimi možnostmi zagotovitve parkirnih prostorov. Pri tem pa so bile proučene tudi možnosti za povezavo Usnjarske in Šolske ulice.

Že pri predlogu studije za zahodno obvoznico je bila dana pobuda strokovni instituciji, naj pouči možnost vzporedne povezave po desni strani Kamniške Bistrice do Usnjarske ulice. Sedaj je občina že dobila ponudbo za tehnično preveritev upravičenosti povezave.

kup 7 milijonov SIT, občinski proračun bi zagotovil 1,5 milijona SIT kot prispevek za obnovo cerkve na Žalah. Ministrstvo za kulturo pa naj bi prispevalo preostalih 1,5 milijona SIT.

V finančnem načrtu sklada stavbnih zemljišč za leto 1996 so bila določena sredstva za odkup zemljišča (pokopališče) v izmeri 5.927 m². Decembra lani je bila podpisana pogodba med Rimskokatoliškim župništvom in skladom stavbnih zemljišč občine Kamnik. Obveznosti s strani sklada v višini 7 milijonov SIT in občinskega proračuna v znesku 600.000 SIT so bile že poravnane. Ministrstvo za kulturo pa je nakazalo 1 milijon SIT. Preostali del obveznosti (1,4 milijona SIT) pa bo treba zagotoviti letos, v celoti iz občinskega proračuna, ali pa bo polovico prispevalo ministrstvo za kulturo.

Dopolnitev obstoječih in postavitve novih grbin na cestah

Svetniki Brane Golubović, Jože Romsak in Klavdij Koderman so že na lanskim septembrski seji dali več pobud v zvezi s postavljenimi grbinami za omejitve hitrosti. Po njihovem mnenju je treba pre-

dopolnitve prostorskega akta pretežni del tega kompleksa namenjen parkirnim površinam z navezavo na Palovsko ulico. Občinska uprava bo v predlogu občinskega proračuna za letošnji predlagala rekonstrukcijo Palovske ulice ter izvedbo prve faze ureditve dostopne ceste do obeh blokov, seveda vse v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

Občina ne ve nič o zadnjih vrtnah na Vasenem

Kdo je naročnik, kdo izvajalec in kdo plačnik vrtin, ki so se izvajale od 15. do 21. novembra lani na Vasenem oz. na Potoku, je med drugim vprašal svetnik Tone Rajsar in pristavil, da se boji, da ne bo občinski proračun dobil na grbo še kake nove Velike planine ali Šutne. Voda na Vasenem je namreč za terme prehladna, primerna je le za gojitve rakov in zelenjave. Slišati je tudi govorice, da so zadnje vrtnice namenjene gradnji obvozne ceste. Po njegovem mnenju s takim projektom ne bomo pridobili dosti turistov.

V županovem pisnem odgovoru je zapisano, da v financiranje vrtin, ki naj bi se izvajale v času od 15. 11. 1996 do 21. 11. 1996, občina Kamnik ni vključena in zato tudi ne more biti odgovora na vprašanje o lastniku, naročniku, izvajalcu kot tudi ne o plačniku vrtin.

Usklajevanje letošnjih prireditev v naši občini

Urad župana Občine Kamnik je 23. januarja sklical posvetovalni pogovor s predstavniki kulturnih, turističnih, športnih in gasilskih društev. Namen tega pogovora je bil usklajevanje pomembnejših prireditev zato, da se ne bi prekrivale. Nekaj osrednjih prireditev bo usmerjeno k praznovanju občinskega praznika in drugih pomembnejših dogodkov.

Tega posveta so se poleg vabljenih predstavnikov društev udeležili: župan g. Tone Smolnikar, tajnik g. Ivan Pristovnik, ki je pogovor tudi vodil, ga. Martina Končila, odgovorna za turizem, in Silvo Šircelj z Upravne enote, odgovoren tudi za prireditve.

Vsa društva so skupaj z vabilom prejela tudi osnutek koledarja prireditev za leto 1997.

Po uvodnem delu se je razvila zanimiva razprava. Po mnenju udeležencev je nujno potrebno usklajevanje prireditev in reševanje teh težav na enem mestu. Drugi del razprave se je nanašal na finančna sredstva in na njihovo delitev glede na pomen in širino aktivnosti. Vsa društva do sklica tega pogovora niso mogla konkretizirati svojih programov niti se niso mogla opredeliti do

posameznih vprašanj. Ob zaključku posveta je bilo sprejetih več predlogov in sklepov.

Med sprejetimi sklepi velja omeniti naslednje:

1. Vsa društva naj pošljejo na občino svoje letne programe prireditev vsaj do 15. februarja. Pri tem naj upoštevajo osrednje občinske prireditve.

2. Občinske službe bodo zbirale in objavljale v sredstvih javnega obveščanja vse pomembnejše prireditve v občinskem merilu.

3. Čim prej je treba pripraviti

STANE SIMŠIČ

Vodstvo posveta z desne proti levi - Tone Smolnikar, Ivan Pristovnik, Martina Končila in Silvo Šircelj

Zavzeta razprava o financiranju športa

Nadaljevanje s 1. strani

tega programa, da se mora skrb za varstvo okolja odraziti tudi v občinskem proračunu in podobno. S temi in še nekaterimi drugimi pripombami so svetniki osnutek programa sprejeli.

V razpravi o predlogu koncepta o ravnanju z odpadki so svetniki med drugim poudarili, da se glede odlagališča odpadkov ne bi smeli predolgo zanašati na Ljubljano, kamor sedaj po pogodbah odvažamo odpadke, pač pa bi morali več naporov vložiti v iskanje nove lokacije, morda tudi v sodelovanju s sosednjimi, tudi gorenjskimi občinami.

Med tem ko so svetniki osnutek odloka o gospodarski javni službi za vzdrževanje pokopališč sprejeli, da so razpravo in odločanje o osnutku odloka o

ja ter oblikovno in funkcionalno opredeliti možne pozidave oziroma izrabo površin. Te rešitve je treba vključiti v predlog, ki pa mora biti pred sprejemom usklajen z vsemi soglasodajalci.

Ker je realizacija nove ideje zasnovane osnovne šole v Mostah (zahteve po večji prizidavi, gradnji nove telovadnice, ureditve igrišča itd.) možna le s spremembo obstoječega ureditvenega načrta, je občinski svet obravnaval stališča do pripomb k ureditvenemu načrtu in osnutek odloka o spremembah ureditvenega načrta MO-2 Moste tudi sprejel.

Občinski svet je spremenil svoj januarski sklep o opustitvi javnega dobra na parceli št. 1148/1 k. o. Podgorje v izmeri 200 m², tako da v sklepu ni več pogoja, po katerem je

dražji za 3 do 7%, niso podprli. Svetniki so v skladu s priporočilom odbora za družbene dejavnosti zadolžili občinsko upravo, da predlaga vladi in državnemu zboru spremembo ustrezne zakonodaje.

Po mnenju omenjenega odbora je treba v pravilniku o plačilih staršev pravičnejše razporediti obremenitve na posamezne socialne kategorije, ustrezneje urediti davčne olajšave zaposlenih za otroke, urediti subvencioniranje varstva otrok, ki niso zajeti v zavodsko var-

stvo in podobno. Odbor je sicer pristal na povišane cene kot trenutno edino možnost, da se zagotovi obstoj in nadaljnje delovanje VVZ Antona Medveda, vendar kot smo dejali, svetniki temu mnenju niso pritrili. Ker predlaganih zakonskih sprememb verjetno še ne bomo tako kmalu dočakali, bo vsekakor za prehodno obdobje potrebno poiskati neko rešitev. K temu velja dodati, da je občinska vreča skoraj prazna...

FRANC SVETELJ

KOMUNALNE TAKSE V OBČINI KAMNIK POZIV ZA DOSTAVO PODATKOV

Spoštovani občani!

Ponovno vas obveščamo, da je Občinski svet občine Kamnik na svoji 16. seji, dne 29. 5. 1996, sprejel Odlok o komunalnih taksah v občini Kamnik. Ta odlok je objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 30/96 in velja od 15. 6. 1996 dalje.

Na podlagi tega odloka se v občini Kamnik plačujejo komunalne takse za uporabo naslednjih predmetov in storitev:

1. za uporabo igralnih sredstev v javnih lokalih (igralni avtomati, biljard, igralne karte ipd.), ki niso predmet zakona o igrar na srečo;
2. za uporabo javnega pločnika pred poslovnimi prostori ter za opravljanje gostinske in turistične dejavnosti na teh pločnikih;
3. za uporabo trgov in drugih javnih površin, razen pločnikov za razstavljanje predmetov, prirejanje razstav in drugih zabavnih prireditev za gospodarske namene (gostinski vrtovi);
4. za uporabo javnega prostora za parkiranje, šotorjenje ali drugečasne namene
5. za reklamne napise, objave in oglase na panojih, tablah ipd., ki so postavljeni, pritrjeni ali drugače označeni na javnih mestih;
6. za vitrine, v katerih se razstavlja blago zunaj poslovnih stavbe;
7. za priložnostna sporočila, objave in razglase po lokalnih stabilnih in mobilnih ozvočevalnih postajah.

Zavezanci iz 1, 5. in 6. točke so dolžni do 28. 2. v tekočem letu sporočiti Občini Kamnik ali DURS - Izpostava Kamnik število in velikost taksnih predmetov iz 1, 5. in 6. točke.

Vsem tistim, ki taksne napovedi še niso vložili in tistim zavezancem iz prejšnjega odstavka, ki do 28. 2. ne bodo sporočili podatkov, bo na osnovi veljavnega Odloka odmerjena letna taksa v dvojni višini.

Za taksne predmete, za katere je pred namestitvijo potrebno dovoljenje, se taksa plača pred izdajo dovoljenja. Za ostale taksne predmete so zavezanci dolžni DURS, izpostavi Kamnik prijaviti nastanek taksne obveznosti v 15 dneh po namestitvi taksnega predmeta.

Prijava mora vsebovati podatke o zavezancu in vsa dejstva in okoliščine, ki so pomembne za določitev višine komunalne takse.

Vsa dodatna pojasnila lahko dobite na DURS - Izpostava Kamnik, Oddelku za okolje in prostor ter Oddelku za gospodarske dejavnosti in finance občine Kamnik.

Občina Kamnik
Urad župana

BODOČE SREDIŠČE NOVEGA TRGA. Se bodo morali krajani in obiskovalci novih lokalov in vrtca še dolgo prebijati čez globoke luknje na parkirnem prostoru? (fs)

Maistrove ulice z Usnjarsko ulico. Ker se kot nujna potreba kaže sanacija oziroma morda celo novogradnja mostu preko Kamniške Bistrice, inna ta pri reševanju prometne problematike prednost.

Ker je občinska skupščina leta 1992 z odlokom o ureditvenem načrtu K-1 Kamnik-Center v širšem območju avtobusne postaje določila vsebinsko in programsko preobrazbo objekta »nunski hlevi«, lastnik objekta trenutno že pridobiva potrebna dovoljenja za spremembo namembnosti objekta v skladu z veljavnim urbanističnim aktom.

Urejanje lastniških vprašanj na zalskem pokopališču

Na vprašanje poslanske skupine SKD v zvezi z urejanjem odnosov med župnijskim uradom Kamnik in Občino Kamnik glede pokopališča na Žalah župan Tone Smolnikar odgovarja, da so na dosedanjih pogovorih, v katerih je sodeloval tudi sklad stavbnih zemljišč, predvsem iskali možne vire financiranja za odkup pokopališča, ki je bilo leta 1994 vrnjeno Župnijskemu uradu Kamnik.

Glede na ocenjeno dogovorno vrednost nepremičnine naj bi sklad stavbnih zemljišč zagotovil za od-

prečiti vožnje mimo grbin po bankinah ali celo po pločnikih, postaviti znake z opozorili na grbine in postaviti talne ovire v bližini vseh šol.

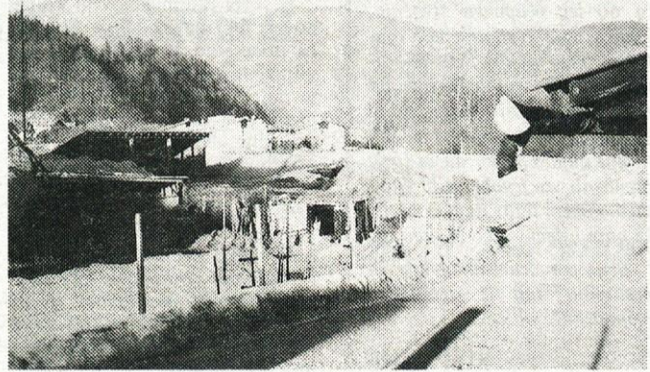
Župan Tone Smolnikar odgovarja, da so bile lani na območju občine poskusno nameščene grbine. Komisija za tehnično urejanje prometa je na podlagi odzivov že pripravila analizo posamezne lokacije. Pripravljeni so tudi že predlogi za preprečevanje vožnje mimo grbin kot tudi nekatere alternativne rešitve.

Doslej so bile poskusne grbine nameščene na 11 mestih v občini. V pomladanskem času bo komisija na osnovi odločitve občine o ponovni namestitvi grbin in razpoložljivih finančnih sredstev ponovno preverila potrebo po umirjanju prometa tako, da bo upoštevala tudi dane predloge.

Ureditve prostora pred blokom v Novem trgu

Kot smo že poročali, je svetnik Igor Podbrežnik dal pobudo za ureditev prostora pred stanovanjsko poslovnima stavbama, kjer je tudi novi vrtec.

Župan Smolnikar odgovarja, da je upoštevač spremembe in

Bo sedanje neugledno kamniško sejmišče ob Cankarjevi cesti še pred sprejetjem ureditvenega načrta za športni park Pod Skalco dobilo primernejši prostor in ne spet neko zasilno rešitev?

ureditvenem načrtu PN-1 Arbo-retum Volčji Potok odložili s predlogom, naj o tem aktu podata svoje mnenje odbor za kmetijstvo in gozdarstvo ter odbor za prostor in komunalno ureditev.

Živahno razpravo o osnutku odloka o ureditvenem načrtu M 1 - Pod Skalco so sicer svetniki zaključili s sprejemom osnutka, vendar so pri tem sklenili, da mora občinska uprava do sprejetja tega odloka poskrbeti za določitev nove lokacije za živinski sejem, ki sedaj poteka ob Cankarjevi cesti. O predlogu odloka pa naj bi povedala svoje mnenje tudi odbor za kmetijstvo in gozdarstvo in odbor za podjetništvo in turizem. Sprejeli pa so tudi predlog komisije za pritožbe, po katerem je treba bolj konkretno opredeliti dejavnost v severozahodnem delu tega območ-

vsem lastnikom okoliških parcel prek tega zemljišča omogočen dostop na svoje parcele. Vsi lastniki imajo namreč omogočen dostop po drugi javni poti ali pa imajo služnostno pravico poti. Ceste, ki je predmet sklepa, namreč že 20 let nihče ne uporablja. S tem je soglašal tudi svet KS Podgorje.

Poročila o uresničevanju sklepov občinskega sveta svetniki tokrat niso sprejeli, med drugim tudi zato, ker svetnik Meršak na nekaj svojih vprašanj v zvezi z izvajanjem sklepov ni dobil odgovora.

Čeprav so svetniki na predlog župana kot dodatne točke uvrstili na dnevni red predlog sklepa o določitvi nove cene programov za predšolsko vzgojo v VVZ Antona Medveda, predloga, da bi bila n. pr. cena krajšega programa od 1. februarja višja za 19%, ostali programi pa

Zakaj in kakšen pravilnik o sofinanciranju športa?

V letu 1995 so predstavniki ministrstva za šolstvo in šport na sestanku v Kamniku pojasnili izhodišča za organiziranost športa, ki jih bo vseboval nov zakon o športu. Po teh usmeritvah bo verjetno prišlo do ustanavljanja javnih zavodov na področju športa, pri čemer bo potrebno regijsko povezovanje.

Dokler zakona ni, seveda ni pravne podlage za novo organiziranost. Zato naj bi s pravilnikom o sofinanciranju športa omogočili le smotnejšo in bolj racionalno porabo proračunskega denarja na tem področju. Seveda pa pravilnik sam ne bo zagotavljal večje mase sredstev za športno dejavnost, pač pa bo z njim prek javnega razpisa omogočil strokovno izbiro izvajalcev športnih programov in obenem tudi drugačno razporeditev denarja, ki ga bodo prejeli posamezni klubi. Obenem pa naj bi po mnenju predlagatelja omogočil tudi oblikovanje športne politike v občini.

Osnutek pravilnika predvideva naslednja sredstva za financiranje športa: višina sredstev v okviru zagotovljenega programa bo določena na podlagi meril MSS, del denarja naj bi zagotovili tudi v okviru občinskega dodatnega programa, poseben denar naj bi preko občinske športne zveze zagotovili za investicije in za vzdrževalna dela na športnih objektih, določen denar pa naj bi prišel tudi od najema in oddaje športnih objektov, n. pr. športne dvorane itd.

Občina naj bi vsako leto z razpisom razdelila sredstva za sofinanciranje športnih programov.

Komisija za šport, ki bi jo imenoval župan, naj bi vsako leto posebej določila, katere športne programe bo občina sofinancirala in na podlagi razpisa tudi izbrala izvajalce teh programov.

Program investicijskega in tekočega vzdrževanja bi pripravila občinska športna zveza, potrdila pa bi ga komisija za šport. Tudi strokovna in organizacijska dela v zvezi z športnimi objekti in spremljanje izvajanja športnih programov. Za finančni nadzor pa bo skrbel občinski nadzorni odbor.

Biseroporočenca Prezelj s Križa

Pri Prezeljih s Križa so se 1. februarja veselili biserne poroke. V kamniški poročni dvorani je bila pred županom Občine Kamnik Tonetom Smolnikarjem in matičarko Upravne enote Kamnik Marijo Križman ter pričama Francem Prezeljem in Alešem Perčičem slavnostno potrjena šestdesetletna skupna zakonska zveza Franca in Marije-Minke Prezelj, ki je bila sklenjena 31. januarja 1937. Po šestih desetletjih skupnega zakonskega življenja sta zakonca postala biseroporočenca. Njuno biseroporočno zvezo je cerkveno potrdil dekan Nikolaj Pavlič v cerkvi v Komendi. Nato sta se biseroporo-

je cele vasi je začel graditi novo hišo. Živina za prevoz, les za gradnjo in pridne roke domačih in sovaščanov je pospešilo postavitve skromnega doma, ki pa je nujno potreboval še gospodinjstvo. Seveda je bilo zaželeno, da bi imela še nekaj dote za nadaljevanje začete delo. Ko je Franc iskal nevesto, je prišel tudi do večje kmetije v Zagorici pri Radomljah in že ob prihodu izgubil vsako upanje, saj je bil samo čevljar in skoraj praznih rok. Nikjer ni bilo videti, da kmetija preživlja 13 otrok, kar tudi za večjo kmetijo takrat ni bilo lahko.

Takrat 27-letna Minka Rems se je ob njunem prvem srečanju uk-

minile in po vojni je bila družina spet skupaj pod lastno streho. Oče je čevljaril, mati je gospodinjila in mu pomagala pri obrti, da je bilo lažje preživeti troje majhnih lačnih ust, ki so nenehno zahtevala hrano. Veliko je bilo prihranjenega, ker je mati za domače šivala in obenem pomagala še pri čevljarstvu, kolikor je mogla. S skupnimi moči sta priskrbeli najnujnejše za preživetje, saj je bil Franc ožigosan kot »koroški borec«.

Kmalu po vojni se je Franc vključil v delo raznih organizacij, česar pa ne bi zmoget, če ne bi imel tako močne podpore pri ženi. V 60-letih v obrti ni videl

Biseroporočenca Franc in Minka Prezelj z biseroporočnima pričama: s sinom Francem Prezeljem in vnukom Alešem Perčičem v družbi sorodnikov.

čenca povabila v družbi več kot 40 sorodnikov v gostilni »pri Čubru« na Križu.

85-letni oče Franc izhaja iz delavske družine, kjer je bil zaposlen le oče, mati pa se je udi- njala kot dninarica in gospodinja. S težavo sta prehranjevala sedemčlansko družino, ki je bivala le v enem prostoru z eno samo posteljo. Zato je moral Franc kot 12-letni fantič zapustiti dom in se preživljati kot hlapčič pri kmetih. Najprej na Mlaki pri Vrbanu in drugo leto pri Škricu na Duplici. Pri Škricu je bil sit in še nekaj je zaslužil, da je imel za najnujnejše, ko je v 14. letu odšel v uk za čevljarja k možu sestrice v Trbovlje. Po opravljenih izpitih je odšel za delom po Slovenijo. Medtem sta mu umrla starša, leta 1936 pa je pogorela še rojstna hiša, v kateri so živeli še trije mlajši otroci. Z izdatno pomoč-

varjala s šivanjem, ki se ga je priučila pri bratovi ženi v Črnomlju. Ravno to dekle naj bi čimprej razbremenilo dom s svojim odhodom, seveda z nekaj dote in šivalnim strojem, ki so ji ga kupili že prej. Po dogovoru z Minko in njenimi starši, sestavitvijo pisma, ureditvijo pri notarju in delnim izplačilom dote - za nujne dodelave v novi hiši - je bil dogovorjen datum poroke. Zaradi razmer in interesov obeh strani je bila poroka prej, predno sta pretekla dva meseca po prvem srečanju. 31. 1. 1937 sta Franc in Minka začela skupno življenje v skromnem domu na Križu, kjer sta si ustvarila družinsko življenje. V letu 1939 se jima je rodil sin, v začetku druge svetovne vojne drugi sin in leta 1942 še hči. Zaradi vojne in majhnih otrok se je oče udi- njal kot čevljar na Koroškem, mati pa je doma skrbela za dom in otroke, ki jih je preživljala, kot ga je mogla in znala. Grozote vojne so

svoje perspektive in jo je zato opustil ter se zaposlil kot skladiščnik, do upokojitve pa je delal kot čuvaj. Z delom sta vzgajala svoje otroke in s poštenimi zgledi utrjevala njihove značaje. Vsak od otrok si je ustvaril svojo družino in svoj življenjski prostor.

Prekaljena od hudega in dobrega, kar jima je dajalo življenje, sta Franc in Minka dočakala 60 let skupnega življenja. Vsem skupaj so za družbo 6 vnukov in 5 pravnukov. Šesto leto živita z družino vnuka Tomaža na Križu. Vsi skupaj si želijo, da bi še dolgo ostala v njihovi sredini in jim dajala voljo, da bi lažje prenašali vse tegobe in bi znali med obiljem težav najti dobroto, ki nam krepijo voljo in duha.

Biseroporočencema ob jubileju čestitamo tudi iz uredništva Kamniškega občana.

SAŠA MEJAC

Sproščanje in meditacija

V tem norem času hitenja, hlastanja, tekmovalnosti, zavisti, strahu in nasilja bi marsikdo, ki ne gleda le na prestiž in materialne dobrine, želel začutiti samega sebe. Zato je prav, da se naučite sproščati svoje telo in duha. Tako dosežete višjo kvaliteto življenja.

Obstaja veliko načinov in poti, kako premagati stiske in bolezn. Izbira je vedno individualna. Sproščanje in meditacija sta zelo primerni poti za vsa-

kogar, ki se odloči, da bo naredil nekaj zase. Zato sem se odločila, da bom s svojim poznavanjem vsega tega skušala pomagati ljudem, ki se želijo naučiti teh dveh preprostih in učinkovitih tehnik. V ta namen smo imeli v Matični knjižnici Kamnik prvo srečanje vseh, ki jih to zanima in ki so se odzvali javnemu povabilu, in sicer v ponedeljek, 3. februarja, ob 17. uri. Povabilu se je odzvalo precejšnje število ljudi, nekateri so se s sproščanjem in meditacijo srečali prvič. Zato je bil tudi uvodni del namenjen seznanjanju, predvsem pa sem poudarila, da je to le ena od poti k zdravljenju in ravnovesju, ki pa jo prehodi vsak sam, gre torej za to, da je to individualno delo. Prav tako sem prisotnim povedala, da pri tej zadevi ne gre za čarobne zadeve, pač pa le za sproščanje fizič-

nih in psihičnih napetosti ter za poglobljanje v svojo notranjost. V uvodnem delu smo se torej pogovorili, potem pa je po prigizku, ki je bil sestavljen iz prvih domačih jabolk, sledila prva vodena vaja. Čutila sem, da je lepo uspela in da je med nami zavela prijetna energija. Vse, ki jih to zanima, vabimo, da se nam pridružijo vsak ponedeljek in četrtek od 17.45 do 19. ure v dvorani knjižnice. Zahvaljujem se Bredi Podbrežnik, direktorici knjižnice, ki je omogočila najem dvorane. Na teh vajah se enako dogovorimo tudi za drugačo, individualno delo.

Luisa L. Hay pravi: »Nihče me ni poučil, da je življenje tu zato, da mi pomaga...« S to mislijo vas spodbujam, da začnete delati na sebi. Pridružite se nam!

VERA PRELOVŠEK

SPROŠČANJE IN MEDITACIJA

Vsak ponedeljek in četrtek od 17.45 do 19. ure v Kamniški knjižnici. 22. in 23. februarja dvodnevna delavnica. Tel.: 0609/631-868, Vera P.

Karitas - videti človeka ob sebi ki trpi

»Za vse je svet dovolj bogat, če kruh deli bi z bratom brat s prav srčnimi čutili.« S temi besedami pesnika Gregorčiča, je g. župnik Šuštar začel občni zbor MZ Karitas Kamnik.

Videti ob sebi človeka, ki trpi, mu skušati pomagati, pa ne samo z obleko, hrano, saj človek potrebuje velikokrat več, tudi toplo bese- do, mu pomagati pri njegovi duhovni praznini, to je poslanstvo Karitas. MZ Karitas Kamnik, ki deluje že peto leto, je skušala pomagati ljudem v stiski. Vedno več je prosilcev za poravnavo elektrike, kurjave itd.

Razdelili smo približno 9.600 kg moke. Največ prosilcev je v zimskih mesecih, ko je razdelimo 380-500 kg na mesec. Hrano smo dobili od Škofijske Karitas Ljubljana

ali kupili sami v Diskont Kočna.

Tesno sodelujemo s Centrom za socialno delo Kamnik pri pomoči za ostarele in osamljene. Denarno pomoč smo dobili od občine Kamnik (polovico manj kot prejšnje leto), od prispevkov župnij, od posameznih darovalcev, od SKD Kamnik. Prav pa je, da povem, da je podpredsednica občinskega sveta občine Kamnik Marjeta Humar svetnica v občinskem svetu, sama darovala 300.000,00 SIT. Brez prostovoljnih darov si našega dela ne moremo predstavljati. Zato velja zahvala vsem neimenovanim skritim darovalcem.

Dobrodelne prireditve Karitas so dobro obiskane in tako je bilo tudi 5. januarja 1997 v ŠSRM. »Zbrali smo se zato, da z dejanjem podpremo delo Karitas, to je tam, kjer

v žalost, stisko prinašajo upanje.« S temi besedami je začela prireditev mlada napovedovalka Urška Tomc. Vsi nastopajoči: Koledniki, Joži Kalisnik, Brigita Vrhovnik, Božo Matičič, Sebastjan Vrhovnik in Andreja Humar, Stoparji in Folklorna skupina DU Kamnik so se odpovedali honorarju. Vodstvo ŠSRM nam dobrovoljno odstopi prostore, oglaševalec Andrej Sušnik nam z veseljem priskoči na pomoč.

Z darovi od prireditve in srecolova bomo skušali organizirati letovanje za otroke, ki jim starši poleti ne morejo zagotoviti nekaj dni veselega počitnikovanja.

Koliko majhnih stvari bi mogli najti, da bi nekoga osrečili. Na voljo imamo neverjetno veliko dejanj. In z mislijo, da vsak izmed prisotnih lahko vsak dan vsaj enemu človeku polepša dan, smo sklenili prireditve.

S tem bomo k lepšemu in srečnejšemu svetu za vse, ki živijo z nami.

METKA MALI

Ob kulturnem prazniku pri Ženski sekciji v Srednji vasi

Ženska sekcija Društva upokojencev Kamnik v Srednji vasi je 4. februarja pripravila letno srečanje svojih članic iz KS Srednja vas in KS Sela in ga povežala s kulturnim praznikom.

Silva Cevc, predsednica sekcije žena v Srednji vasi, je navzočim spomnila na tradicijo srečevanja in zaželela vsem veliko zdravje in zadovoljstva. Predsednik DU Kamnik in predsednica ženske sekcije pri DU Kamnik Ljudmila Dolenc sta v krajšem nagovoru ocenila uspešnost aktivnega dela v Srednji vasi.

V kulturnem programu, ki sta ga pripravili učiteljici iz osnovne šole Sela, ga. Simona Matjan in ga. Ems Brlec, so nastopali otroci te osnovne šole. Zanimiv in prijeten program so udeležence tople sprejele in otroke navdušeno spodbujale. Povezanost šole zlasti s starejšo generacijo simbolno povezuje njihove medsebojne generacijske poti. Med nastopajočimi otroci je bilo čutili navdušenje in zadovoljstvo. Pokazali so lepo znanje, kar je vsekakor tudi uspeh obeh učiteljic.

Marsikateri prisotni babici se je v očeh vžgala iskrica veselja.

Po končanem kulturnem programu so se članice društva še dalj časa zadržale v prijetnem kramljanju. Srečanja v Srednji vasi se je udeležilo tudi več članic

društva iz Kamnika. Poslovile so se od svojih kolegic z nadvse prijetnimi občutki.

Ob slovesu so si zaželeli še veliko dobrega. Lahko jim verjame- mo, da bo tako!

STANE SIMŠIČ

Otroci iz šole Sela in iz Srednje vasi skupaj z učiteljicami

Da bodo ptički ostali v naši bližini!

O skrbi Kamničanov in krajanov iz bližnje in daljne okolice za ptice smo že pisali. Zelo zanimiv in koristen prispevek pa je napisal tudi A. Sarnavsky, ki je bil pod naslovom Naši vrtni prijatelji, objavljen v Kamniškem občanu 30. januarja 1997. Poleg veselja, ki ga doživljamo zaradi prisotnosti ptic v našem vrtu, imamo od teh malih prijateljev tudi veliko koristi. Ptice so zelo koristne pomočnice pri zatiranju raznih škodljivcev in to predvsem žuželk. V naše vrtove jih bomo privabili s krmilnicami in z valilnicami.

Avtor omenjenega prispevka je zapisal veliko koristnih nasvetov o skrbi za ptice, mi pa na željo številnih obiskovalcev, ki se prihajajo po semena za ptice, objavljamo nekaj praktičnih napotil še o valilnicah. G. Marjan Schnabl nam je z veseljem posodil svoj »stari Slovenski lovski priročnik (LZS, 1971), iz katerega smo si za vas »izposodili« naslednje:

Različne vrste valilnic: v merah

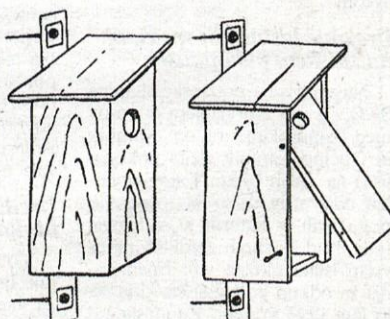
Vrste valilnic	Mala valilnica	Srednja valilnica	Velika valilnica
Vrste ptic	sinice, brglez in druge manjše ptice	skorci, mali in sred. detel	veliki detel, pivka, zelena in črna žolna, vodeb
Osnovna stranica (notr. ploščina)	12 cm x 12 cm	14 cm x 14 cm	18 cm x 18 cm
Višina prostora	25 cm	34 cm	38 do 40 cm
Razdalja od strešice do zletišča	5 cm	6 cm	7 cm
Premier zletišča ali vhod. luknje	32 do 35 mm	46 do 50 mm	60 do 65 mm
Višina namestitve	2 do 5 m	4 do 7 m	4 do 15 m

In še:

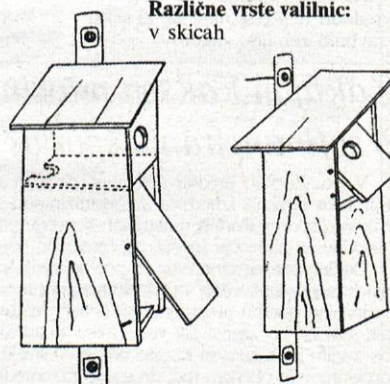
Debelina desk za valilnice naj bo 2 do 2,5 cm. Deske znotraj niso pooblane. Zlasti pred vhodno luknjo naj imajo deske nekaj vodovodnih zarež, da morejo godni mladiči do zletišča. Uporabimo lahko tudi slabše deske in krajnike. Vse vrste valilnic lahko izdelamo po enem izmed štirih narisanih tipov.

Naj bodo torej v našem vrtu krmilnica in valilnica. Kot je zapisal g. A. Sarnavsky, bomo s krmilnico pomagali našim malim prijateljem v zimskem času, v valilnici pa bodo ptice gnezdi- le in ostale v naši bližini.

Čprav je na naše zadnje povabilo potrkalo na vrata Zelenih Kamnika veliko število ljubiteljev ptic, je na voljo še nekaj sončnih semen. Seveda bi jih že zdavnaj zmanjkalo, če se ne bi vedno znova in znova našel dobrotnik, ki želi sodelovati v tej akciji! Vabljeni torej na sedež Zelenih Kamnika, Glavni trg 23 (stari hotel Planinka),

Različne vrste valilnic: v skicah

ob ponedeljkih od 11. do 12. ure in torkih ter četrtek od 17. do 19. ure! Vse dotlej, dokler naši ptički ne bodo pozabili še zadnje- ga semena od... Le kdo bi jih prestel v vrtovalni številki preko 1000 kg, ko- likor smo ga doslej že razdelili!

Zeleni Kamnik

Obiskali smo Oseke

Ture na Oseke, 2. februarja, načrtovane v letnem programu Planiškega društva Kamnik, smo se udeležili kar v velikem številu. Z avtobusom smo se pripeljali do bencinske črpalke pod Golici. Vseh 46 udeležencev nas je krenilo po snegu strmo navzgor do vasi in dalje proti Braslovki in pod Veliko Polano pršli na Oseke, 1300 m visoko. Do tja smo potrebovali 1 uro in 45 minut hoje in kljub hladnemu vremenu nas je pot dodobra ogrela.

Krajevna skupnost in Zveza borcev iz Tuhinja sta organizirali vsakoletno spominsko prireditev v počastitev padlih borcev NOB. Organizatorji so za udeležence pripravili topel čaj, možno je bilo dobiti tudi kaj za prigrizek, zakurili so ogenj, ob katerem so se ljudje lahko ogreli in tudi osušili. Vreme je bilo megleno, to pa ni odvrnilo ljudi od sodelovanja na prireditvi. Nekaj sto udeležencev je prišlo pod Menino planino, da se poklonijo spominu borcev, ki so v neenakem boju padli v boju s sovražnikom.

Pevski zbor - kvintet iz Tuhinja - je zapel nekaj partizanskih pesmi, zatem smo poslušali recitacije in nagovor Marjana Poljanske iz Tuhinja. Zaradi aktualnosti vsebine del tega nagovora posredujemo tudi bralcem, ki niso bili prisotni na zasneženih ravnicah pod Menino:

»Tovarišice in tovariši, mladina, pionirji, gospe in gospodje, dober dan. Imam čast in nalogo, da vas v imenu KS in v imenu ZB Zg. Tuhinja pozdravim na kraju, kjer bo prihodnji teden minilo 53 let, od kar so Šlandrovci bili težke boje z mnogo številčnejšo nemško vojsko. V tej borbi je padlo 33 mladih mož in fantov. Ta dan naša KS praznuje svoj krajevni praznik. Čeprav se nekateri trudijo, da bi bili ti dogodki izbrisani iz zgodovine, se to ne sme zgoditi. Ne smemo pozabiti, kaj so bili naši starši in stari starši. Pozabiti ne smemo, da so se borili na strani partizanske vojske, da so bili preganjani, da se jih mnogo ni vrnilo iz taborišč...«

V nadaljevanju je govoril o delu KS in med drugim povedal:

»Lahko pa s ponosom zremo v napredek, ki ga je naša KS dosegla v zadnjih 10-ih letih. Asfaltirane so skoraj vse dohodne poti v vseh desetih vaseh, kolikor jih je v naši KS. Kjer pa tega ni, je razlog tudi v vaščanih samih. Nekateri se bojijo za zemljo, drugi se ne strinjajo z višino plačila, tretjim je tako še bolj prav, ker ni treba dati ne zemlje ne denarja. Pa tudi to se bo uredilo, saj imamo samoprispevek, ki je bil do sedaj vedno izglasovan. To nam daje veliko materialno in moralno moč, ko se lotevamo ak-

cij in ko je potrebno nastopati na občinskem nivoju. Do sedaj je bilo sodelovanje z občino na kar zadovoljivi ravni in upajmo, da bo tako tudi ostalo.«

In še: »Marsikaj bi bilo pri nas boljše in lepše urejeno, če bi se razumeli med seboj, če se ne bi kar naprej delili na rdeče in črne. Ni prav, da kamniški svetniki v proračunu ne najdejo niti fیکا za organizacijo ZB. Skoraj je ne omenjajo več. To je treba kritizirati. Zgodovine se ne da spreminjati.«

Po zaključku programa so se nekateri še zadržali v pomenku in sprejeli povabilo, da se ob letu dni zopet srečamo na tem kraju. Pot v dolino je bila prijetnejša, saj se je sramežljivo prikazalo še sonce.

Pohod na Oseke je bil zelo zanimiv in družaben. Organizatorjem KS in ZB iz Tuhinja gre zahvala, da se tukaj vsako leto zbere tako velika množica ljudi. Zasluzni so za to, da tako pomembni dogodki iz obdobja NOB ne bodo prešli v pozabo. Pri vsem tem velja še posebej poudariti, da je bilo na prireditvi kar precej mladih ljudi, ki poznajo dogodka izpred več kot 50 let le iz pripovedovanja svojih staršev, a znajo ceniti čas NOB.

STANE SIMŠIČ

Udeleženci srečanja sledijo kulturnemu programu

Svilanitovi gasilci še vedno aktivni

Januar je mesec občnih zborov gasilskih društev v občini Kamnik. 25. 1. t. l. je bil sklican občni zbor članov in članic industrijskega prostovoljnega gasilskega društva Svlanit. Udeležba je bila zelo dobra, saj je bilo prisotnih kar 28 članov in gostov. Med gosti so bili predstavniki sindikata, direktor fitirja in Svlanita ter predstavnik gasilske zveze Brane Hribar. Zbora so se udeležili tudi ustanovni člani, ki so vsako leto povabljeni med aktivne gasilske članke društva.

Po uvodnih poročilih funkcionarjev društva so navzoči posegli v razpravo o splošni požarni varnosti v tovarni, še posebej pa v tkalnici fitirja. V tem obratu je ognjeni petelin vedno na preži in če mu je le dano, skoči na statev in jo zaneti. Ob dejstvu, da je v tkalnici vsako leto nekaj požarov, je ugotovitev za

leto 1996 kar spodbudna, saj požari v tem obratu upadajo. Lani sta bila dva: eden v januarju in drugi v septembru. Slednji je bil kar grozeč, saj so v hipu zagorele tri statve. Gašenja so se prvi lotili delavci in tudi gasilci, ki so bili na izmen. Delavke tkalke so usposobljene aktivirati razne gasilske aparate in dati obvestilo o lokaciji požara. S skupnimi močmi je uspelo zaposlenim požar pogasiti in prežati tkalnico, ki je bila zadimljena. Skoda na poškodovanih statvah, ožgani preji in izpraznjenih gasilskih aparatih je znašala kar 3,5 milijona sit. Soglasno so sklenili, da je v tem obratu potrebno izboljšati nekatere požarno varnostne ukrepe, kot so sprotna zamenjava in polnjenje gasilskih aparatov, ker ima društvo za to usposobljenega strokovnega delavca in naprave za polnjenje.

Med letom so člani in članice kar pridno vadili za stalno požarno pripravljenost in za meddruštvena tekmovanja. Občni zbor je z zadovoljstvom ugotovil, da so člani opravili 167 vaj in članice 85 vaj. Udeležili so se raznih tekmovanj na državnem in medkrajevnem nivoju. Ženska gasilska desetica je bila zelo uspešna, saj so si priborile pokale in priznanja. Gasilsko društvo Svlanit sodi med IGD za najbolj aktivno daleč naokoli. Nič kaj spodbudna pa je ugotovitev, da v občinski gasilski zvezi Kamnik takšna društva zamirajo. V Svlanitu obstaja še edina ženska gasilska desetica, ki uspešno nastopa na tekmovanjih in na požarišču.

Za tako zavzetost in aktivnost članov in članic jih je v imenu občinske gasilske zveze pohvalil delegat Brane Hribar in jih pozval, naj tudi v bodoče vztrajajo v gasilskih vrstah, da bodo vzor še drugim društvom. Ob zaključku občnega zbora je navzoče nagovoril še generalni direktor Bogomil Wigele. Članom društva je izrekel pohvalo in zahvalo za vse, kar so dobrega storili za tovarno pri gašenju požarov, saj bi tovarna že večkrat pogorela, če ne bi bilo prizadevnih in usposobljenih gasilcev in delavcev. Čestital jim je za dosežene uspehe na raznih tekmovanjih in jim tudi v bodoče obljubil vso moralno in materialno pomoč.

A. KONDA

Svilanitove gasilke v pripravi na tekmovanje.

Kinološke novice

Izpitni in ERP pri Kinološkem društvu Kamnik

KD Kamnik, 26. 10. 1996
Sodnik: Brane Puš
Marker: Rajko Pučnik
Vodja prireditve: Rajko Pučnik

Ijali o nadaljnjem delu kinološkega društva. Pohvaliti pa je treba tudi vodnika g. Braneta Puša za korektno sojenje.

	pes/pasma	sled	posluš.	obramba	izpit	skupaj
1.) Gorjup Marko	Šanto DO	70			B	70%
2.) Šver Ana	Nero NB	94			B	94%
3.) Ogrinec Damjana	Mica NO	75	88	82	C	245 82%
4.) Ošep Tomo	Simba DO	85	77	65	C	227 72%
5.) Kveder Dušan	Rik NO	82	77	82	ISPI	241 db
6.) Cerar Mitja	Rik RW	80	59	88	IPO1	227 neg
7.) Iskra Milan	Pepsi AT	74	78	86	ISP2	238 zd
8.) Zobavnik Milan	Roksi NO	72	90	82	ISP2	238 db
9.) Balantič Franc	Rik NO	76	89	91	IPO2	256 db
10.) Goručan Srečo	Pak RW	73	62	88	IPO3	223 neg

Jesenski izpiti so potekali na vadbišču KD Kamnik in na tereh križi pri Komendi. Že jutranja slana je dala slutiti, da bodo izpiti težavni. Pojavili so se namreč problemi pri sledi. Psi so se prvič srečali s slano, saj smo do sedaj trenirali sled večinoma v popoldanskih urah, tako da se niso še nikoli srečali s takšno oviro na sledi. Tudi mi, vodniki, smo postali nestrpni in smo svoj nemir prenašali na pse - tudi pri ostalih izpitnih panogah.

Nato je sledila vaja poslušnosti. Prva sta začela najmlajša udeleženca Ana in Marko in uspešno prestala svoj izpitni prvenec. Pri tem pa je Ana Šver dokazala to, da se lahko tudi s sosedovim psom uspešno spopade s kinologijo. Je zelo velik talent glede na njeno starost in se bo o njej, tako kot tudi o Manueli Potočnik, še slišalo, če bosta se naprej tako vztrajni.

Prav tako pa je psička Simba, katere lastnica je mlada Urška Podlesnik z Duplice, zelo perspektivna v panogi agilnosti.

Naslednji so bili na vrsti izpitniki za izpit C. Ti so uspešno premagali oviro poslušnosti. Na višjih izpitih IPO1 pa se je izredno marljivemu Mitju prav pri poslušnosti zataknilo, toda Mitko in njegov Rik sta vsekakor zmožna pokazati več, zato bosta ta spodrsrlaj popravila spomladi 97.

Sledili so izpiti IPO2 in ISO2. Vsi trije udeleženci so uspešno prebrodili oviro, toda na IPO3 se je Srečku ponovila Mitjeva zgodba. Mi pa vemo, da je Srečo uspešen kinolog, ki je izšolal iz svoje psarne že večje število psov. Prepričani smo, da bo spomladi dokazal, da je bil to pač slab dan za psa, kakor tudi vodnika. Na vrsti je bila obramba, ki so jo vsi uspešno prestali in že smo ob podelitvi diplom pokram-

Izpitniki višjih izpitov so zahvaljujemo inštruktorjem, še posebej pa inštruktorici Slavi Mihoč in predsedniku Rajku Pučniku, ker sta pokazala na treningih toliko razumevanja do naših stiri-rožcev.

KD Kamnik je naredilo še en velik korak. Če se primerjamo z ostalimi klubi v državi, je po podatkih Kinološke zveze Slovenije KD Kamnik v sami špiči prav glede izpitne udeležbe. V sezoni 96 je bilo opravljeno 9 izpitov B, 9 izpitov C, 3-IPO1, 1-ISPI, 2-IPO2, 2-ISP2 in 1 IPO3 (skupno 27 izpitov). Člani KD Kamnik so bili uspešni tudi pri ERP.

Reševalne akcije državne mobilne enote za iskanje pogrešanih oseb so se udeležili tudi člani naše enote.

MAJ 96: iskanje pogrešanega otroka v Ribnici. Akcija je trajala tri dni, vendar otrok ni bil najden. V akciji so sodelovali policisti iz Ribnice, policisti konjeniki, jamarji in reševalci s psi. Otroka je našel naključni sprehajalec po treh tednih in je bil od mesta, kjer je bil otrok zadnjič viden, oddaljen 5 km.

JUNIJ 96: iskanje pogrešane osebe na Vrhpolju pri Kamniku.

MILAN ISKRA

Želite šolanega psa?

Izšolajte ga sami na tečajih Kinološkega društva Kamnik.

Vpis v začetne in nadaljevalne tečaje bo v soboto, 22., in nedeljo, 23. februarja, ter v soboto, 1., in nedeljo, 2. marca.

Kje? Vadbišče KD med 10. in 12. uro.

Informacije po tel.: 825-139, po 17. uri.

Občni zbor šmarskih gasilcev

Gasilsko društvo Šmarca, ki je najmlajše v občini Kamnik, je imelo svoj 14. letni občni zbor 25. januarja 1997 v prostorih kulturnega društva Šmarca. Zbora se je udeležilo 57 članov. Na občni zbor je bilo povabljenih tudi nekaj gostov iz sosednjih gasilskih društev: Homca, Križa, Kamnika in član odbora KS Šmarca. Vse navzoče je prvi pozdravil predsednik društva Ivan Dolenc in se vsem zahvalil za udeležbo ter obenem predlagal dnevni red, ki so ga vsi soglasno sprejeli.

Nato smo se z enominutnim molkom spomnili na našega preminulega člana Primoža Rožica. Po sprejetju dnevnega reda smo prešli na poročila predsednika, tajnika, poveljnika, blagajnika in gospodarja. Iz poročil je bilo razvidno, da je društvo leto zaključilo uspešno, brez večjih nezdov in požarov. Bili pa smo tudi na raznih tekmovanjih. Obiskali smo eno naših občank, ki je praznovala svojo 100-letnico, to je bila naša zvesta hišnica Francka Ulcar. Izročili smo ji skromno darilo, za njeno skrb za nas pa se ji še enkrat zahvaljujemo in ji kličemo še na mnoga leta. Da pa smo leto 1996 uspešno končali, se moramo zahvaliti vsem članom društva, zlasti pa vsem krajanom Šmarce za finančno pomoč, brez katere bi nam trda predla. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Sprejeli smo tudi statut GDŠ, zato si želimo boljše odnose s KS Šmarca, da bi skupaj uporabljali te prostore, ki so vsem nam namenjeni za nemoteno delo. Zato pričakujemo s strani KS Šmarca razumevanje.

Po končanem zboru smo podelili tudi priznanje našim članom za 10 let zvestobe društvu. Priznanja je podelil g. Vinko Petek, delegat OGZK, prejeli pa so jih Franc Balantič, Igor in Peter Osolin, Tomaž Svetec, Uroš Zupancič, Brane Kralj, Franc Pucelj, Matej Romšak, Tomaž Verlinšek in Aleš Zobavnik ml.

Po vsem tem smo pripravili nekaj za pod zob, ker brez tega ni dobrega zaključka.

Z gasilskim pozdravom pa NA POMOČ!

Za upravni odbor
JOŽE LENARČIČ

Uspela krvodajalska akcija

Krvodajalska akcija, ki jo je organizirala Območna organizacija Rdečega križa Kamnik v januarju 1997, je zelo dobro uspela. V dneh odvzema krvi se je na Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani zglasilo več kot 600 krvodajalcev. Tako je darovalo kri: 21. januarja 141, 23. januarja 297 in 24. januarja 163 krvodajalcev. Skupaj jih je bilo 601.

Tudi ob tokratni akciji, ki je dobro potekala že pod vodstvom nove sekretarke RK Kamnik, so si zelo prizadevali v krajevnih skupnostih, pa tudi v delovnih in drugih organizacijah in obrtniki ter vsi tisti, ki jim je mar humanost.

Posebno pozornost so krvodajalski akciji namenili v Srednješolskem centru Rudolfa Maistra. Kri je darovalo kar 120 dijakov in dijakov, starejših od 18 let, skupaj s svojimi profesorji.

Rdeči križ Kamnik se iskreno zahvaljuje vsem krvodajalcem za njihov nesebični odnos in darovanje krvi, vsem organizatorjem, poverjenikom in drugim, ki so omogočili uspeh januarske akcije.

STANE SIMŠIČ

»Prav je, da se pogovarjamo med seboj o težavah, še bolj prav pa je, da nas slišijo tisti, ki nam krojijo usodo!«

ZAPISNIK Z OTROŠKEGA PARLAMENTA

z dne 30. januarja 1997. Seja otroškega parlamenta je bila v sejni sobi občine Kamnik. Pričela se je ob 16. uri in končala ob 18. uri.

PRISOTNI: 27 učencev iz OŠ: Frana Albrehta, Toma Brejca, Komenda-Moste, Stranje, ZUIM-a in 27. julija Kamnik

POVABLJENI (prisotni): ravnatelj OŠ Frana Albrehta in Stranje, socialna delavka OŠ Komenda-Moste, vzgojiteljica OŠ ZUIM Kamnik, predstavnik Športne zveze Kamnik, predstavnik Polije Kamnik, župan občine Kamnik in predsednik občinskega sveta.

ODSOTNI: predstavniki učencev OŠ Marije Vere Duplica, OŠ Šmartno in ostali povabljeni občinski svetniki ter predstavniki odraslih (ki bi mladim poslancem na marsikatero vprašanje lahko odgovorili kar na seji otroškega parlamenta).

Za sejo je bil predlagan naslednji

DNEVNI RED:

1. Izvolitev delovnega predsedstva, pozdrav županu in predsedniku občinskega sveta, poročilo poslancev iz državnega otroškega parlamenta,

2. predstavitev osnovnih šol, dobrin in problemov, ki jih učenci opažajo,

3. pobude in predlogi mladih svetnikov,

4. razno.

Predlagani dnevni red je bil soglasno sprejet.

AD. 1.

Soglasno je bilo izvoljeno delovno predsedstvo: Barbara, Vesna, Ivana in Helena, tehnični sodelavec (ozvočenje) g. Božo.

Helena je v nekaj besedah spregovorila o zgodovini otroških parlamentov. Dosedaj je bilo organiziranih na državnem nivoju že sedem in zadnjega se je v imenu kamniških učencev v decembru udeležil Bostjan, ki je prisotnim spregovoril o vtisih. Povedal je, da so mladi iz vseh slovenskih šol pripovedovali o svojih težavah in problemih. »Prav je, da se o njih pogovarjamo med seboj,« je dejal Bostjan, »še bolj prav pa je, da nas slišijo tisti, ki nam krojijo usodo.«

Mlade poslance sta nagovorila tudi častna gosta.

Gospod župan je na kratko predstavil občino (ki je na 4. mestu po velikosti v Sloveniji in na 13. mestu po številu prebivalcev - skoraj 30.000), predstavil delo občinskega sveta, ki velikokrat zaseda pozno v noč in svoje zasedanje konča v »podaljšku« drugega dne (upanje, da mladi poslanci ne bodo toliko časa »zdržali«, se mu je izpolnilo). Občinski svet je zakonodajno telo z 31 svetniki. »Ko vaši starši rečejo, da gre do na občino, to pomeni, da gre do na pravo občino, urejat zadeve s področja lokalnih pristojnosti. Kadar gre do osebno izkaznico ali po potni list, pa po novem ne gre do na občino, temveč na upravno enoto države, ki seveda tudi domuje v občinski stavbi,« je zapleteno sestavo občine pojasnjeval župan. Ob koncu je izrazil zadovoljstvo, da so se mladi sestali v občinski hiši.

»Imate to pravico, mi pa imamo pravico, da skrbimo za vaše pravice,« je povedal in jim ob koncu obljubil, da bo »domačo nalogo« (odgovore na vprašanja mladih poslancev) tudi opravil. »In va bl j e n i v našo hišo - ne na kavo, ampak pri županu se sok vedo dobi!«

O »voznem redu« in pravih delu parlamenta je spregovoril predsednik občinskega sveta, ki je izrazil veselje nad povabilom na otroški parlament. »Kajti čez nekaj let boste vi tisti, ki boste v tej dvorani odločali o usodi občine. Pravila dela odraslih parlamentarcev so zapisana kar v začetni knjižici in vse poteka po določilih. A kar je najpomembnejše za vaš otroški parlament, si velja zapomniti: upošteva se dnevni red in vrstni red, poslancev naj se ne prekinja in ne sega se v besedo (svoboda izražanja), kar kdo pove, za povedano ne nosi posledic - torej je danes mladim poslancem imuniteta zagotovljena!« Tudi on je mladim obljubil odgovore občinskega sveta.

Poslanci so vsem zaploskali za... ja, za obljube za p e t!

Pred naslednjo (tažaresno točko) dnevnega reda parlamenta je za prijetno razpoloženje poskrbel Emir. Občinsko sejo sobo je napolnila prelepa pesem, ki jo je sam spesnil in zapel. »In, ko pride tisti dan, ko bo z žarki ves postlan...!«

AD. 2.

Drug za drugim so mladi poslanci prihajali za govorniški oder in razodevali dobre in slabe plati njihovih šol in življenja v njih. Zaradi poslane imunitete jih ne bomo imenovali, našli pa bomo najpomembnejše od povedanega:

Naj se zopet oglasi šolski zvonec!

Pred leti so vodstva šol prisluhnili željam mladih, da učne ure ne oznanja več glasni zvonec. Kot kaže, izkušnje mladih z novostjo niso najboljše. Želijo, da se zvonec zopet oglasi. Tako ne bo več nobenih zagat s pričetkom šolske ure, pa seveda tudi ne s koncem. Nobenih izgovorov torej več zaradi zamujanja k uri, pa tudi ne negodovanja, da se šolska ura včasih tudi zavleče v minuto odmora. O tem se bodo morali učenci dogovoriti kar v »domači, šolski hiši!«

Šolski radio, da! A s programom, ne le z glasbo!

V marsikateri šoli so že imeli šolski radio, a ker je bila na programu le glasba v času odmora, so ga tudi ukinili. »Res bi ga radi zopet imeli,« je povedal eden od poslancev, pa je iz prve, ravnateljčine roke dobil tudi odgovor: »Šolski radio - da, a poskrbeti bo treba tudi za program.« O tem, ali je glasbeni program dovolj, se bodo učenci pogovorili z vodstvi šol.

Telovadnih površin je premalo!

Skoraj vsi po vrsti so izpostavili problem zaprtih ali odprtih telovadnih površin. Tako se nad premajhnimi telovadnicami pritožujejo učenci OŠ Toma Brejca, OŠ Komenda-Moste in OŠ Stranje, nad zunanjimi pa učenci OŠ Frana Albrehta in zagotovo bi jim pritegnili tudi učenci OŠ na Duplici, saj zunanjih površin

praktično sploh nimajo. Na te probleme pa bodo že morali odgovoriti - odrasli in odgovorni občinski svetniki!

Mladi pogrešajo pogovor z odraslimi na šoli o...

medsebojnih odnosih, saj se že čutijo velike socialne razlike, spregovoriti bi morali o nacionalnih razlikah, o malomarnem odnosu do šolske lastnine. Učenci izključujejo iz svojih sredin učence, ki so druge narodnosti, preveč je besednega nasilja, starejši maltretirajo mlajše. Spregovoriti bi morali o drogah in spolnem nadlegovanju. Uničevanje šolske lastnine postaja del postavljanja, avtoritete posameznikov. Vsak zapisan verz na šolski klopi pa zmanjšuje tisti kupček prihrankov, ki bi jih lahko učenci bolj koristno zapravili - za kino ali na šolskih plesih. Pa tudi prav nič prijetno ni v sanitarijah, kjer smrdi, kjer so polomljene kljuke in ni ogledal. Te pa ne pogrešajo samo dekleta, ampak tudi fantje!

Učiteljem pa polagajo na srce!

Nekateri učitelji upoštevajo argumente (utemeljitve), drugi pa konflikt z učencem rešujejo z dodatnim, težjim vprašanjem, da ti (ja) dokažejo, da ne znaš. Nekateri učitelji se še obotavljajo javno povedati oceno z izgovorom: »Saj veš, koliko si znal.« Težko je popraviti oceno, ki jo ima učitelj o tebi. Zdi se, da kriteriji niso vedno jasno postavljeni (kdaj in koliko točk za oceno 2, 3 in tako naprej).

Zdi se celo, da kriteriji niso vedno in povsod enaki. Mladi predlagajo rešitev: model testa (število vprašanj) s procenti so najbolj pošten!

Učencem se tudi zdi, da se v zbornici vse »zmenijo«, vse si povedo, če učitelja kdo od učencev užali. Mladi menijo, da je treba opredeliti problem, se o njem pogovoriti, ne pa le govoriti potem, kdo je kaj rekel! Mladim se tudi ne zdi prav, da se neopravljena naloga oceni enako kot znanje. Po drugi strani pa se opravljena naloga ne nagraduje! Prav se jim pa zdi, da se dodatna naloga nagradi s plusom ali več.

Učitelji se »zmehčajo« ob ob-jokanem obrazu, do odličnjakov so bolj popustljivi, prijateljske vezi s starši prispevajo k boljsemu vrednotenju učenca. Zgodi se, da za nekatere samoumevne stvari dobiš plus (pri ocenjevanju so favorizirani slabi, pri pogovoru pa boljši učenci). Nekateri učenci se s »spricanjem« izognejo testu, ne zgodi pa se redko, da si učenci kar sami napišejo opravičilo. Kje je kontrola? Postopnost vzgojnih ukrepov je »traparija«, nekateri učitelji preveč oproščajo, pa tudi ni jasnih kriterijev spoštovanja reda, kar se odraža tako, da se enim popuša in odpuša, drugi pa so kaznovani za »figo«. To pa je tudi vse, kar jih žuli glede učiteljev, saj so sicer kar cool! Če hočejo in se potrudijo razumeti mlade, seveda!

Pozor, šolska oprema se stara!

Učenci odkrito priznavajo, da je marsikje šolska oprema slaba tudi po njihovi lastni krivdi zaradi malomarnega odnosa. Ampak res je pa tudi, da se tudi oprema stara: zastareli televizorji, grafoskopi in drugi koristni šolski pripomočki niso več to, kar bi bili, če bi imeli manj let na grbi. Šola, ki prav v tem letu praznuje častljivo »zlati« obletnico, »skriplje« na zastareli konstrukciji in materialu, še posebno telovadnica, v kateri se rekreira in nabira športno kondicijo kar precej šolarjev. Ker je v njih pravi športni duh (kar dokazujejo tudi z rezultati z raznih tekmo-

vanj), je treba zadevo s telovadnico resno premisliti! A to še ni vse! Želijo si še več športnih krožkov, še več pripomočkov, da o telesni energiji sploh ne govorimo, saj jim telovadbe ni nikoli odveč, pa četudi je na »sporedue« čisto zadnjo šolsko učno uro ali v prostem času!

Tudi o »zgodovinskih« prostorih in opremi - naj spregovorijo odgovorni!

Ceste in vozniki na njih niso naklonjeni učencem

Bo res potrebna še kakšna otroška žrtev, da bodo za učence poskrbeli z varnim pločnikom? In kako je s prevozi učencev iz oddaljenih krajev? Učencem iz ZUIM-a pa že sprehod v mesto postavlja nešteto ovir. Pozimi so pločniki neočiščeni, ko ni snega, pa so na pločnikih parkirani avtomobili. Najbolj nevarno je semaforizirano križišče, ki je zelo prometno. Če semaforji delajo, je težko prečkati cesto, če so pokvarjeni, kar se je zgodilo v ponedeljek, 27. januarja, pa je potrebna posebna sreča, da varno prideš na drugo stran cestišča. Za varnost v prometu nihče noče prevzeti odgovornosti, še najbolj neodgovorni pa so vozniki, ki jim peši niso mar. Tudi policisti bi morali bolj nadzorovati promet in kršitelje prometnih predpisov primerno kaznovati. Vendar se posebej na križišču na obvoznici le redkokdaj pojavijo. Tudi podhoda pri OŠ Frana Albrehta ne morejo uporabljati, ker je prestrm za vozičke, zato se vozijo po cestišču, kar je še posebej nevarno. Podhod pa je povsem neuporaben za vse pešce ob večjem dežju, saj do kolen gaziš po vodi!

Policist Roman, ki je tudi vodja okoliša Komenda, Moste in Križ, pozna težave, ki tarejo učence iz teh krajev. Ker je cesta, po kateri hodijo šolarji v šolo, regionalna, kar pomeni, da je v skrbi in pristojnosti države, lahko Kamničani le opozarjajo, prosijo in predlagajo določene rešitve. Pločnik čez Moste bo, a težave so prav neverjetne, saj se marsikdo od domačinov ne želi odreči (čeprav v dobro in varnost domačih pešcev) niti lončku zemlje! Je pa tudi res, da se učenci radi vozijo - ob kolesarski stezi! O kaznovanosti politiki kršiteljev cestnih predpisov deli policist mnenje z mladimi - kazni so premajhne!

Seveda pričakujemo, da bo o varnosti na naših, kamniških (lokalnih in regionalnih cestah), o (ne)uporabnosti pločnikov, o varnem križišču in še o čem spregovoril še kdo od odgovornih v Kamniku.

O prevozu otrok v šolo pa smo tudi dobili »odraslo« pojasnilo:

Učencem je po zakonu zagotovljen brezplačen prevoz v šolo in iz šole, če so doma več kot 4 kilometre od šole. Prevoz je organiziran različno, tudi s kombiji. Zgodi pa se, da kakšnemu učencu iz oddaljenega ali zelo nedostopnega »konca« ni mogoče organizirati prevoza. Takim se lahko šola »oddolži« z brezplačno malico.

Pohval in kritike je bilo za prvi del otroškega parlamenta zadosti. Na vrsti je bil odmor! Ni se oglasil šolski zvonec, temveč živahna popularna M a k a r e n a? Vse je zaplesalo in se razgibalo za drugi del seje otroškega parlamenta.

O tem, predvsem pa o številnih pobudah in predlogih pa v naslednji številki Kamniškega občana!

Za slovo le še razlaga ene od otrokovih pravic:

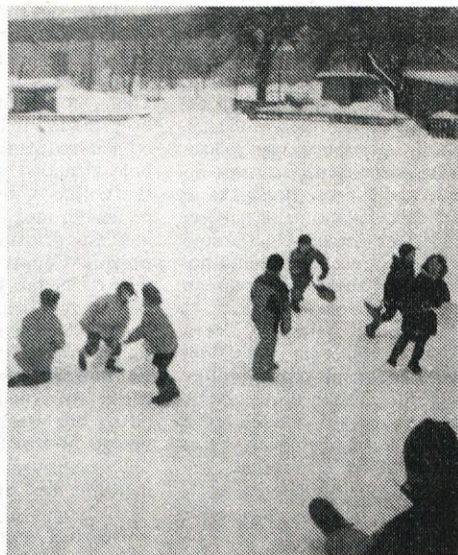
Pravice, o katerih govori KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH, veljajo za vse otroke sveta, pa če je naša barva kože bela, črna ali rumena (ali opečena od sonca - rdeča), velja tako za fante kot za deklice. Ni pomembno, ali si Slovenec ali Italijan, če govoriš angleško ali kitajsko, če hodiš v cerkev ali ne.

Enake pravice veljajo za tiste, ki so doma na kmetiji, kot za te, ki živijo sredi Ljubljane!

Poslušala in zapisala: IVANA SKAMEN

ZIMSKE RADOSTI

Iz kluba staršev bi radi pohvalili OŠ Frana Albrehta, kjer so zamenjali marsikatero razredno uro za zimsko opojnost...

Tudi tovarišice iz podaljšanega bivanja vedo, da bodo učenje in naloge boljše, če se nadihajo svežega zraka.

HELENA

Otroški parlament v OŠ Stranje

V torek, 24. 12. 1996, smo imeli v osnovni šoli Stranje otroški parlament. Prisotni smo bili učenci od 3. do 8. razreda in ravnatelj, g. Janez Andrejašič.

Zbrali smo se ob 8. uri v učilnici št. 13. Pred vsakim predstavnikom (iz vsakega razreda smo bili trije) je bil listek z imenom in razredom učenca. Parlament je do izvolitve novega predsednika vodila Mateja Jeras, učenka osmega razreda. Izbrali smo komisijo, ki je predlagala vodjo parlamenta. Z javnim glasovanjem smo soglasno izvolili predsednico, podpredsednico, sekretarja in pomočnico sekretarja.

Dogovorili smo se, da se bomo na sestankih pogovarjali o dobrih in slabih straneh šole. Ugotovili smo naslednje:

- * torbe imamo pretežke,
- * ure v razredih niso točne,
- * učenci po malici prekmalu odidejo iz razreda in
- * telovadni prostor je premajhen.

Z javnim glasovanjem smo določili, da so na plesu učenci 5. razredov lahko prisotni do konca. Izvolili smo še pet predstavnikov, ki nas bodo septembra zastopali na občinskem otroškem parlamentu.

Sestanek smo zaključili ob 10. uri, g. ravnatelj pa nam je vsem zaželel srečno novo leto.

Nina Vengust, 6. b.

Svilarit

TEKSTILNA TOVARNA, d.d.
Kamnik, Kovinarska 4

objavlja prosta delovna mesta

1. KLJUČAVNIČAR ZA VZDRŽEVANJE ŠIVALNIH STROJEV - 2 delavca

Pogoji: mehanik ali električar-elektronik, delovne izkušnje s področja vzdrževanja naprav (pnevmatika), sposobnost za samostojno delo

2. OBRATNI ELEKTRIKAR - 1 delavec

Pogoji: električar-elektronik ali električar, delovne izkušnje na podobnih delih, sposobnost za samostojno delo

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov: Svilarit, d.d., Kovinarska 4, 1240 Kamnik.

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVALNI CENTER Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale

ZAČETNI TEČAJ (25 ur): WINDOWS 95, WORD FOR WINDOWS, EXCEL (20 ur)

WINDOWS 95 (5 ur)

INTERNET, UPORABA MODEMA (5 ur)

AUTOCAD, CORELDRAW, TANGO...

713-660

Tečajji potekajo v dopoldanskem in popoldanskem času! Študentom, dljakom in brezposelnim priznamo 20% popust!

Prvi naravoslovni dan

Konec decembra smo imeli učenci šestih razredov OŠ Stranje 1. naravoslovni dan z naslovom Tekstil in oblačenje.

V šoli smo dobili učne liste in se ob 8. uri z avtobusom odpravili v tekstilno tovarno Svilarit v Kamnik. Pri vzhodu nas je čakal g. Janez Urankar, vodja proizvodnje, ki nam je razkazoval posamezne obrate.

Pod strokovnim vodstvom smo si ogledali:

- barvarno, kjer barvajo prejo;
- sušilnico, kjer prejo sušijo;
- previjalnico, kjer previjajo;
- tkalnico, kjer tkejo frotir;
- šivalnico, kjer urezujejo in šivajo brisače;
- konfekcijo, kjer izdelujejo kopalne plašče in ostale izdelke ter

- skladišče surovin in gotovih izdelkov.

Tekstilna tovarna obratuje že od leta 1947. Proizvodni program Svilarita so brisače vseh vrst, kopalni plašči, kravate, šali, rute, metuljčki. Prejo za svoje izdelke uvažajo z Egipta in Pakistana, na domačem trgu pa jo kupujejo pri Predilnici Litija in Gorenjski predilnici Škofja Loka. Izdelke prodajajo na domačem trgu, veliko pa izvozijo v Nemčijo, Avstrijo, na Dansko, Hrvaško in Madžarsko.

Z ogledom smo zaključili ob 10.30. Z avtobusom smo se odpravili nazaj v šolo, kjer smo pomalicali in naredili plakate.

Manca Bernot, 6. b, OŠ Stranje

ZA KULTURO JEZIKA

Nore krave ali nori ljudje?

(Beseda je znamenje človekovega odnosa do sveta)

Konec oktobra leta 1994 je časopis Delo na strani, namenjeni znanju in razvoju, objavil naslednjo novico: »V Veliki Britaniji umre na teden od 600 do 700 krav in če bo šlo tako naprej, tam čez deset let ne bo več goveje živine. Gre za tako imenovano govejo mrzlico, imenovano tudi bolezen norih krav, o kateri bi se morali zamisliti tudi Slovenci.«

3. februarja 1997 pa da isti dnevnik članku z naslovom Ni kriva Cindy, ampak Rita takle podnaslov: Nemčija in bolezen norih krav. V članku je zapisano med drugim tole: Ugotovljeno je, da stopnjujejo različni časopisi, ki sproti objavljajo novice o novih ali vsaj ne dovolj raziskanih primerih smrti ljudi, umrlih za posledicami Creutzfeldt-Jakobove bolezni. Med tema dvema člankoma so svet nešteto krat obkrožile fotografije pobijanja govedi in tudi umirajočih ljudi, ki so se okužili z mesom bolnih živali. Gre torej za resno in nevarno bolezen - nevarno živalim in ljudem. Veterinarji jo imenujejo bovina spongioforna encefalopatija (s kratko BSE), kar bi prevedli kot goveja gobasta encefalopatija. Encefalopatija je bolezensko spreminjanje možganov, ki se odraža v vedenju; živali so potrtje, pojavljajo se delna ohromelost, motnje pri hoji. Možgani obolelih živali so navidez nespremenjeni, gobasti postanejo, ko jih pri laboratorijskih raziskavah dajo v prepa-

rate - zato gobasta encefalopatija. Vedenje živali prav nič ne spominja na norost, vendar so novinarji uveljavili ime bolezen norih krav. Od kod beseda nor? Gre za prevod angleške besede mad (angleško se tej bolezni reče mad cows disease), ki jo Slovenci nadomestimo z ustrezniki blazen, besen, nor, jezen, hud, stekel ipd. Tako bi bilo mogoče bolezen poimenovati tudi bolezen steklih krav, kar bi bilo boljše, vendar ne povsem ustrezno, saj tako bolne živali niso napadalne. Za stekline je namreč značilno, da je žival najprej napadalna, besni, nato pa nastopi ohromitev. Boljše bi bilo uporabljati goveja mrzlica, kar je bilo na začetku tudi v rabi. Poimenovanje nore krave pa je s časnikarskega stališča »boljše«, saj vzbuja pozornost, izraža človekov posmeh, njegovo vzvišenost nad živalmi.

Beseda nor ima v slovenščini več pomenov: Nor je tisti, ki je duševno bolan, ni pri zdravi pameti, se neumno, nespametno vede, je zaradi močnega čustva zelo razburjen (tako opiše pomene te besede Slovar slovenskega knjižnega jezika); nor od obupa, veselja, žalosti, ali pa zelo presega navadno, sprejemljivo mero: nore cene, nore veselje ipd. Vendar le je treba poudariti, da besed nor, norost, noreti psihiatri in psihologi ne uporabljajo. To torej niso strokovni izrazi, ampak besede za nestrokovno, vsakdanje izražanje. Za človeka ta poimeno-

vanja torej niso primerna, ker vzbujajo občutek slabega, neprijetnega, nenormalnega.

Novice je treba prodajati, zato morajo biti povedane s takimi besedami, da vzbujajo zanimanje. Na začetku so umirale »samo« krave. Te pa so nekaterim mestnim ljudem res zelo daleč in če jih je treba pobiti, kaj moramo, so pač nore. Kar je noro, je slabo - tako si pomirimo vest. Pozneje, ko so v sredstvih javnega obveščanja prevladale nore krave, so začeli iz istih vzrokov umirati ljudje. So to nori ljudje? Je to bolezen norih ljudi? Ne, to pa ne. To je vendar Creutzfeldt-Jakobova bolezen.

V informacijski družbi, kot je naša, uveljavljajo nove splošne izraze (ne ozko strokovne) sredstva javnega obveščanja: časopisi, televizija, radio - zato, ker nam vsepovsod bijejo v ušesa in možgane. Novinarji morajo vse novo zelo hitro poimenoovati. Dolžnost strokovnjakov pa bi bila, da bi ob pojavitvi nečesa novega skušali najti ustrezno poimenovanje in vplivati na sredstva javnega obveščanja.

Jezikovno razsodišče že ne deluje skoraj deset let, komisije pri vladi, ki naj bi se ukvarjale z jezikom, ni nikjer čutiti, urad za jezik ali za kulturo jezika ni bil ustanovljen, strokovnjaki se ukvarjajo z delom med štirimi stenami. Ljudje postajajo brezčutni do vsega, zato je tako, kot je. Odras vsega tega so tudi nore krave z norimi ljudmi vred. Pa nič ne de, če se posmehujemo kulturnemu izražanju in normalnemu odnosu do vsega živega in neživega, saj vsako leto praznujemo dan kulture - Prešernov dan.

MARJETA HUMAR

Ob slovenskem kulturnem prazniku

Maleševe upodobitve Prešerna, njegovega življenja in pesnitev

Slovenci vsake toliko časa že kar bolešno iščemo avtentično podobo našega velikega pesnika. Žal se od na novo »odkritih« portretov Prešerna nobeden ni potrdil kot avtentičen, z gotovostjo datiran v času pesnikovega življenja. Tako je verjetno vsako iskanje »prave« Prešernove vizualne podobe zaman, ker se poet verjetno nikoli ni dal portretirati. Franceta Prešerna, njegovega življenja in ilustracij njegovih pesni, so se lotevali skoraj vsi vidnejši slovenski likovni umetniki, nekateri z bolj, drugi z manj srečno roko, od Goldensteina preko Vesnanov in ekspresionistov, vse v današnji čas. Med slovenskimi likovnimi umetniki so Prešerna, njegovo življenje in delo največkrat upodabljali: odlični satirični risar Hinko Smrekar, nekoliko navno romantični Maksim Gaspari ter včasih malce preveč sladkobno virtuozni Božidar Jakac. Omenimo vsaj še odličnega risarja Frana Tratnika, virtuosnega grafika Elka Justina in salonsko uglednega, tu in tam že rahlo kičastega Ivana Vavpotiča. Vsi našti so upodabljali to tematiko v bolj ali manj neproblematičnem, ker gre za pesnika, recimo, poetičnem realizmu. Eden redkih, ki je v svojem kar zajetnem »prešernovskem« opusu presegel akademski realizem, se posebno v ilustracijah k Prešernovim pesmim, je bil slikar in grafik, kamniški rojak, Miha Maleš. Morda je najbolj sugestivni Malešev portret Prešerna, risba iz leta 1948 (objavljena na naslovnici druge številke Kamniškega občana), ki predstavlja mladega pesnika kot elegantnega, apoloničnega in rahlo melanholičnega lepega mladeniča, pravo utelešenje podobe romantičnega umetnika.

Verjetno je najstarejša Maleševa upodobitev Prešerna barvni lesorez iz leta 1922, ki kaže pesnika v popolnem profilu. Zaradi očitne podobnosti mu je za predlogo verjetno služila skica s svinčnikom Matevža Langusa iz približno leta 1826, ki je bila leta 1900 pomotoma razglašena za Prešernov portret. Maleš je isti lesorez, tokrat v črno-beli izvedbi, priložil kot signirani ročni odtis svoji knjižici - bibliofilski izdaji »Slavni Slovenci 1754-1808«, v kateri je zbral 16 lesorezov slavnih slovenskih mož. V knjižici je še ena lesorezna podoba pesnika, ki je tokrat upodobljen frontalno. Zelo podoben, skoraj identičen, vendar nekoliko večji je lesorez pesnikove podobe v Maleševi bibliofilski izdaji »Slavni Slovenci«, ki je izšla leta 1938 v 195 numeriranih izvodih in vsebuje 87 izvirmih lesorezov. V tej upodobitvi se je slikar očitno zgleđoval pri znamenitem Goldensteinovem oljnim portretu F. Prešerna iz leta 1850. Miha Maleš je v črno-beli grafiki, verjetno gre za linorez (gravura v visokem tisku), upodobil poeta še leta 1939 in 1940. V prvem primeru gre za portret »en face«, v drugem pa za polprofil. Obakrat je pesnikov obraz podan z odločnimi, že kar virtuosnimi risarskimi potezami in ga predstavlja dokaj »realistično« kot lepega, markantnega moža - idealnega poeta. Poznana mi je še Maleševa oljna podoba »Pesnik« iz leta 1940, ki naj bi v povsem neproblematičnem realizmu predstavljala Prešerna z listom papirja pred seboj in peresom v roki.

Miha Maleš je nekajkrat ilustriral Prešernove pesnitve, ki jih je navadno objavil v svojih bibliofilskih knjižnih izdajah. To so lirske, poetske in simbolistične risbe ali grafike, ki po kvaliteti daleč presegajo sočasne ilustracije k Prešernovim pesmim, dela drugih slovenskih likovnih umetnikov. Tako je grafik leta 1937 v tehniki linoreza ilustriral Prešernov Sonetni venec, leta 1940 pa pesem Dekletom in pesnitev Strunam. Leta 1941 je izšla v Maleševi Bibliofilski založbi knjižica »France Prešeren - Pod oknom«,

ki vsebuje poleg drugih likovnih avtorjev tudi dva Maleševa linoreza in njegovo risbo na naslovnici. Med upodobitvami iz pesnikovega življenja omenimo vsaj risbo Primčeve Julije v šestnajstem letu iz leta 1948, ki nam kaže Prešernovo muzo v vsej maleševski virtuosnosti v upodabljanju krhke lepote mladih deklet. Julijo je upodobil slikar tudi leta 1937 in ta slika je izšla kot barvna priloga k bibliofilski izdaji Sonetni venec z izvirmih linorezov. Poznana je tudi Maleševa oljna slika Julije iz leta 1940.

Omeniti velja vsaj še oljno sliko iz leta 1948 z naslovom Slavistka v Vrbi, ki zaključuje kot reprodukcija Kidričev »Prešernov album« izdan leta 1949. Slika je bila naslikana po vsej verjetnosti kot naročilo ali vsaj vsečno takratnim oblastem v takrat še strogo zapovedanem socialističnem realizmu. V ozadju slike je vidna Prešernova rojstna hiša, ki jo je Maleš upodobil tudi kot samostojno oljno podobo.

Posebna kuriozitet je Malešev osnutek predloga za banovinski kolek Dravske banovine iz leta 1939, na katerem je lesorezna podoba F. Prešerna iz njegove knjige lesorezov Slavni Slovenci.

Verjetno sem navedel le del Maleševih Prešernovih portretov in ilustracij; tiste, ki so mi poznane. Zapis naj bo izziv za nadaljnja raziskovanja, tako za umetnostne zgodovinarje kot za prešernoslovce.

DUŠAN LIPOVEC

Miha Maleš - France Prešeren, lesorez. Iz Maleševe numerirane, bibliofilske izdaje Slavni Slovenci - sedeminosemdeset izvirmih lesorezov, Bibliofilska založba v Ljubljani, 1938

Matična knjižnica Kamnik

Iskanje po COBISS/OPACU

Ali lahko ugotovimo, koliko člankov je napisal Dušan Lipovec? Koliko knjig je npr. o Mekinjah?

Večkrat smo že pisali o tem, kaj pomeni računalniška avtomatizacija v knjižnicah in zlasti kooperativni online katalog COBISS. To je sistem, v katerega so vključene skoraj vse knjižnice, tudi mnogi inštituti, zavodi, organizacije ter vladni organi s svojimi knjižnicami. COBISS povezuje in podpira funkcije in dejavnosti knjižnic, ki uporabljajo enotno metodologijo in distribuiranje podatkov. Omogoča tudi online dostop do javnih katalogov (OPAC) in drugih baz podatkov.

Kaj to preprosto pomeni? To pomeni, da se nova knjiga obdela samo enkrat za vse udeležence v tem sistemu. Vsi podatki o knjigah pa so udeležencem dostopni selektivno po vrsti gradiva in sicer kot javno online dostopne baze podatkov z možnostjo iskanja po različnih vidikih, kot online katalogi knjig in posebej revij ter kot baze za izpis različnih bibliografij. Dostopne so tudi lokalne baze podatkov in udeležencev v COBISSU, npr. baza kamniške knjižnice, goriške ali novomeške, baza knjižnice na Ministrstvu za notranje zadeve ali na Pomorskem inštitutu. O drugih bazah (npr. OCLC) bomo pisali drugič.

Najbolj uporabljena je javno dostopna baza COBISS/OPAC. Kako iščemo v tej bazi? Lahko preko terminala ali pa PC-ja. V naši knjižnici je terminal v spodnjem hodniku, PC pa na oddelku za odrasle, oba računalnika pa sta na razpolago vsem obiskovalcem. Zraven so

priložena tudi navodila za uporabo, na obeh računalnikih pa je nekoliko drugačen način iskanja. Na PC-ju iščemo v okolju Windows. Iskanje ni težko, vendar pa bomo tukaj navedli nekaj konkretnih primerov.

Podatke lahko iščemo na različne načine: po avtorju, po ključnih besedah, po letu izida, po besedah iz naslova (če se ne spomnimo celega naslova). Iščemo lahko tudi kombinirano, npr. avtor: Cankar, Ivan in besede iz naslova: življenje. Obstaja še zahtevnejši način iskanja, o katerem bomo spregovorili drugič.

Iščete lahko po več bazah, npr. baze podatkov na lokalnem računalniku (pri nas je to seveda baza naše knjižnice), lahko si izberemo vzajemno bibliografsko kataložno bazo podatkov COBIB (to so vse knjižnice, vključene v COBISS) ali pa drugo lokalno bazo. Lahko iščemo tudi po bazah, dostopnih preko Interneta, npr. v Kongresni knjižnici v Washingtonu in drugo.

Kako pa iščemo knjige, ki nas zanimajo? Če nas npr. zanimajo knjige o potapljaštvu, si za začetek izberemo enostavnejši način iskanja. Iščemo lahko po ključnih besedah. V polje za temi besedami vpišemo potapljaštvo ali le potaplji*. Besedo krajšamo seveda zato, ker so končnice lahko različne. Potem pritisnemo na enter in dobimo število zadetkov. Ti zadetki predstavljajo število knjig, ki se nanašajo na želeno temo. Če si izberemo posamezen zadetek, ga računalnik lahko tudi izpiše. Spodaj je zapisana signatura, npr. Kamnik (centrala) Odrasli 796 Pistotnik Borut Potapljanje za vsakogar. Če je knjiga izposojena, je to zapisano, prav tako je označen rok, do katerega mora bralec

knjigo vrniti. Signatura pa nam pove, kje knjigo lahko iščemo. V zgoraj navedenem primeru se knjiga nahaja v Matični knjižnici na oddelku za odrasle, 796 pa je klasifikacija, ki v tem primeru označuje sport. Na polici, kjer so knjige o sportu, knjigo poiščemo pri črki p, ki je začetna avtorjeva črka. Seveda lahko iščemo tudi drugače: če se spominjamo le delnega naslova, to vnesemo v polje za geslo besede iz naslova, npr. POJDI SRCE. Pritisnemo enter in v naši bazi dobimo en zadetek. Ko naredimo izpis, vidimo, da gre za knjigo POJDI, KAMOR TE VODI SRCE pisateljice Susanne Tamaro.

Lahko zamenjamo tudi vrsto gradiva; lahko iščemo tudi samo članke - npr. Dušana Lipovca, ki ga vnesemo kot avtorja. Pred tem spremenimo še bazo podatkov in sicer gremo na bazo COBIB. Tako dobimo 122 zadetkov, kar pomeni, da je v vzajemni bazi zavedenih 122 člankov Kamničana Dušana Lipovca. V izpisih dobimo tudi naslove člankov in podatke o tem, kje in kdaj so bili objavljeni. Če v vzajemni bazi pod ključno besedo napišemo Kamnik, dobimo 247 zadetkov, če pa iskanje omejimo na leto 1996, dobimo 23 člankov o Kamniku, med katerimi najdemo kar precej takih, ki so vredni pozornosti.

Če pa na pr. v COBIBU za vse gradivo in ne samo za članke vnesemo Toneta Smolnikarja, dobimo en zadetek in to v polno in sicer Slikarska kolonija Šutna, 1996. Naš župan se je v COBIB zapisal kot avtor uvoda te publikacije. Če pa pod avtorstvo vnesemo oznako Podbreznik, Igor, dobimo prav tako en zadetek v polno, naslov prispevka pa je malo drugačen: Liofilizacija v medicini in farmaciji, Ljubljana, RSS, 1988.

Upamo, da se boste uspešno in dobro znašli pri iskanju knjig, bodisi za zabavo bodisi za študij.

Popravek

V prejšnji številki Kamniškega občana je v članku z naslovom Pustovanje in karneval v Kamniku (pred okrog 60 leti) ponagajal tiskarski skrat. Tako je Sketovo Mici preimenoval v Sketovo Mici.

Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KAMNIK

Japljeva 2, p.p. 69
1240 Kamnik
Tel./Faks: 061/831-612
061/817-556

VABIMO VAS...

Razstavišče Veronika, Kamnik

KAMNIŠKI LIKOVNI TRENUTEK

Skupinska razstava novejših del kamniških likovnih ustvarjalcev.

Razstava bo odprta do 28. februarja, vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure, ob nedeljah samo dopoldne.

Vstop prost!

Petek, 14. februarja 1997, ob 20. uri

Razstavišče Veronika, Kamnik

ON JE BIL VETER

Koncert avtorske glasbe na besedila slovenske poezije.

Zlitje šansonov, balad, jazza in druge razpoloženske glasbe.

Izvajata: Melita Osojnik, vokal

Lado Jakša, klaviature

Vstopnina: 300,00 SIT

Sobota, 15. februarja 1997, ob 19. uri

Kulturni dom Komenda

Gledališka predstava

S. in B. Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI

Komedija v treh dejanjih

Izjava gledališka skupina KD Komenda »Kaj ti mar«

Režija: Miro Pogačar

GLEDALIŠČE ZA OTROKE

Sobota, 15. februarja 1997, ob 16. uri

Razstavišče Veronika

Ž. Petan: OBTOŽENI VOLK

Izjava otroška gledališka skupina OŠ Stranje

Režija: Mira Papež

Vstopnina 300,00 SIT.

Petek, 21. februarja 1997, ob 20. uri

Srednja šola R. Maistra, Kamnik

SANJSKI ZVOKI MANDOLIN

KONCERT POPULARNE ORKESTRALNE GLASBE

Izjava orkester MANDOLINA iz Ljubljane

Dirigent: Dušan Nedović

Vstopnina: 500,00 SIT

Sobota, 22. februarja 1997, ob 19.30

Kulturni dom Šmarca

GLEDALIŠKA PREDSTAVA

M. Frayn: HRUP ZA ODRAM

Komedija v treh dejanjih.

Izjava Mladinska gledališka skupina Kulturnega društva Tuhinj.

Režija: Franc Lajmš

PROPAGANDA ZALA
Dunajska 202, Ljubljana

Kompletna ureditev vašega razstavnega prostora na sejnih in razstavah doma in v tujini.

Pokličite po telefonu (061) 348-492.

Narod in njegova problematika (3)

I. Uvod

Navedeni prispevek sledi pravemu in drugemu nadaljevanju pod naslovom Narod in njegova problematika, ki sta bila objavljena v tem glasilu 19. decembra 1996 in 30. januarja 1997 (Kamniški občan št. 22 in 2).

Najprej sem podal nekaj podatkov za boljše razumevanje naroda, narodnostnih manjšin in narodnosti, ki so pri nas kar številčne. V drugem nadaljevanju sem se naslonil na podajanje podatkov o novih državljanih Slovenije in zniževanju procentualnega deleža Slovencev, v tem nadaljevanju pa bomo govorili o narodnostni strukturi prebivalstva.

V vseh teh treh primerih je v ospredju občina Kamnik, za boljše dojetje vsebine pa tudi nekateri analogni podatki drugih občin, zlasti sosednjih in Slovenije.

Zaradi regionalne raznolikosti narodnostne sestave prebivalstva v občini Kamnik in zaradi boljšega vpogleda v regionalno strukturo prebivalstva obravnavamo v tem nadaljevanju občino Kamnik po manjših geografskih regionalnih enotah, tako imenovanih mezoregijah, kot so Kamniško, Kamniškobistriško, Komendsko, Motniško, Tuhinjsko in Tuhinjskosrednjevaško. Po tem prispevku bo v naslednjem (4.) nadaljevanju glede narodnostne strukture prebivalstva sledila občina Kamnik kot celota, Slovenija in še nekatere druge, po tej vsebini izstopajoče občine.

II. Regionalna območja

1. Kamniško šteje 27 naselij:

Briše, Duplica, Hrib pri Kamniku, Jeranovo, Kamnik, Košice, Lanše, Mekinje, Nevlje, Oševke, Podgorje, Podjelše, Poreber, Rudnik pri Radomljah, Spodnje Palovce, Šmarca, Trebelno pri Palovčah, Tučna, Tunjice, Tunjska Mlaka, Soteska, Vir pri Nevljah, Volčji Potok,

Vranja Peč, Vrhpolje pri Kamniku, Zduša, Zgornje Palovce.

Leta 1953 je živelo v naseljih 8.646 preb., od tega 98,5% Slovencev, 1991 pa 18.143 preb., od tega 87,7% Slovencev. Največ Slovencev je bilo v Kamniku, 1.116 (od tega 318 Muslimanov, 277 Srbov, 233 Hrvatov, 117 Črnogorcev, 80 Makedoncev, 54 Jugoslovanov, 22 Albancev, in 15 preb. druge narodnosti; na Duplici 367 (od tega 139 Muslimanov, 93 Srbov, 53 Hrvatov, 39 Črnogorcev, 22 Jugoslovanov in 15 Makedoncev), v Mekinjah 46 (od tega 26 Muslimanov, 10 Hrvatov in 4 Srbi), v Šmarci 26 (od tega 8 Srbov, 7 Muslimanov, 5 Hrvatov in 5 Jugoslovanov), v Vrhpoljah pri Kamniku 8 (od tega 5 Muslimanov), v Soteski 10 (od tega 3 Muslimani in 3 Makedonci)... Neslovenci so živeli leta 1991 v 8 naseljih.

2. Kamniškobistriško šteje 27 naselij:

Bistričica, Brezje nad Kamnikom, Črna pri Kamniku, Godič, Gozd, Kalise, Kamniška Bistrica, Klemenčevo, Kregarjevo, Krivčevo, Kršič, Okroglo, Podlom, Podstudenc, Potok v Črni, Spodnje Stranje, Stahovica, Stolnik, Smreče v Črni, Velika Planina, Vodice nad Kamnikom, Zagorica nad Kamnikom, Zakal, Zavrh pri Črnicu, Zgornje Stranje, Žaga, Županje Njive.

Leta 1953 je živelo v naseljih 2.789 preb., od tega 99,8% Slovencev, 1991 pa 2.835 preb., od tega 96,3% Slovencev. Največ Slovencev je bilo v Črni pri Kamniku - 26 (od tega 10 Hrvatov in 8 Srbov), v Podstudencu 10 (od tega 10 Muslimanov) in v Stahovici 6 (od tega 5 Hrvatov)... Neslovenci so živeli leta 1991 v 11 naseljih.

3. Komendsko šteje 14 naselij:

Breg pri Komendi, Gmajnica, Gora pri Komendi, Klanec, Komenda, Komendska Dobrava, Križ, Mlaka, Moste, Nasovce, Podboršt pri Komendi, Potok pri Komendi, Suhadole, Žeje pri Komendi.

Leta 1953 je živelo v naseljih 2.548 preb., od tega 99,8% Slovencev, 1991 pa 4.032 preb., ob tega 95,0% Slovencev. Največ Slovencev je bilo v Komendi - 52 (od tega 21 Muslimanov, 14 Hrvatov in 8 Srbov), v Mostah 19 (od tega 12 Hrvatov in 6 Srbov), v Suhadolah 16 (od tega 10 Hrvatov in 6 Srbov), na Križu 10 (od tega 5 Hrvatov)... Neslovenci so živeli leta 1991 v 13 naseljih.

4. Motniško šteje 6 naselij:

Bela, Motnik, Okrog pri Motniku, Špitalič, Zajasovnik - del, Zgornji Motnik. Leta 1953 je živelo v naseljih 860 preb., od tega 99,9% Slovencev, 1991 pa 641 preb., od tega 99,5% Slovencev, 3 ali 0,5% preb. je neznanih.

5. Tuhinjsko šteje 25 naselij:

Buč, Cirkuse v Tuhinju, Češnjice v Tuhinju, Črni Vrh v Tuhinju, Gabrovica, Golice, Gradišče v Tuhinju, Hruševka, Kostanj, Laseno, Laze v Tuhinju, Liplje, Mali Hrib, Mali Rakitovec, Podbreg, Prapreče v Tuhinju, Psajnovica, Ravne pri Šmartnem, Sidel, Stara Sela, Stebljevek, Šmartno v Tuhinju, Veliki Hrib, Veliki Rakitovec, Zgornji Tuhinj.

Leta 1953 je živelo v naseljih 2.877 preb., od tega 99,9% Slovencev, 1991 pa 1.878 preb., od tega 97,7% Slovencev. Neslovenci so živeli leta 1991 v 5 naseljih.

6. Tuhinjskosrednjevaško šteje 18 naselij:

Bela Peč, Loke v Tuhinju, Markovo, Pirsevo, Podhruska, Poljana, Potok, Rožično, Sela pri Kamniku, Snovik, Sovinja Peč, Srednja vas pri Kamniku, Studenca, Trobelno, Vaseno, Velika Lašna, Znojile, Žubejevo.

Leta 1953 je živelo v naseljih 1.145 preb., od tega 100,0% Slovencev, 1991 pa 1.237 preb., od tega 96,7% Slovencev. Neslovenci so živeli leta 1991 v 5 naseljih.

(se nadaljuje)

Dr. MARKO ŽEROVNIK

Garvalska Himalaja - rojstvo Gangesa (4)

Raj hinduizma

Poslušal sem zuborenje mrzlih valov in gledal srečne obraze romarjev, ki so nemo opazovali sve ti kraj, magnetični pol hinduizma in kdo ve kaj razmišljali po mnogih dneh hoje do tega cilja.

Hinduizem je neka realnost moči in podoba usod obubožanih, še posebno v državi Utar Pradeš, v kateri Ganges izvira, jo poplavlja in jo hkrati ustvarja rodovitno. Mi, ki v to deželo prihajamo s svojimi navadami, z drugačno in svojo vero, težko ali pa nič ne razumemo njihove duhovnosti, lepo pa je, da jo spoštujemo in je ne preziramo. Ti preprosti ljudje tako malo potrebujejo za svojo srečo in nehoti sem jim zavidal samoumevno krepko in vero, da lahko živijo od idealov, od duha. Odsli smo in prišli so drugi. Sneg na vrhu gore Bagirati je pred nočjo še enkrat slikovito zazarel in kot mogočna dogoreva joča sveča ugašal v dolgo jesensko noč.

Večerjali smo ravle »made in Slovenija«, iz naše zaloge, iz previdnosti, jej malo, jej zdravo. Slabo spanje je v Himalaji nadležna mora, Matjaž jo je presneto resno preživljal vso noč. Nas je njegovo stanje resno skrbelo. Iz naših izkušenj smo ugotovili diagnozo in se odločili Matjaž mora v dolino. Človek je v tej divjini dragocenost nad vsemi cilji. Himalaja, nasvidenje kdaj drugič, kje drugje. Hodil je sam in trmasto vzdrljal dolge ure hoje, bil je sebi najboljši zdravnik.

Naslednje jutro smo slabo vzdrlževan džip napolnili do zadnjega kotička. Bil je lep dan, suhljati sofer je bil »vljuden« in poskrbel je, da smo lahko dvanajst ur brez počitka, poslušali eno kaseto z indijsko country glasbo, preglasni akordi pevcev pa so bili začnjeni z dišečim dimom gorečih palčic na šivnem oltarčku pri volanu. Bili smo prepojeni z di-

Krajne značilnosti vzgoje

Lik matere

V spominu slehernega odraslega se zrcali lik matere v najrazličnejših podobah. Vpliv matere osebnosti je velik in zaznamuje človeka za vse življenje.

V slovenskem prostoru ima svojo zgodovino »mit matere«; najlepša predstavitev le-tega je v literarnih delih Ivana Cankarja. Tudi na Kamniškem se je »mit matere« zrcalil v matricentrični kulturi, za katero je značilno, da ženska mati nima družbene moči in oblasti, ampak je vsa v službi varovanja življenja in do brega počutja družinske skupnosti, včasih skoraj do magične meje. Kritičnega odnosa do nje ne sme biti. Njena avtoriteta je »brezpogojna materinska ljubezen«, ki vsebuje odpovedovanje lastnemu življenju za življenje otrok in družine, za otroke pa je simbol zveze in zadolženosti.

Kljub spremembam v lestvici vrednot ima mati še danes veljavo tudi na »vrhovni« etični ravni, ne glede na to, da že mladostniki pogosto uhajajo iz zaprtega družinskega kroga in se podrejujejo širšim družbenim vplivom.

Ce mati z gledno ne opravi vzgojne funkcije, je javno (v govorih med ljudmi) negativno zaznamovana. Njena odsotnost, njeno morebitno odklanjanje družinskih dolžnosti nasploh se kaže v dejanskih negativnih posledicah na otrocih in tudi na družinskem življenju. K temu je v zadnjem času veliko prispevalo feministično gibanje, ki se izraža: (1) v borbeni zavzetosti žensk za uveljavitev pod geslom odpravi vse razlike med moškim in žensko ter iskanje svobode žensk izpod kakršne koli odvisnosti ali neenakopravnosti. Ta smer je bolj prisotna v mestnem območju, povezana pa je tudi s stopnjo izobrazbe (več ko je izobrazba, bolj odločno je zavzemanje za enakopravnost). (2) Druga smer, ki je izrazitejša na podeželju, je tako imenovani emancipacijski model, ki priznava in vzdržuje razlike med moškim in žensko, odklanja pa misel o višjosti in nižjosti oziroma hierarhičnosti medčloveških razmerij. Mati ne dovoli, da bi mož oče imel večjo veljavo kot ona.

To zavzemanje ženske populacije prinaša tudi številne nesporazume in prepire v družine, ker se s tem spreminja položaj očeta oziroma moškega v družini, za kar pa ni bil vzgojen.

Kdo je kriv za slabo, ali kdo ima zasluge za dobro vzgojo

Lik dobre ali pa slabe matere z vsemi njenimi ravnanji je pogosta tema pogovorov med ljudmi (obkroževanje in spontani dobromamerni pogovori). V besedah so izražene najostreje pa tudi najbolj pohvalne opazke na račun matere vzgoje. Oče se pri rezultatih vzgojenosti in nevrozgojenosti otrok ne omenja.

Kljub vsem spremembam, ki jih prinaša naš čas, ostaja temeljno poslanstvo in pričakovanje do matere is-

to: odgovornost, do kraja vredna zaupanja; skrbnica doma ne le v telesnih, temveč tudi v duševnih in duhovno-kulturnih potrebah. Njen vpliv zaradi njenega udeleževanja v širšem družbenem prostoru sega vedno bolj preko družinskega kroga. V razgovorih z učiteljicami in vzgojiteljicami sem večkrat slišala pripombo: »Ne bojim se za omiko (vzgojenost značaja) večine otrok, kajti tu so še dobre matere.« Interakcija (medsebojni vpliv) pripisujejo le otroku in materi.

V družinskem življenju materin vpliv deluje kot »jaz« (osebnost) na otrokov »jaz« (osebnost) v medsebojnem sožitju. Umetniki so to soodvisnost in sožitje velikokrat upodobili z značilnim skrivanjem otrok in ku kanjem iz materinega krila ter trdnim prijemom za krilo. Torej gre za celostno podobo matere. Pri procesih vzgoje je odločilna celotna materina osebnost, vse njeno ravnanje: od hranjenja do pripravljavanja počitka, od navodil do svaril pred tveganjem in nevarnostmi, od njenega dobrega razpoloženja do njenih mračnih dni, od njenega smeha do njene ostre besede. Materina prisotnost pa ni pomembna samo za otroško obdobje, temveč za vsa starostna obdobja. Človekova osebna rast je namreč pogojena tudi s spominjanjem, samovzgoja izhaja v veliki meri iz spominjanja (vzori, ideali, cilji, simboli, varovala...); pretekli dogodki nas zaznamujejo s tem, da jih vedno znova kličemo v spomin.

Tradicionalna srečanja pri družinskem ognjišču

Za dobro mater velja tista, h kateri se vračajo otroci tudi kasneje, ko so si že ustvarili samostojno življenje. Več tradicionalnih srečanj vseh družinskih in sorodstvenih članov se je ohranilo tudi na Kamniškem, eno od značilnejših je »zeganje« (nedelja farnega patrona), ko matere in stare mame pripravijo tradicionalne mesne dobrote pa potico, flancate in krofe in se zberejo ter preživijo popoldne skupaj s širšim sorodstvom. Na ta dan se mame odrečejo vsaki drugi obveznosti (tudi izletu ali prireditvi).

Predhodno pripravo dobrot, potrebo in skrb za domače (otroke in njihove družine in drugo sorodstvo) prevzamejo matere (tudi sama mama, če je pri hiši in se pri močeh).

Dom in družinski milje, ki ga ustvarja mati, je namreč tisti, ki otroku omogoča, da iz njega odnese v življenje vse in lepe spomine (ali pa žalostne in grenke). Ti spomini ga bodo vse življenje čustveno ogrevali in privlačili. Če je spomin na družinsko ognjišče lep, ga človek vse pozneje življenje obnavlja in kliče v zavest. Rad pa ga tudi obnavlja v živih srečanjih ob priložnostih, kot je »zeganje« na Kamniškem.

Dr. ANGELCA ŽEROVNIK

Že tako prenapolnjene parkirne prostore na Groharjevi ulici zasedajo še razni dotrajani avtomobili. Tako že nekaj mesecev čaka na »odreštelja« tale razdejani »fičo« v bližini dupliške železniške postaje.

NESREČNA TRINAJSTICA? morda je za sedanji »tempo« priprav na izgradnjo plinovodnega omrežja nekoliko kriva tudi oznaka osamljenega razvodnega ventila na glavnem plinovodu sredi podgorskega polja, ki nosi številko 13. (fs)

nebjem, zato se sem, v svoje rezidence, v poletni vročini prese lijo premožni Indijci. V tem mestu se tudi tuji lahko udeležujejo tečajev o hinduizmu, meditiranju in jogi. Razprostira se pod gorami, ob bregovih Gangesa, ki tu dokončno zapusti divje himalajske doline.

Preko Gangesa je speljana slikovita viseča brv. Na njej so neprestano trume revnih romarjev, ki obiskujejo templje in je nadležno, ker jih je preveč, prosjačijo. Lačni, obnemogli in otope lihi oči zrejo v nič, v Gangesu pa v bistrih valovih globoko pod brvjo, dobesedno mgoli na tisoce in tone prekrasnih rib, ker jih nihče ne lovi in ne je. Hinduizem je duhovna hrana, meso je pregreha. Po mestu se leno sprehajajo nedotakljive svete krave in ustavljajo promet, po stranskih ulicah krulijo prašiči in brodiijo po gnojnicah v odprtih kanalih, v restavracijah strežejo jajčka, nikjer pa mesa. Ulice so polne lač-

CENE GRILJC (se nadaljuje)

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK

V FEBRUARJU VAS VABIMO NA NASLEDNJE PRIREDITVE:

LUTKE!

sobota, 15. 2., ob 10. uri: ČARANJE Z MARKOM ČARKOM, gledališče FRU-FRU

sobota, 22. 2., ob 10. uri: PAVLIHA, JANKO IN METKA Pavlihovo gledališče GLOBUS

Sreda, 18. 2. ob 19. uri: dr. Franc Tretjak, Afriške slike - predavanje z diapozitivi, ki ne bo le potopisno, ampak avtor spregovori tudi o možnostih nerazvitega sveta. Avtor je o tem napisal tudi knjigo Korenine zla - afriške slike (založba Karantanija).

Torek, 25. 2., ob 19. uri: večer z Evaldom Flisarjem, predsednikom društva slovenskih pisateljev in avtorjem večkrat ponatisnjene ter zelo brane knjige ČAROVNIKOV VAJENEC. Pogovor bo vodila Breda Podbrežnik, beseda bo tekla - o čem drugem kot o Čarovnikovem vajencu.

POČITNIŠKA LUTKOVNA DELAVNICA:

izdelovanje Waldorfskih lutk za otroke.

Vodi: prof. Rosana Kleindienst Premk.

Prijave: na pionirskem oddelku v knjižnici.

Dve leti in pol v Indiji

Joga je način življenja

Andreja Vukmir je dve leti in pol preživela v Indiji, natančneje v Jadanu v bližini Jaipurja, glavnega mesta indijske države Rajastan. Sicer diplomirana zgodovinarica je velik del svoje pozornosti preusmerila k jogi, kasneje pa tudi k filozofiji joga in k vedanti. V pogovoru z njo smo izvedeli marsikaj zanimivega o Indiji, indijskem življenju in tudi o jogi.

Kakaj si šla v Indijo?
Prvi razlog je bil v tem, da sem izrabila priložnost izobraževanja na področju sanskrite, hindija (torej jezikov) in indijske filozofije ter kulture. Tja sem šla torej študirat. To pa me je zanimalo zato, ker sem se ukvarjala z jogo, pri kateri sem se začela zanimati za te zadeve. Med bivanjem v Indiji pa se je moje zanimanje za jogo še poglobilo.

Kako in kje si živel v Indiji?
Tam sem živela v ashramu. To je duhovna skupnost, kjer smo se učili sanskrt, hindi, prebirali indijske svete spise in živeli v skladu z jogijskimi načeli. Jogo smo redno vadili. Bilo je zelo lepo. Ashram je stal na podeželju, tako da smo bili odmaknjeni od mestnega vrveža. Način življenja je bil popolnoma drugačen kot tukaj, tudi zaradi podnebja. Rajastan je pravzaprav puščavski predel, tako da je bilo malo dežja in zelo veliko sonca. V maju in juniju nas

je zajela prava puščavska vročina. Življenje se odvijalo bolj na prostem, ker je toplo. Tako je bilo tudi v ashramu, zelo veliko smo bili zunaj. Na ta način smo živeli z naravo, jo doživljali, kar je bilo zame nekaj novega. Doživela sem tudi veliko srečanj s kobrai. Spoznala sem, da je tamkajšnja puščavska tišina nekaj posebnega, misterioznega...

Kako živijo Indijci?
Zelo težko je govoriti o indijskem načinu življenja, ker je Indija zelo raznolika. Indijci živijo na tisoč načinov, odvisno od tega, kateri skupnosti pripadajo. Nekateri živijo na ulicah brez strehe nad glavo, drugi pa v razkošnih hišah. Nekateri živijo od miloščine, ki si jo priberajo, drugi pa se vozijo v luksuznih avtomobilih. Razlike so zelo velike. Naj opišem dve izkušnji.

Na glavni ulici v Jaipurju je veliko beračev, med njimi tudi ozdravljenih gobavcev, ki so zelo pohabljeni. Ker živijo na ulici, so tudi razcapani in umazani. Nekega dne sem enemu izmed njih dala nekaj denarja, ko pa so drugi to opazili, so vsi hoteli dobiti nekaj miloščine. Hotela sem iti naprej, mimo njih, zato sem malo pohitela. Vendar pa sta se dva izmed njih spustila v tek za menoj - eden brez nog in na posebnem vozičku (ne invalidskem, kje pa!), njegov iznakažen prijatelj pa ga

je porival. Vsa scena je bila zares neverjetna, bizarna, še zlasti potem, ko sem se pred njimi skrla v zelo »noble«
trgovino. Predstavljajte si ta kontrast - stojite v zelo elegantni in luksuzni trgovini z indijsko svilo, zunaj pa na vas čakata dva gobavca.

Spoznala pa sem tudi družino kraljevskega rodu, ki je bila zelo bogata, predvsem pa izobražena in omikana. Pri neki drugi družini pa sem v kopalnici videla zlate ploščice. Vendar pa je v Indiji življenje prežeto z duhovnostjo, tudi pri revnih ljudeh.

Kakaj ljudje z zahoda hodijo v Indijo po vedenje o duhovnosti?

Veliko ljudi je šlo v Indijo iskati duhovnost, veliko pa se jih je tudi izgubilo. Čeprav je ta želja zares mistična, marsikoga odnese romantični spiritualizem. Verjamem, da so se v Indiji ohranili mistiki, ki imajo veliko duhovno moč in ki poznajo resnično, vendar pa niso vsakomur dostopni. Kdor se odpravlja v Indijo, mora točno vedeti, kam gre, saj je veliko zahodnjakov nasledlo.

Pri razmišljanju o tem je potrebna toleranca. Jaz osebno verjamem, da so poti različne in da je cilj vseh religij enak. Zato zame ni razlike med vzhodom in zahodom; nasprotno, še nikoli mi naša tradicionalna vera ni bila tako blizu kot zdaj. Vseč mi je, da v našem prostoru lahko ubiramo tudi druge duhovne poti. Če pa nimas pravega odnosa do svoje poti, ne moreš imeti odnosa tudi do drugih.

Po 8. februarju, kulturnem prazniku

Zahvala in opravičilo velikemu Prešernu, ki ga lahko še danes izkoriščamo v primerih, ko sami ne najdemo pravih besed. Zato naj mi oprostite, da sem priredil to, kar je on tako genialno povedal o podobni zadevi, čeprav mu tu ne sežem niti do gležnjev - namesto razmišljanja in komentarja o »pravdanju«
za rep, repek, repič...

Kaj je joga, kako si se z njo spoznala?

Joga je predvsem način življenja, v Evropi pa je najbolj znana po asanah, telesnih vajah. Stavljajo pa jo še dihalne vaje, sproščanje, meditacija. Joga ima zelo velik vpliv na telesni, čustveni, mentalni in duhovni razvoj. Jog je več vrst, jaz se ukvarjam s sistemom Joga v vsakdanjem življenju, ki jo je v Evropo prinesel veliki Swami Paramhans Maheshwarananda in vsebuje vse vrste jog. V bistvu gre za telesne vaje, ki zelo zdravo delujejo na človekovo telo. Redna vadba nam lahko olajša življenje. Joga pa ni čarobna formula, ki bi prinesla čudežne ozdravitve, kadar smo že bolni. Tudi predstave o tem, da gre pri jogi za ne vem kakšno mistiko ali verske obrede, so popolnoma zgrešene. Sistem joga v vsakdanjem življenju je prilagojen evropskemu načinu razmišljanja in življenja. Z njo se lahko ukvarjajo vsi, ne glede na starost, veroizpoved in podobno.

Ali morajo biti vsi, ki trenirajo jogo, vegetarijanci?

Eno od načel joga je ahimsa, to je načelo nenasilja do vseh živih bitij. Odločitev za vegetarijanstvo je osebna stvar, zato joga lahko trenira vsakdo.

Česa potem ne ješ? Ali piješ mleko?

Ne jem mesa in ne jajc. Bistvo vegetarijanstva oz. načela nenasilja je v tem, da nikogar ne ubijemo.

Ali bomo tudi v Kamniku lahko trenirali jogo?

Z Jogo v vsakdanjem življenju bomo pričeli tudi v Kamniku in sicer v telovadnici OŠ 27. julij, ki so nam jo prijazno oddali v najem. Treningi bodo ob ponedeljkih in sredo v večernih urah. Z vpisom bomo pričeli 17. februarja v tej telovadnici, 5. marca pa bo prvi trening. Zanimanje bom treninge vodila jaz, kasneje pa tudi drugi kolegi.

Seveda bi lahko pogovor o vsem tem tekel še naprej in naprej... O jogi se da namreč še veliko povedati.

-bp-

Al v grbu prav je riba ali kača ali morda persona znamenita, med vrata naša sodi kamenita, naloga kamniška je zdaj domača.

Po pameti se misel nam obrača: če riba slaba je in vsa zapita in gnar jemlje iz našega korita, potem naj kar med vrata pride kača.

Ak pa po repu Kamnik boljš' ne bode in zavolj repa ne trpi nič škode, obhaja taka misel nas Slovence,

da pravdajo žene, može znabiti, se za kar so se že davni Abderiti v sloveči pravdi od oslove sence.

Jan

POMLAD PRIHAJA

Na pomoč nas kličejo gozdovi, reke, ne osnesnajujo jih na veke, naj naša vest se končno zdrami, potomci naši pridejo za nami.

Pomladna resa ven pokima, ali je odšla že starka zima, brž nato se zvonček beli, zdaj se bomo na soncu greti.

Sonček zlati, kaj vidi tam na trati: odlagališče in smetišče! Človek nemarni naj le določen prostor poišče.

Tudi tuji bodo radi k nam prispeli, če bomo v čistoči živel. Ne uničujmo travce zelene, saj zeleno našim očem dobro dene.

Če človek uničuje namerno dela, družba naj bi ga v roke vzela, ga podučila ali mu kazen naložila. Narava nam se v vsej lepoti bo ponudila.

Jožefa Juršič

Ob načrtovanju območja okrog kopališča v Kamniku

Osnutek tega ureditvenega načrta (UN), imenovanega M I Pod skalco, smo občinski svetniki, sicer z veliko pripombami, potrdili v prvi fazi 5. februarja.

Glede na to, da je to kompleks, ki zadeva marsikatero kamniškega občana, plavalni klub, teniški in odbojarski klub itd., bi vsem tem rad nazival nekaj pripomb na ta osnutek načrta.

Najprej o območju na levem bregu Nevljice: to je trikotniku od betonskega mostu čez Nevljico (Cankarjeva) pa vse do vzhodnega roba sedanjih teniških igrišč severovzhodno od kampa. Glavna pripomba: okrog 50-metrskega bazena naj se zagotovi nazaj tiste površine, ki so mu bile »odvzete«
s črno gradnjo teniških igrišč (še pred letom 1990). To zemljišče je namreč že vse od leta 1931, od izgradnje kopališča, bilo namenjeno kopalcem za sončenje in rekreacijo ob kopanju. Tudi po vojni je bilo to zemljišče v lasti Sindikalnega športnega društva in v okviru tega v lasti plavalne sekcije. Sedaj se razpoložljivi prostor okrog bazena je največkrat odločno premajhen. Mogoče bi bila najbolj sprejemljiva rešitev, da se tla omenjenih teniških prekrijejo z ustreznim maso (zaradi prahu) in se vstop nanje s kopališča zagotovi z vsaj tremi večjimi vrati. Tako bi ta kompleks služil obema namenoma: poleti čez dan kopalcem za sončenje, zjutraj in zvečer tenisu, v pomladnem in jesenskem času pa celodnevno tenisu.

Tudi vzhodno polovico načrtovane nove zgradbe, katere zahodni del se sedaj (tudi na črno!) gradi na mestu prejšnjih kopaliških kabin (slačilnic), bi kazalo zmanjšati. Načrtovana polovica bi namreč še dodatno zmanjšala prostor okrog bazena.

Ta ureditveni načrt (po pripombi) naj bi se razširil tudi na zemljišče, ki leži vzhodno od sedanjih Resnikovih teniških igrišč in sicer se na parcelo KO Nevlje št. 77/1. To je svoječasnno odkupila Zveza telesnokulturnih organizacij v Kamniku. Tudi to zemljišče (nekdanje poplavno območje - polno mivke) naj bi se namenilo izključno telesnovzgojni dejavnosti. Je kar precej oddaljeno od stanovanjskih hiš in nekdanjega hudourniškega kanala. Zelo prav bi tudi prišla ob morebitnem odkritju domnevne vroče vode na tem območju.

Dve načrtovani brvi, ena v sredini centralnih teniških igrišč in druga pred odbojarskim kompleksom, bosta ob ozki sprehajalni poti (tudi na levem bregu) življenjsko povezali oba bregova. Glede ureditve nasprotne desne brega ob Nevljici je bilo največ pripomb s strani vodstva Doma upokojencev. Zahtevi po povečanju tega doma in prestavitvi parkirišč z vzhodne strani centralnega večnamenskega objekta (ki določa možnost oblikovanja zimskega bazena, pokritih teniških igrišč, trim kabin, savne ipd.) na zahodno stran, bo izgleda mogoče ugoditi, treba bo le še najti rešitev za več parkirišč. Na obeh bregovih pa bo potrebno še zagotoviti natančno vodnogospodarsko presojo.

Načrt osnutka tega UN M I bo na ogled tudi v vitrini na Lectarjevi hiši. Za tehtne pripombe na to ureditev lahko pokličete do 3.3. po telefonu 831-716. Če bo le mogoče, bomo vaša priporočila posredovali z amandmaji pred dokončnim sprejemanjem odloka o UN M I.

MILAN WINDSCHNURER

Pisma, mnjenja, odmevi -Pisma, mnjenja, odmevi -Pisma, mnjenja, odmevi

Zima bela...

V zadnjih nekaj letih je bilo malo snežnih padavin ali pa jih v dolinah sploh ni bilo. V tem letu se je starka zima pokazala v vsej svoji veličini in nadnaravni moči. Sneg, ledeni dež, poledica in vihar so pustošili po vsej Evropi, podirali drevje, lomili električne daljnovode, trgali žice in razkrivali strehe. V prvih januarjskih dneh 1997 so bile v nekaterih krajih Slovenije v resnici izredne razmere zaradi naravne ujme. V pomoč so elektrikaarjem, komunalnim delavcem in osamljenim kmetijam prispele tudi enote Civilne zaščite.

S snegom in poledico so se morali spoprijeti tudi kamniški komunalni delavci. V zadnji številki občana je zapisano, da je letošnja zima že snedla 170 ton soli in 650 ton posipnega materiala. To je potegnilo iz občinskega proračuna približno 60 mil. sit. Na ta način je zavrženega kar precej denarja, narava pa je težko obremenjena, saj se ljudje kljub težkim zimskim razmeram vozijo z avtomobili, eni za luksuz, drugi po potrebi.

Ce katera potka ni očistena ali je poledenela, so krivi komunalni delavci. Premalo smo obveščeni, da bi tem delavcem izrekli javno pohvalo in priznanje, saj se morajo izpostavljati težkim vremenskim razmeram. Brez prišile bi se morali vključiti v očistevalno akcijo in pomagati drug drugemu, tako pa pasivno čakamo, da bo pred hišo ali blokom očistil sneg kdo drug. Pred marsikatero hišo od Metalke do Fužin je bil pločnik neočiščen. Skoraj nevarna je trditve, da je veliko število nezaposlenih, kadar pa bi kdo rabil delavca, ga ni dobili niti za ceki-ne.

Vsak kovanec ima glavo in cifro, zato moramo zimska dela čiščenja snega in posipavanja pločnikov oceniti

z obeh strani. Prvič gre za veliko denarja, s katerim mora komunalna vzdrževati in posipavati ulice in ceste. Sami občani v mestu in primestnih naseljih nič kaj radi ne primajo za lopato. V enem od stanovanjskih blokov na Ljubljanski cesti živi 47 oseb, pa sta samo dva upokojenca ki dala sneg, čeprav je med stanovalci 15 močnih, zdravih mladeničev. V ožjem mestnem jedru bi morali pločnike očistiti lastniki hiš in lokalov. Če pločniki ne bi bili očiščeni in posuti, bi moral lastnike opozoriti in kaznovati komunalni nadzornik, da bo to storila komunalna in njihovo breme. S podobnimi ukrepi in prijemi bi v proračunu ostalo več denarja za druge mestne potrebe. Druga stran tega pa je v 9. členu odloka o ureditvi zimske službe. Po tem predpisu morajo lastniki in upravitelji stanovanjskih blokov odstraniti sneg s prometnih površin in iz streh ledene sveče. Kako nedorečen je ta odlok, ki nalaga občanom to nalogo! Kako se naj nekdo loti tega dela, ko nima ne orodja ne priprav, da bi se povzpela na visoko streho? Tega nevarnega dela se lahko lotijo samo komunalni delavci, gasilci in morda člani enote civilne zaščite. Po predpisih o varstvu pri delu se sme v tako nevarnost podati samo za to usposobljeni delavec. Gorje lastniku hiše, ki bi za to delo najel delavca brez zaščite in bi se pri tem delu ponesrečil. To ni tako enostavno, kot si to zamišljajo nekateri v topli pisarni, ko napišejo cirkularno pismo, npr. SKG Kamnik, v katerem piše: »Pozivamo vas, da TAKOJ uredite razmere v skladu z 9. členom omenjenega odloka. Upravnik bi si moral ogledati situacijo, oceniti nevarnost, se dogovoriti s stanovalci in ukrepati v breme lastnikov.

Kaj so lahko naredili stanovalci blokov v centru Vele-nja, četrtkov TV dnevnik 16. 1. 97, ko so s stavbe visele

metrske ledene sveče? Samo prepirali so se s predstavnikom občine, kdo je dolžan odstraniti pretečo nevarnost.

Tudi v našem mestu bi se moral zbuditi štab civilne zaščite (morda je kje aktiviral enoto) in poslati osamljenim pomoč pri kidanju snega in odstranjevanju ledenih sveč, če so ogrožale mimoidoče. Po informacijah iz Občana je bilo vse to breme na območju mesta prepuščeno komunalnemu podjetju. Namesto da bi mu izrekli pohvalo, bi mu najrajši dali kar ukor, da niso vsega postorili namesto občana.

Glede čiščenja ulic in odvoza snega bi morali imeti več iniciative ljudi, ne pa da bi samo čakali, kaj bodo drugi storili zanje.

V dobrem desetletju je kamniško občino prizadela že trikratna ujma. V dneh od 6. do 8. februarja 1984 je močan vihar podiral drevje in razkrival strehe, v dnevih od 1. do 2. novembra 1990 je velika poveljenj zajela celo občino in lanske spomladni sneg z žledom je lomil drevje po parkih in gozdovih. V takih in podobnih primerih bi morala nastopiti tudi CZ, gasilci, komunalna in drugi ter dati občanom preko CTV Impulz ter radia navodila, kje se dobi ustrezno orodje, velike lestve, posipni material itd. Mobilnost in solidarna pomoč občanov so zagotovilo za manjše posledice naravnih in drugih nesreč.

Alojz Konda

Le čevlje sodi naj kopitar! (II)

Gospod Anton Bočko! Hvala za vaše dobronamerne vzpodbudne besede in pozitivne nasvete, napisane v zadnjem Kamniškem občanu. Zato mi oprostite, da danes vseh vaših zapisanih trditve ne osvetlim še z druge strani. Veseli me namreč, da ste, kot še veliko drugih, še ve-

dno mnjenja, da je na občinskem svetu izglasovan datum občinskega praznika glede na zgodovinsko utemeljitev in utemeljitev njegovega pomena za kamniško občino sporen, če že ne povsem neprimeren.

Kljub vsemu mi dovolite vprašanje: kaj menite kot zgodovinar o predlogu, da bi datum, ki ste ga utemeljeno in z dobrimi argumenti predlagali za občinski praznik, imelo mesto Kamnik za svoj, mestni praznik (kot je zapisano v inkriminiranem članku), če je že v »konkurenci«
za občinski praznik izpadel? Mesto bo verjetno ostalo dalj časa, za samo občino se pa še ne ve, če se ne bo še spremenjalo, kot se je v dosedanjih zgodovini že velikokrat.

Pa brez zamere in lep pozdrav!

Bojan Pollak

V Kamniku pa nič

Odzivam se na članek »Janezova smučina na Križu«
v 2. letošnji številki.

Nimam pregleda, za kaj in kolikšna sredstva (davkoplačevalcev) namenja Športna zveza občine Kamnik množnemu rekreativnemu športu odraslih. Tistemu športu, ki preprečuje bolniške in povečuje storilnost. Vse pa kaže, da manj kot neki Janez iz Most, ki vsako leto, če je količjak snega, pripravi smučarsko tekaško progo na Križu. Naj mu prispeva vsaj »za bencin«, če ne zmore za sodobnejši teptalec, da bi Janez lahko zaprosil, naj se zapelje še med Bakovnik in Podgorje ter »potegne špuro«.

Apeliram na občinske svetnike, da namensko dodelijo sredstva za teptalec, ki naj ga upravlja Janez Lavrač, ker je že dokazal, da se nanj lahko zanesemo. Če ni možnosti v letošnjem proračunu, ne spreglejte to v planu za prihodnje leto!

Ivo Gasperič

MED PLANINCI

Državno srečanje gorskih vodnikov

V kamniški občini se je prvo sodo in nedeljo v februarju letos odvijalo srečanje gorskih vodnikov, članov Združenja gorskih vodnikov Slovenije. To združenje, ki je član Planinske zveze Slovenije, združuje 114 gorskih vodnikov. To so vodniki, ki vodijo po gorah in tudi drugod vse vrste tur poklicno ali polpoklicno za razliko od vodnikov PZS, ki so nepoklicni.

Gorski vodniki so se že popoldne zbrali v Stahovici, na Vegradu v domu krajevne skupnosti, ki ga ima v najemu lovsko družina. Prvotno bi se sicer morali zbrati v gostišču Uršič v Stranjah, vendar so razmere tako nanesle, da gre gostilni Planinski orel in lovski družini Kamniška Bistrica zahvala, da je bilo to srečanje tokrat lahko v tem koncu. Vodniki so najprej predelali določene elemente vodniške tehnike (vodenje na skrajšani vrvi v snegu na različnih strminah, oprema itd.).

Po tehničnem delu je sledil prikaz diapozitivov z vzpona po prvenstveni smeri na Ama Dablam, ki je bil proglašen za najboljši alpinistični vzpon na svetu v letu 1996. Predavanje je imel Tomaž Humar, slovenski alpinist leta, član kamniškega alpinističnega odseka. Kamniški kolektivni so zapeli nekaj planinskih pesmi in poželi navdušeno odobravanje. Nato se je začel uradni del srečanja - zbor gorskih vodnikov.

Poleg predstavnikov krovne planinske organizacije, slovenske vojske in drugih, se ga je udeležil tudi kamniški župan Tone Smolnikar, ki je med drugim izrazil svoje zadovoljstvo s tem, da je ta zbor v kamniški občini. Na samem zboru je bilo nato obravnavanih več točk, ki so običajne za take zbornice: poročila o delu, finančnih, razrešitev in volitev organov združenja, program dela, dopolnila aktov združenja. Poleg tega pa je bil dan udeležencem zboru v vpogled osnutek predloga zakona o gorskih vodnikih. Za polnopravno članstvo v mednarodni zvezi vodniških organizacij (UIAGM) je potrebno tudi, da je zakonito urejen status gorskega vodnika. To je bilo pred letom 1945 v državah, h katerim je spadala Slovenija, urejeno, v naši samostojni državi pa je to še potrebno urediti.

Zaključek zbora je bil nato pri Planinskem odru. Tam so odlično poskrbeli za prazne želodce in pravo planinsko vzdušje, v katerem se je dalo izme-

njati veliko osebnih in skupnih izkušenj iz vodenja, dela organizacije in drugega.

V nedeljo je sledilo še praktično izpopolnjevanje na terenu, ki se ga je udeležilo 26 gorskih vodnikov, predvsem tistih, ki vodijo turne smuke. Družba Velika planina, zaklad narave d. o. o., se je s primernim popustom in izredno kooperativnostjo vključila v to dogajanje, ki ga je izkoristila tudi za svojo promocijo. Tako so se gorski vodniki z žičnico odpeljali na Veliko planino. Tam so naredili turno-smučarsko turo, na kateri so praktično obdelali določene elemente smučanja in vodenja takih tur. Spoznali so tudi urejena smučišča in ostale možnosti vodenja na tej edinstveni planini. Za večino prisotnih vodnikov, izjema so pač kamniški, je bila Velika planina svojevrstno odkritje, posebej se, ker jim je na začetku postregla z gosto meglo, ki pa se je med dnevom spustila proti dolini, tako da je nastal na planini prečudovit zimski dan. In za zaključek vaje se je tudi gostišče Šimnovec izkazalo s svojo kulinarično ponudbo.

Gorsko vodništvo je sestavni del turistične ponudbe, ki upošteva predvsem individualnega gosta in njegove posebne zahteve. Sočasno je ekološko usmerjeno z izrednim posluhom za naravo in s posebno, individualno naravnano skrbjo za počutje in varnost posameznega gosta. To pomeni bistveno višjo kvaliteto od dosedaj preveč potencirane množičnosti. Z našim vključevanjem v Evropsko unijo bo to postajalo vedno bolj pomembno. Nekateri pri nas se tega že zelo dobro zavedajo (npr. gostišče Planinski orel), nekateri prihajajo do teh spoznanj (žičnica), drugi bodo to spoznali pozneje, sicer jih bo verjetno povozil čas.

Alpinistična šola nadaljuje z delom

Marko Prezeli, ki je vodja košnega dela letošnje alpinistične šole, je med aklimatizacijsko turo jesenski na odpravi v Himalajo doživel nesrečo. Po prihodu v domovino je moral čakati še kar nekaj časa, da so mu operirali nogo. In sedaj se mora noga še pozdraviti, tako da ni mogel in ne more voditi šole. Zato je vodstvo prevzel Rado Nadvešnik, ki se je že prej obvezal, da bo izvedel zimski del.

Tako so se začela predavanja z zimsko tematiko (gibanje in tehnika plezanja v snegu, zaledenih slapovih, posneženih stenah, nevarnosti pozimi itd.).

V decembru so bile izvedene še praktične vaje pri Lepem kamnu: spust po vrvi, samoreševanje (plezanje po glavni vrvi s pomožnimi vrvicami) in podobno. Tečajniki so pridobili že toliko osnovnega znanja, da so se bili sposobni preizkusiti tudi izven vadišč.

Razmere v višavah niso bile ravno idealne, pa tudi tečajniki sami še niso dovolj izurjeni za plezanje smeri v hribih pozimi. Zato pa so že dovolj dobri, da poskusijo s plezanjem v zaledenih slapovih. Takoj po novem letu so preplezali Slap nad Zagano pečjo. Ta je visok okoli 35 m in je kot prva tura prav primeren, za pridobivanje osnovnega občutka plezanja po slapovih. Za nadaljnje nabiranje izkušenj so nato šli še v Logarsko dolino, kjer je veliko zmrznjenih slapov različnih težavnosti. Pridružili so se jim še alpinistični pravniki. Tako so tam 18. januarja letos Iztok GRILJIC, Jože KAVČIČ, Boris MARTINČIČ in pripravnik Denis SITAR in Tone ZOTLER pod vodstvom Radota NADVEŠNIKA preplezali kar tri zaledene slapove: Palenk, Spodnji desni Ivovec in Sušico. Naslednjega dne, to je 19. januarja, pa so Barbara DRNOVŠEK, Jernej PER in pripravnik Klemen HANČIČ skupaj z Nadvešnikom preplezali ledene slapove Palenk, Spodnji desni Ivovec, Zgornji desni Ivovec in Sestopno grapo.

Trije so se udeležili tudi praktičnega dela osnovnega tečaja varnejše hoje pozimi v hribe, ki ga je organiziralo PD Kamnik. Poleg tega pa še vedno obiskujejo redna predavanja, ki so vsako sredo ob 18. uri v prostorih PD Kamnik.

Nalepke GRS

Kljub raznim reorganizacijam in večji pomoči države so čiste humanitarne organizacije, kot so Rdeči križ, gasilci in gorska reševalna služba, še vedno v precejšnji meri odvisne od prostovoljnih prispevkov ljudi. Gasilci si včasih pomagajo s kakšno veselico ali nabiralno akcijo, Rdeči križ tudi občasno organizira zbiranje razne pomoči, GRS pa si pomaga s prodajo nalepk s svojim zaščitnim znakom.

Pogumno srce in trdna volja ni vedno dovolj za pravočasno pomoč ponesrečenemu. Velikokrat je hitrost pomoči odločilno odvisna od opreme. Ta pa je, če je kvalitetna, običajno zelo draga in v surovih gorskih razmerah se tudi hitro obrabi.

Res je, da dobi postaja GRS Kamnik nekaj pomoči iz občinskega proračuna, od zavarovalnice Triglav za preventivno dejavnost in še kdo kaj primakne, vendar s tem vse potrebe še zdaleč niso pokrite. Zato podobno kot celotna slovenska GRS nadaljuje z zbiranjem podpore na način, ki je v preteklih letih pokazal, da imamo Slovenci posluh za to humanitarno dejavnost. Osrednja GRS je natisnila posebne nalepke z znakom GRS in napisom »podpornik« za vsakogar, ki prispeva po 500 SIT. Ta denar se nato porabi izključno za dejavnost in opremo članov GRS.

Kakor prejšnja leta lahko tudi letos vsi tisti, ki bi bili pripravljeni prispevati po 500 SIT za GRS, to naredijo pri vsakem članu GRS. Ta jim bo v dokaz za njihovo pomoč dal lično nalepko. Tako bo vsakdo, ki bo kupil nalepko podpornika GRS, lahko imel lep občutek, da tudi on simbolično sodeluje pri reševalnih akcijah z delčkom opreme, ki je bila kupljena z njegovim prispevkom.

Prikaz reševanja iz snežnih plazov

Odsek za lavinske pse pri Podkomisiji za snežne plazove GRS Slovenije skrbi za redno

izobraževanje in izpopolnjevanje svojih članov in njihovih zvestih stirižnih pomočnikov z organiziranjem tečajev in vaj. Ker se take vaje odvijajo v določenih časovnih presledkih po celi Sloveniji, pri organizaciji običajno sodelujejo tudi krajevni dejavniki.

Tako bo ena od takih vaj, ki jo skupaj organizirata odsek za lavinske pse in postaja GRS Kamnik, predvidoma 22. februarja na območju Kamniške Bistrice. Točen kraj (Kurja dolina ali Konec ali Čmaževka ali kje drugje) bo določen glede na takratne snežne in varnostne razmere. Lahko pa se zgodi, če ne bo dovolj snega ali če bo prenevarno, da bo moralo biti vse skupaj prestavljeno na drugo polovico aprila ali pa celo na drugo sezono. Poleg vaje psov bo sočasno tudi vaja postaje GRS Kamnik iz dela zimskega reševanja.

Na vaji naj bi sodelovalo okoli 15 lavinskih psov GRS in različnih koncev Slovenije. Med njimi bo tudi eden iz Kamnika. Prikazan bo celoten postopek reševanja zasutih v plaz u s pomočjo psov, lavinskih žoln in s pomočjo sondiranja. V sneg (plazovino) bodo zakopali »ponesrečenec« (nekaj živalih ljudi in nekaj predmetov), področje iskanja označili in nato se bo začela akcija: obvestilo o nesreči, prihod na kraj nesreče in iskanje. Iskali bodo predvsem psi, saj je ta vaja namenjena preizkusu njihovih sposobnosti, naučenosti in prilagajanju različnemu terenu. Sočasno oziroma po tem se bo pokazalo tudi iskanje z lavinskimi žolnami in sondiranjem. Odvisno od »poskodb« ponesrečenca bo nude na prva pomoč, medtem ko transport do reševalnega avtomobila verjetno ne bo potreben.

Vaja bo vsekakor zanimiva tudi za vse tiste, ki hodijo pozimi v hribe in se tako srečujejo z nevarnostjo plazov. Zato si naj jo pridejo pogledat. Prav gotovo bodo na njej zvedeli marsikaj zanimivega in koristnega. Če pa jim ne bo kaj jasno, bodo lahko tudi vprašali. Kogar ta prikaz zanima, naj pride v soboto, 22. februarja 1997, ob 8. uri jutraj pred Dom v Kamniški Bistrici, kjer jih bo počakal gorski reševalec. Ta jih bo nato povedel na kraj, kjer bo vaja. Po želji bo razložil celotni postopek, odgovarjal pa bo tudi na strokovna vprašanja, ne samo iz reševanja, ampak celotne dejavnosti GRS, hoje v hribe in podobnega. Če vaje ne bo, bo obvestilo v petek, 21. februarja, v omarici PD Kamnik.

Predstavitve vodenega turnega smučanja

Človek je pač tako narejen, da vedno potrebuje spremembe - saj se tudi belega kruha prena. Tudi pri smučanju. Marsikdo se je že »preobjedel« smučanja na urejenih smučiščih, saj se tam vse bolj ali manj ponavlja, tako da za tiste, ki ravno ne »pilijo« posameznih smučarskih elementov ali ne trenirajo za tekme, postaja vse skupaj kar malo dolgočasno. Vendar so jih po drugi strani žičničarji spet toliko razvadili in uspavali, da se jim ne da več oziroma si ne upajo podati na neurejena, neptana in nevarovana smučišča. Po svoje je tako tudi prav, saj tam, poleg posebnih užikov, ki jih na urejenih smučiščih praktično ni več, prežijo nanje tudi nevarnosti, ki jih na smučiščih z žičnicami ne sme biti več: nestepan sneg, plazovi, možnost, da se izgubijo, kam padejo in podobno. Toda marsikdo si zelo želi, da bi spoznal tudi te strani smučanja - turno smučanje, a ga strah pred neznanim in nevarnostmi ne pusti, da bi sprejel tudi ta izziv.

Da bi omogočili izpolnitev tudi takih smučarskih želja in to na čim varnejši način, so kamniški gorski vodniki skupaj z

družbo Velika planina (žičnico) za letošnjo zimsko sezono pripravili ponudbo vodenih turnih smukov. Kvalificiran gorski vodnik se dogovori s svojimi gosti, kam bodo šli. Nato poskrbi za primerno varnost, izbira smer, tako da se vodeni lahko povsem posvetijo samo hoji oziroma smučanju in uživanju v naravi.

Predstavitve takega vodenega turnega smučanja je bila v soboto, 25. januarja 1997, na Veliki planini. Udeležba je bila po pričakovanju, saj vodeni turni smuki niso množični, ampak so namenjeni predvsem manjšim skupinam ali posameznikom.

Najprej je bil pri gostišču Šimnovec prikaz potrebne opreme za turno smučanje in kratko predavanje o nevarnostih, ki prežijo izven urejenih smučišč. Nato so se udeleženci razdelili v tri skupine glede na izkušnost, opremljenost in zahtevnost predvidene ture. V spremstvu gorskih vodnikov so nato presmucali vsaka svojo turo: prva skupina je v spremstvu Janeza Azmana, Janeza Benkovića in Slavca Šikonje naredila prehod od Gradišča čez Poljane do Domžalskega doma in nato čez Vršič v Tihno dolino. Druga skupina, ki jo je vodil Marjan Kregar, je odsmučala z Njivic na Konjščico in nato za Jerohi do Usvica in čez Zadnjo Gojsko v Tihno dolino. Tretja skupina pa je v spremstvu Metoda Humarja, Radota Nadevšnika in Toneta Škarje naredila prav zanimivo turo: z Njivic so se spustili čez Poljane in mimo Domžalskega doma na Malo planino. Gojsko in naprej na Marjanine njive na cesto in v glavem po njej na Volovjek. Od tam so se povzpeli na Kašno planino in Kranjsko reber in odsmučali na Črnivec, kamor so jih nato prišli iskat z avtomobili.

Za varnejšo hojo v hribe

Planinsko društvo Kamnik je organiziralo kratek tečaj za var-

nejšo hojo pozimi v hribe. V torek, 21. januarja, so bila v prostorih PD v Kamniku predavanja o potrebni opremi za varnejšo hojo pozimi v gore, o nevarnostih, ki tam še dodatno prežijo na obiskovalce in podobnem. Predavanja, ki sta ga izvedla gorska vodnika Marjan Kregar in Rado Nadvešnik, se je udeležilo 25 znanj željnih planink in planincev.

V nedeljo, 26. januarja, je sledil še praktični prikaz in urjenje. Da ne bi izgubljali časa, so se kar z gondolo peljali na Šimnovec. Pod vodstvom gorskih vodnikov Marjana Kregarja in Radota Nadevšnika ter vodnika PZS Jožeta Klenca so nato šli deloma po smučišču, večinoma pa izven njega, pod Purman. Tam so poiskali primeren svet za prikaz in vajo uporabe cepina in derez pa tudi pripomočkov za iskanje zasutih v plaz u. Po teh vajah je sledila še hoja čez Konjšico in Dol nazaj na spodnjo postajo žičnice. Tudi ta hoja je bila strokovno vodena s prikazom nevarnosti, ki lahko pozimi celo na tako enostavni poti grozijo planincem (zdrsi, plazovi, zameti in podobno).

Celoten tečaj je bil zelo dobro sprejet in vsi udeleženci so na njem sodelovali zelo zavzeto. V prostem razgovoru so pa obudili tudi idejo, da bi v okviru PD Kamnik imeli nekakšen »planinski klub«, v katerem bi bili tisti, ki si želijo zahtevnejših tur v manjših skupinah pod strokovnim vodstvom, pa tudi dodatno hribovsko izobraževanje in podobno. Planinsko društvo to idejo prav gotovo podpira, vendar bi tisti, ki si tega želijo, morali najti nekakšnega vodjo, ki bo poskrbel za osnovno organiziranost, za strokovne planinske zadeve pa bodo že poskrbeli ustrezni planinski strokovnjaki - gorski vodniki, vodniki PZS in drugi. Mogoče se bo tokrat ta ideja prišla?

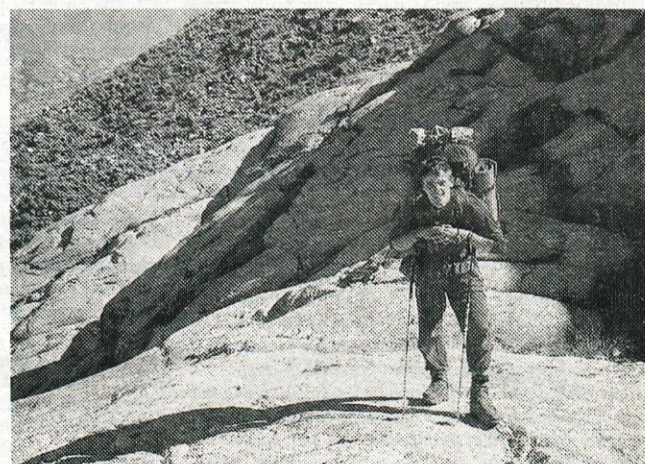
BOJČ

PERU - dežela visokih hribov in dobrih ljudi (IV)

Vzpon na Huascaran 6768 m

Monika je imela ravno še toliko časa, da me je pospremila do baznega tabora. S kombijem se pripeljeva do vasi Musho, kjer naju čakajo osli. Vsi skupaj potem odidemo proti baznemu taboru. Z Moniko se naslednji dan ločiva. Z zelo težkim nahrbt-

dilka, nekaj malega spijem in že stopim proti vrhu. Od tabora 2 pa do vrha sem porabil za 800 m višinske razlike samo tri ure in pol. Ob pol petih že stojim na vrhu. Bilo je peklensko mraz z malo vetra. Na jugu opazujem odsev luči mesta Hu-

Klemen Mali proti Taboru 1.

nikom se odpravim proti taboru 1. Ponavadi imajo ljudje s seboj tudi nosače, da jim nesejo opremo. Na Taboru 1 si postavim sotor in uživam na prijetnem soncu. Takoj po sončnem zahodu se temperatura spusti globoko pod ničlo. Odpravim se v sotor in prespih noč. Sredi noči me prebudi močan pok pod sotorom, saj ledeniki tudi dihaajo, ki me naložijo budnega vse do jutra. Naslednji dan imam dobre tri ure do Tabora 3, kjer srečam tudi Huankina. Proti večeru mi zmanjka plina za kuhalnik, tako da se priključim k neki skupini. Ob šestih sem zopet v spalni vreči. Da mi ne bi zmrznila voda, si jo dam med noge, kjer je na toplem. Ob drugi uri me zbudi bu-

araz, na vzhodu pa se že prebujata dan. Zelo lepo doživetje. Še isti dan sem v baznem taboru. Dnevi pred odhodom minevajo zelo hitro, tako da še predno bi rad komu kaj povedal ali kaj videl, si že na letalu ki se počasi vzdiguje proti vzhodu. Ljubom doma, kdor ga ima...

Z Robijem Poličnikom sva ponovila Slovensko smer Artesonraju 6025 m, 800 m, 60/75, in solo vzpon na najvišji vrh Huascaran, 6768 m. Zahvaljujemo se vsem, ki so nama pomagali pri odpravi, še posebej pa: CALCIT d. o. o., Športna zveza d.o.o., URŠIČ d. o. o., AO Kamnik, FOTO GROHAR.

KLEMEN MALI

RADOMLJE

ODDAMO V NAJEM POSLOVNE PROSTORE - PISARNE

v skupni površini 110 m².

Najemnina po dogovoru.

Dodatne informacije lahko dobite v splošno kadrovskem sektorju podjetja po tel. 727-122 ali osebno na sedežu podjetja, Preserje, Pelechova 15, 1235 Radomlje.

ANDREJA MALI prva na državnem prvenstvu in medcelinskem pokalu

Še nikoli nisem tekla hitreje

To je izjava Kamničanke Andreje Mali po tednu zmag, ki jih je začela na prvem delu 6. državnega prvenstva SLOVENIJE v smučarskih tekih na Pokljuki, ko prepričljivo opravila s konkurentkami. Njeni najbližji nasledovalci Petra Majdič in Nataša Lačen nista imeli resnih možnosti, da bi ji preprečili osvojitve dveh absolutnih naslovov prvakinja, ki jih je dodala prejšnjim štirim osvojenim v lanskem in predlanskem letu. Pogled na uradne rezultate pove vse; sobota, ženske absolutno (četrje+stme+mlme), 5 km - klasič: 1. MALI Andreja 14:25,4, 2. MAJDIČ Petra 14:56,3, 3. LAČEN Nataša 15:03,6, 4. GREGORIN Teja 15:31,7... V nedeljski nasledovalni preizkušnji, kjer so tekmovalke šle na progo glede na sobotne rezultate, pa je Andreja svojo prednost še povečevala in njena najhujša konkurentka Nataša Lačen je zaradi izgubljenega boja že po polovici proge odstopila in drugo mesto prepustila Zidarjevi, ki je zaostala več kot štiri minute.

S hitrim tekom je nadaljevala teden kasneje, ko je zmagala še v mednarodni konkurenci na tekmi medcelinskega pokala v avstrijskem Walschseeju. Po dveh drugih mestih v tem rangi tekmovalja, ki po določilih FIS sodi takoj za svetovni pokal, in po zmagi v sprintih pred dobrim letom dni, je bila tokrat najhitrejša na 15 km v prosti tehniki in na vrhu semaforja je ponovno pisalo: 1. MALI (SLO) 38:16,9. Za njo so se zvrstile tekme iz sedmih držav srednje Evrope, ki nastopajo v tem pokalu.

S temi uspehi Andreja Mali ponovno dokazuje svojo nardarjenost, delavnost in željo po uspehu, s katero premaga konkurentke v Sloveniji in tujini. Zato je pravilen stavek kolege iz Dela Tanje Volarič, ki jo je na začetku in-

terjuja vprašala: »Ali bo Andreja Mali odprla novo obdobje slovenskega smučarskega teka?« Odgovor je. Obdobje, ki sta ga z nastopi na najvišjih tekmah, OI v Oslu in svetovnih prvenstvih v začetku petdesetih let (pred tem namreč ženske na teh tekmovanjih še niso tekmovali) začeli Angela Kordež in Nada Birko, je Andreja Mali že začela in ga bo s trdno voljo nadaljevala, saj je v športu pač tako, da se je neprestano treba potrjevati. Ko to berete, je za Andrejo že prva tekma na mladinskem svetovnem prvenstvu v tekih, ki se odvija v kanadskem Canmoru, kjer se s Čehinjo Hanusovo, Nemko Rothovo, Estonko Smigunovo, severnjakinjami, Rusinjami bori za vrh. Da bi ji bile sanje naklonjene!

Se nekaj novic iz maratonskega ranga, kjer se ne zmagujemo. Na edinem slovenskem maratonu v januarju, ki so ga pripravili v Prežihovi Kotljah na Koroskem, je Tomo Uršič iz Godiča osvojil 4. mesto. Dan kasneje na 25. Dolomitengu, ki sodi v serijo Worldloppet, nas je teklo okoli 3000. Po 65 km sem cilj v središču Lienzu prečkal kot 41. Zaostanek mi je določil naturalizirani Avstrijec Mihael Botvinov. Med 2000 smučskimi tekači na 20. ponovitvi italijanskega maratona od Dobbiaccia/Toplacha (do tu je bila nekoč Slovenija) do 42 km oddaljene olimpijske Cortine sem se z 19. mestom trdil zastopati osamljene slovenske barve tudi sam. V cilju sem bil šest minut za zmagovalcem Italijanom Maurilom De Zoltom. Ker tudi pozimi tečejo brez smuč, še o spominskem teku na rekord Šmarje gore, kjer je Lado Urh osvojil sedmo mesto.

METOD MOČNIK

Uspešen začetek LD Mamut

S septembrom se je začela nova sezona tudi za lokostrelce. Kot vedno prvi del sezone poteka v dvoranah, ker se zunaj pač ne da streljati. Tudi člani lokostrelskega društva Mamut so se preselili v dvorano, kjer trenirajo in se pridno pripravljajo za svoja tekmovanja. Nekaj tekmovalcev je že za njimi, zato vam bomo prikazali rezultate članov lokostrelskega društva Mamut iz posameznih tekmovalj in če lahko sodimo po začetku tudi nadaljnji potek tekmovalj, je pred njimi zopet zelo uspešna sezona.

Prvo dvoransko prvenstvo je potekalo 1. decembra v teniškem centru na Otočcu. Rezultati članov LD MAMUT so bili naslednji: Matej Krumpeštar je pri članih olimpijski slog dosegel 1. mesto z 567 krogi. Pri članih goli

lok sta barve Mamuta zastopala Matjaž Makoter, ki je dosegel 7. mesto s 444 krogi, dve mesti pred njim pa je bil Boris Jemec s 485 krogi. Pri mladinkah olimpijski slog je prvo mesto dosegla Teja Makoter s 541 krogi. Pri kadetih olimpijski slog je bila na prvem mestu Tamara Sheikha. Pri skupini kadetov olimpijski slog je bil na 1. mestu Rok Jesensek s 499 krogi. Pri mladinkah goli lok je prvo mesto pripadlo Maši Kabič s 377 krogi. V mlajših kategorijah pa sta bila uspešna Jaka Hrast, ki je v skupini dečki compound dosegel prvo mesto s 494 krogi, in Simon Štrajhar, ki je v skupini dečki goli lok na tem tekmovalju dosegel 2. mesto s 374 krogi. Naslednja tekma je bila v športni dvorani v Postojni.

Tu so člani LD MAMUT dosegli naslednje rezultate:

Matjaž Makoter	člani goli lok	492 krogov	5. mesto
Boris Jemec	člani goli lok	483 krogov	6. mesto
Teja Makoter	članice olimpijski slog	541 krogov	1. mesto
Simon Štrajhar	dečki goli lok	265 krogov	5. mesto
Maša Kabič	mladinke goli lok	419 krogov	1. mesto

V letu 97 se je prva tekma odvijala na osnovni šoli Miška Kranjca v Ljubljani. Rezultati te tekme so bili naslednji:

Maša Kabič	mladinke goli lok	411 krogov	1. mesto
Teja Makoter	mladinke olimpijski slog	533 krogov	1. mesto
Rok Zore	mladinci olimpijski slog	521 krogov	5. mesto
Tamara Sheikha	mladinke olimpijski slog	534 krogov	1. mesto
Jaka Hrast	dečki compound	527 krogov	1. mesto
Boris Jemec	člani goli lok	478 krogov	4. mesto

PETRA UDOVČ

7. kolo DP za vaterpoliste

V športnem bazenu v Kranju je bilo v nedeljo, 26. decembra, zadnje, 7. kolo prve polovice državnega prvenstva v vaterpolu. Kamničani so tu potrdili svojo uvrstitev v skupni razvrstitvi in napovedali dobre rezultate tudi v nadaljnjem poteku tekmovalja. V skupini dečkov do 15 let so Kamničani igrali proti ekipi Tivolja in povedali z rezultatom 8:7. Strelci pa so bili Nucič Luka, Senica in Jerman. Dečki do 13 let pa so se pomerili s sovratniki s Primorske, to je z ekipo iz Žusterne. Kamničani so v tej tekmi dosegli odlični rezultat 23:3. Strelci pa so bili: Svetec, Nucič Nejc, Jerman, Kalan, Capuder, Kavčič.

V skupni razvrstitvi je bila ekipa dečkov do 15 let druga, ekipa dečkov do 13 let pa peta. Mladim kamniškimi vaterpolistom želimo tudi v prihodnje veliko takih in podobnih uspehov.

PETRA UDOVČ

VETERINARSTVO TRSTENJAK
KLINIK ZA MALE ŽIVALI
TESOVNIKOVA 27a,
LJUBLJANA (JEŽICA)

NAROČILA PO TELEFONU:

372-967

vsak delovni dan od 8. do 20. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.

RADOVAN ZAJC, dr. vet. med.
mag. I. TRSTENJAK, dr. vet. med.

Veleslalom obrtnikov in delavcev

Območna obrtna zbornica Kamnik, Sekcija za šport, je v soboto, 1. februarja, organizirala veleslalom obrtnikov in delavcev. Tekma se je odvijala na smučišču Repše v Stahovici in je ob dobri organizaciji predstavljala izbiro najboljših tekmovalcev za XVIII. veleslalom obrtnikov in delavcev GORENJSKE 1997.

Najboljši tekmovalci v naslednjih skupinah so bili:

ŽENSKES:

Skupina A, tekmovalke rojene leta 1972 in mlajše:

1. Damjana, Strehovec, 2. Urša Pestotnik

Skupina B, tekmovalke rojene 1962 do 1971:

1. Irma Osolnik, 2. Mojca Vrhovnik

Skupina D, tekmovalke rojene 1951 in starejše:

1. Francka Zorman

MOŠKI:

Skupina A, tekmovalci rojeni 1972 in mlajši:

1. Aleš Osolnik, 2. Matej Kosirnik, 3. Igor Škrjanc

Skupina B, tekmovalci rojeni 1962 do 1971:

1. Bogo Čimžar, 2. Jože Jankovič, 3. Andrej Golob

Skupina C, tekmovalci rojeni 1952 do 1961:

1. Marjan Berlec, 2. Franc Strehovec, 3. Zvone Kemperle

Skupina D, tekmovalci rojeni 1941 do 1951:

1. Peter Sitar, 2. Stanislav Jemec, 3. Franc Kosirnik

Skupina E, tekmovalci rojeni 1941 in starejši:

1. Vinko Polak, 2. Milan Zorman.

XVIII. veleslalom obrtnikov in delavcev Gorenjske 1997 bo v soboto, 15. 2. 1997, ob 10. uri v KRANJSKI GORI

Vabljeni!

OBMOČNA OBRtna ZBORNIKA KAMNIK

Tenis na dobri poti

Poglavitna je samozavest

Besede iz naslova je na tiskovni konferenci ob vrnitvi mladih teniških igralcev iz izredno uspešne ameriške turnee v decembru in januarju izrekel predsednik Teniške zveze Slovenije g. Goran IVKOVIČ. Tiskovno konferenco v kavarni VERO NIKA v Kamniku je v sodelovanju s TZS organiziral s tenisom »zastrupljeni« Florjan MLAKAR. Tiskovne konference se je udeležilo šest udeležencev turnee in njihov trener Siniša VEČIČ, žal pa smo zmanj priča kovali napovedan prihod tvorke te uspešne ekipe, legendo slovenskega ženskega tenisa, kapetanko ženskih reprezentanc, Mimo JAUSOVEC. Tone FTIČAR je mojstrsko vodil tiskovno konferenco in mlade tenisačice so prisotnim lahko marsikaj povedale o svojih vtisih in uspehih na turneji po ZDA, Mehiki, Kostariki in Venezueli. Turneja so tekmovalke in tudi predsednik TZS ocenili kot zelo uspešno. Predsednik TZS je poleg čestitk vsem udeležencem turnee za dosegene rezultate izrekel tudi priznanje staršem za njihov prispevek k takemu uspehu. Po njegovem so starši prvi, ki usmerjajo in pomagajo pri ustvarjanju samozavesti mladih tekmovalcev, kar je poglavito. Šele potem pride na vrsto TZS. Udeleženke in udeleženci turnee so bili v povprečju dve leti mlajši od nasprotnikov, zato je slovenski uspeh še toliko večji. Torej imamo dobro »blago«, katerega je potrebno le še plemeniti.

Med udeleženci ameriške turnee sta bila tudi dva Kamničana. Najmlajša udeleženka turnee je bila Tajana MLAKAR, poleg nje pa je bil na turneji tudi Matic ŠULIN, ki pa ni prišel na tiskovno konferenco, na kateri so bila res sama dekleta.

Na ameriško turnejo smo v

našem glasilu pospremili Tatjano (ne po krivdi pisca), vrnila pa se je TAJANA MLAKAR, katere vtise s turnee smo objavili v intervjuju z njo. Na tiskovni konferenci je bila najmlajša udeleženka turnee zelo kratka, zato smo jo za njene vtise povprašali nekoliko kasneje.

Tajana meni, da je na turneji pridobila veliko izkušenj. Čeprav na turnirjih ni dosegala vidnejših rezultatov, ji veliko pomenijo nekatere posamične zmage med turnirji. Videla je, kako igrajo tenis v svetu. Povsod, kamor so prišli, so bili odlično sprejeti. Slovenska ekipa je zelo dobro uigrana. Čeprav je bila v ekipi najmlajša, se razlike v letih znotraj ekipe ne poznajo. Težak pa je prehod iz enega v drugi starostni razred, saj je razlika med 14 in 18 let pri tenisu kar precejšnja. Tajana je s turneje zelo zadovoljna, saj meni, da je za svoj nadaljnji teniški razvoj veliko pridobila. Po vrnitvi s ameriške turnee je sodelovala na državnem prvenstvu mladih, do 18 let in se uvrstila med šestnajst najboljših. Pred njo je sodelovanje na kvalifikacijah za član-

ske državno prvenstvo, na katerem pa ne pričakuje posebnega uspeha, saj je starostna razlika velika, pa tudi izkušnje prispevajo svoje. V aprilu se bo odpravila preko TZS na dva turnirja v Belgijo in upa na najboljše.

Tajana nam je zaupala, da je zamenjala klubske barve in je sedaj članica Teniške akademije BRESKVAR, ki jo vodi sin Borisa BRESKVARJA, iskalca in trenerja igralcev tenisa mednarodnih razsežnosti. Pogoji za trening so zelo dobri in tudi vzdušje v novem klubu ji ustreza. Čisto na koncu razgovora nam je mlada Tajana le zaupala, da je videla Sabatinijevo in tudi njeno vilo, žal pa ji ni uspelo srečati Agassija.

Tajana se strinja z ugotovitvijo, da je tenis na dobri poti in da je potrebno veliko samozavesti, pa tudi veliko odrekovanja. Da so starši prvi, potrjuje tudi primer njenih staršev. Veliko pa pomeni tudi razumevanje vodstva šole in učiteljskega zbora v OŠ Stranje, kateremu je Tajana hvaležna, da so ji omogočili njen pogled v svet in tako razumevanje pričakuje tudi v prihodnje. Tudi sponzorjem, predvsem pa svoji mami očiju, iskrena zahvala za pomoč. Zagotavlja, da se bo vsem oddolžila s svojimi rezultati.

maj

Mlade slovenske tenisačice s trenerjem Večičem pred fotoaparatom T. Mavrina. Druga z desne je Tajana Mlakar. (foto: Mavrini)

Košarkarji OŠ Marije Vere v boju za najboljša mesta

Košarkarice in košarkarji OŠ Marije Vere so v programu SKL (Šolske košarkarske lige) lokalnih lig v prvem delu tekmovalja zasedli prvo mesto. Zmagali so v ligi Ljubljana - I. Za njimi je torej prvi korak in z njim 7 tekem.

Začelo se je s porazom proti OŠ Danile Kumar, vendar pa je bila to edina izgubljena tekma. Naslednje tekme so našim igralcem prinesle zmage. Tako je bilo na tekmi z OŠ Spodnja Šiška v oktobru, z OŠ Toneta Čufarja v novembru, najtrši nasprotniki pa so bili košarkarji z OŠ Frana Albrehta. Zmagi sta prinesli tudi tekmi proti OŠ Ledina in OŠ Mirana Jarca. Tako so imeli naši igralci po 6. krogu za seboj en sam poraz. Tekma doma proti OŠ Danile Kumar je bila odločilna. Na začetku so vodili gostje, vendar s pomočjo naših trenerjev Saša in Uroša so jih naši igralci na koncu premagali za več kot deset točk in zasedli prvo mesto.

Na vseh tekmah je bilo vzdušje napeto in tudi navijačice smo pripomogle, da publika ni mirovala. Na zadnji tekmi pa smo konč-

no nastopile tudi s svojo plesno točko.

Vsi smo zadovoljni in upamo na čim boljše uvrstitve v nadaljnjem tekmovalju in se veselimo uspehov naših tekmovalcev.

Ekipo košarkaric in košarkarjev sestavljajo:

fantje: Igor Pohlin, Janez Loboda, Dani Dejanovič, Simon Zlatnar, Luka Vrečar, Aljaž Špacapan, Jure Prišel, Luka Kranjec, Marko Sitar, Valentin Videgar, Urban Nartnik, Šemso Hajrudinovič in trener Sašo Gabrovšek.

dekleta: Saša Poljanšek, Polona Kočnik, Suzana Durič, Mirjana Grubešić, Katja Jazbinšek, Jerar in Urša Kokovnik, Katja Rauter, Urša Podlesnik, Špela Žebre in trener Uroš Križanič.

navijačice: Manca Orešnik, Nina Požar, Ilijana Stevič, Petra Hribar, Nina Grad, Špela Močnik, Maja Miladinovič, Andreja Kovačević, Jasna Spahič, Anja Bevc in Maša Arko pod vodstvom Staše Tunja in Šemsa Mujanoviča.

MAŠA ARKO,
OŠ Marije Vere

ŠTUDENTSKI SERVIS KAMNIK

Glavni trg 23 - pri Občini

Študentski žur na Veliki planini bo!

Študentski klub bo na Veliki planini v petek, 21. in soboto, 22. februarja organiziral Veliki študentski-smučarski ŽUR. V okviru žura bo potekalo tudi tekmovalje v veleslalomu.

Okvirni program dogajanja na Veliki planini:

- v petek, 21. 2., bo dopoldan tekmovalje, opoldan kosilo, zvečer žur
- nočitev v planinskem domu
- v soboto, 22. 2., prosta smuka in odhod domov (po želji lahko podaljša do nedelje)

Svojo udeležbo morate rezervirati do 19. februarja!

Vse informacije in prijave na
Glavnem trgu 23 - pri Občini
- ali po tel.: 817-058

KO ŽEPNINA NI DOVOLJ...

Energetski kotiček

Regulacija centralnega ogrevanja

Z elektronsko regulacijo si glede na ročno regulacijo prihranimo mnogo dela, varčujemo z energijo in dosežemo ugodnejše bivalne pogoje oz. stopnja ugodja je bistveno večja. Če nimamo trotočkovne regulacije, moramo ob spremembi zunanje temperature pohiteti v kotlovnico in prilagoditi temperaturo glede na zunanje pogoje.

1) Načini regulacije

A) Stalna regulacija
Pri klasičnih kombiniranih kotlih z oljnimi gorilniki uporabljamo ta način regulacije, ker mora biti temperatura vode v kotlu vedno nad 70 stopinj C zaradi nizkotemperaturne korozije. Neodvisno od temperature v prostoru je v kotlu vedno določena obratovalna temperatura. Temperatura vroče vode reguliramo s štiriplovnim mešalnikom, s katerim določimo tudi temperaturo vode v ceveh.

B) Regulacija temperature v prostoru

Regulator namestimo v prostor, ki upošteva vse notranje vire toplote (več ljudi, sončno sevanje...). Slabost je, da ta način ne upošteva potreb po toploti v drugih prostorih. Če temperatura v prostoru z regulatorjem naraste, se zmanjša dovod toplote in v ostalih prostorih postane hladno.

C) Regulacija temperature z zunanjim tipalom

Na temperaturo v prostorih vplivamo s tipalom na fasadi, ki zaznava zunanje temperature. Centralno ogrevanje reagira na nihanja zunanje temperature, preden ta vpliva na spremembo temperature v prostorih. Vse druge spremembe lahko zaznamo z regulatorji v prostorih, tako da je celotna regulacija zelo natančna.

Pri optimalni regulaciji deluje ogrevanje preko dneva z zunanjim tipalom, ponoči pa z regulacijo v prostoru. Dovod toplote je možen takrat, ko je prekoračena z regulatorjem nastavljena temperatura. Določiti moramo najnižjo sprejemljivo nočno tem-

peraturo, da zjutraj lahko stanovanje hitro segrejemo. V jutranjem času reguliramo ogrevanje s tipalom v prostoru. Zunanje tipalo začne delovati potem, ko je v prostoru dosežena zelena temperatura.

2) Izbira regulacijskega sistema

UPORABA	SISTEM REGULACIJE
Ogrevanje posameznih prostorov	regulacija temperature v prostoru
Majhna enodružinska hiša, etažno ogrevanje, vrstna hiša, montažna hiša	regulacija temperature v prostoru lahko v kombinaciji z zunanjim tipalom
Velika enodružinska hiša, Večdružinska hiša	zunanje tipalo regulira temperaturo glede na vremenske pogoje
Hiše z debelimi zidovi	regulacija temperature v prostoru

Opomba: Pri vseh napravah je oprema za delovanje ponoči in termostatski ventili.

S pravilno izbranim načinom regulacije in pravilno uporabo dosežemo prihranke pri rabi energije do 30% v primerjavi s slabo reguliranim sistemom centralnega ogrevanja. Glavna naloga regulacije centralnega ogrevanja je, da potrebo po toploti prilagodimo zunanji temperaturi. Racionalno ogrevanje prostorov zahteva zvezno regulacijo moči ogrevanja (izhodne moči grelnih teles) v odvisnosti od zunanje temperature in regulacijo temperature posameznih prostorov. Moč ogrevanja naj se prilagaja nekajdnevni temperaturi zunanje zraka in ne trenutni vrednosti.

Za stanovanjske prostore v masivnih zgradbah (z zunanjo toplotno zaščito) je primerno zvezno oz. neprekinjeno obratovanje, saj nočna pavza ne traja več kot osem ur in ne pomeni prihranka pri ogrevanju. Ko doseže temperatura prostorov zaželeno vrednost, moramo moč ogrevanja postopoma zniževati ob konstantni temperaturi prostorov, kar traja več ur oz. do zaključka dnevnega ogrevanja. Znižanje temperature prostora za 1 K (od 21 na 20 stopinj Celzija) pomeni prihra-

nek energije ogrevanja za 6% v celotni sezoni ogrevanja.

3) Nastavitev ogrevalne krivulje
Na centralni napravi ali v navodilih o obratovanju regulatorja je narisana diagram ogrevalne krivulje, ki daje razmerje med lastnostjo regulatorja in zunanjo temperaturo. Na regulatorju nastavimo ogrevalno krivuljo, ki ustreza ogrevalni napravi in toplotnim izgubam v objektu:

- talnemu ogrevanju ustreza položna ogrevalna linija,
- slabo izolirana hiša je določena s strmo ogrevalno krivuljo.

Regulator odpira in zapira (gle-

de na zunanjo temperaturo) mešalni ventil, dokler temperatura vode ne ustreza ogrevalni krivulji. Če želimo določiti ogrevalno krivuljo, moramo določiti dve točki krivulje pri zunanji temperaturi (npr. +10 stopinj C in pri -10 stopinj C). Na termometru, ki meri temperaturo vode v radiatorju, odčitamo vrednost pri omenjenih zunanjih temperaturah. Nato vnesemo vrednosti v diagram ogrevalnih linij in dobimo linijo, ki ustreza zahtevanim pogojem. Na regulatorju naravnomo tisto ogrevalno krivuljo, ki je tako določeni liniji najbližja.

Energetsko svetovalna pisarna
Kamnik, Glavni trg 23,
tel.: 831-470
odprta vsak torek in četrtek od 17. do 20. ure

Tudi to se je zgodilo v januarju

Neuspelo sankanje z Velike planine

3. 1. Iskali pogrešani sankalci.
Ob drugi uri zjutraj so močno zaskrbljeni starši obvestili PP, da se z Velike planine nista vrnila domači hčeri, sicer polnoletni, ki sta se prejšnji dan odpravili na Veliko planino z namenom, da prisankata v dolino. Policisti in gorski reševalci so se odpravili v poizvedovalno akcijo in obe dekleti našli nepoškodovani v Domžalskem domu. Tja sta se zatekli v jutranjih urah, saj v megli prejšnjega večera nista našli poti v dolino, tako da sta do jutra bivakirali v strojnihi.

5. 1. Ni dobro nameril. V gostinskem lokalu v Kamniku je hotel vinjen občan fizično obračunati z nekim gostom. Pri tem je tega zgrešil, tako da je udarec priletel v neko gostjo lokala. Policisti razboriteža kljub prepričevanju niso uspeli pomiriti, zato so ga odpeljali na »hlajenje« na Povšeto 5 v Ljubljano.

5. 1. Metali snežne kepe v stanovanja. Nekateri mulci v blokovskem naselju v Kamniku pa so se čiščenja snega lotili drugače. Izdelovali so kepe in jih metali skozi okna v stanovanja. Pri tem so uspeli tudi zadeti in poškodovati kozarce v kuhinji enega izmed stanovanj. Sledi kazni pri sodniku za prekrške.

7. 1. Vlom v frizerski salon. V noči s šestega na sedmi januar je bilo vlomljeno v frizerski salon na Duplici. Storilec je s seboj odnesel prazno blagajno. Policisti »frizerša« se iščejo.

11. 1. Iskali otroka. Po prijavi staršev ob 16.35, da pogrešajo desetletnega otroka, se je pričela iskalna akcija, ki pa se je že po petnajstih minutah srečno končala. Otrok je namreč že korakal proti domu in pri tem srečal starše.

16. 1. Nasilna vselitev. Občan, ki je ostal brez stanovanja, je izkoristil izselitev svojega prijatelja in se nasilno vselil v stanovanje. (To je sicer last kamniške tovarne). Policisti so ga ovadili na pristojno tožilstvo.

Ohranimo stare sorte jablan!

Lepo vas prosim, da pustite stare jablane rasti in roditi, da jih ne posekate, če so še rodne. Te jablane so zlata vredne. Jabolka s teh dreves so enkratna, imajo svojstven okus, neko polnost, ker imajo te stare jablane svoj jaz, lahko bi celo rekli - svojo dušo. So prvotne, samonikle, prilagajene na našo domačo zemljo, saj že stoletja rastejo tu. So odporna in jih ni treba škropiti - v tem pa je njihova največja prednost.

Novčje, »umetno« vzgojene sorte (jonatan, gloster, idaret, delišes ipd.) so križanci, prineseni od drugod in še niso prilagojeni našemu področju, zato so tako neodporni in jih je treba močno škropiti - 16-krat do 20-krat jih škropijo v eni sezoni. Jabolka s teh dreves so prepojena s strupi (pesticidi), za katere pravi Tone Komat, da so ubijalci življenja. Povzročajo številne bolezni, kot so rak, nekroza jeter, odpoved ledvic, poškodbe živčnega sistema - torej so otroci in odrasli nemirni, imajo slabo koncentracijo, spomin, burno in celo agresivno reagirajo tudi zaradi teh strupov. Pesticidi delujejo direktno na imunski sistem - to pa pomeni padec odpornosti organizma, kar je podlaga za nastanek raznih bolezni.

Zelo huda posledica uživanja pesticidov s hrano je zmanjšana sposobnost oploditve pri moških in problemi z zanositvijo pri ženskah ter različne nosečnosti. Zadnji podatki kažejo, da je nezmožnost zanositve v Sloveniji zelo veliko (60.000 registriranih) in število še narašča.

Če se bomo s tako vneto kot sedaj zastrupljali še naprej, se lahko vprašamo, če bodo naši otroci in vnuki še sploh lahko imeli otroke.

Naša zlata jabolka s starih sort jablan in z dreves, ki so škropljena z naravnimi, nestrupenimi sredstvi, so lahko eden od rešiteljev, ki nas bo obvaroval zastrupljenosti!

Zakaj in kako?

Domača jabolka so naše najboljše sadje, saj zrastejo na zemlji, kjer živimo in tako energetsko

harmonizirajo z našim telesom. Vse, kar zraste v našem okolju, kjer živimo, je za nas najboljše! Sadije pa je za človeka najboljša hrana, saj smo po svojem izvoru in po zgradbi prebavnih organov ljudje sadijedci. Tega se čedalje bolj zaveda čedalje več ljudi, zato bo povpraševanje po takšnih - nestrupenih jabolkih čedalje večje. Prodajali jih boste lahko po najvišjih cenah ne samo doma, ampak tudi v tujino. V tujini (Švici, Avstriji...) ima zdravo sadje že zelo dolgo časa visoko ceno. V bodočnosti, ko bomo prišli v »čudovito Evropo«, bomo glede cen lahko konkurirali le s takim - biološko pridelanim sadjem, nikakor pa ne z zastrupljenim, saj je tega na trgih že toliko, da je z njim vse preplavljeno in ima zato nizko ceno.

Dobro jih pognojite, te stare jablane, s hlevskim gnojem ali kompostom. Travo pod drevesi pokosite dvakrat letno in jo pustite kar tam, ker je tudi to odlično gnojilo in ščiti drevesa pred sušo. Seveda lahko v času hude suše tla pod drevesi pokrijete tudi drugim biljem: listjem, slamo ipd., ker taka zastirka obdrži v tleh do 90% vode.

Zelo dobro za drevesa je, če debela in debelejša veje pozimi ob dnevi, ko ne zmrzuje, premažemo z enim od naslednjih premazov:

1. Vzamemo enak delež kravjeka in gline, razredčene z vodo, sirotko ali mlekom.

2. 1/3 kravjaka, 1/3 gline, 1/3 peska ali kamene moke in zmešamo s čajem iz preslice ali praproti ali isto kot 1.

Premaz boljša rodnost drevja, zdravi rane, deluje proti drevesnemu raku, ščiti drevo pred zmrzaljo ter pomladi drevo za 5 do 10 let.

Starih sort imamo v Sloveniji zelo veliko in to je naše veliko bogastvo za našo prihodnost. OHR ANIMO JIH!

V upanju, da boste imeli do starih jablan VELIKO SPOŠTOVANJE, vas lepo pozdravlja

DRAGICA FRIEDL

KRONIKA

V januarju so umrli:

- UČAKAR Janez, upokojenec iz Špitaliča 23, star 86 let
- LETNAR Valentin, upokojenec iz Mekinj, Cesta dr. Tineta Zajca 16/a, star 63 let
- DOLINŠEK Franciška, upokojenka z Vrhpolja pri Kamniku 142, stara 87 let
- KOŠIR Rozina, upokojenka z Vrhpolja pri Kamniku 165, stara 79 let
- JERAS Marija, upokojenka iz Godiča 4, stara 85 let
- ZOBANIK Francišek, upokojenec iz Šmarce, Stegne 4, star 75 let
- HOČEVAR Franciška, upokojenka iz Smlednika 2, stara 89 let
- HRIBAR Jožefa, upokojenka iz Zg. Tuhinja 14, stara 72 let
- ROŽIČ Primož, ind. oblikovalec iz Šmarce, Zelena pot 5, star 22 let
- DEBEVEC Vincenc, trg. poslovođa iz Kamnika, Zikova ul. 1, star 53 let
- JEGLIČ Francišek, upokojenec iz Okroga pri Motniku 8, star 66 let
- OVJIAČ Marija, gospodinja iz Most 11, stara 90 let
- VOČKO Leopold, upokojenec iz Dobriše vasi 3/A, star 78 let
- BREZNIK Franciška, upokojenka iz Gozda 31, stara 87 let
- TREPEL Aleks, upokojenec z Gozda 17, star 72 let
- PAJEK MIHAEL, upokojenec iz Kamnika, Tunjska cesta 7/A, star 65 let
- BURJA Angela, upokojenka z Brezij nad Kamnikom 9, stara 83 let

V januarju sta se poročila:

DOLINAR Andrej, delavec iz Čepelj, in
HEMETEK Barbara, delavka iz Kamnika

BISERNA POROKA: PREZELJ France in Marija, roj. Rems s Križa 23.

Zavod za izobraževanje odraslih CONTINUA, DOMŽALE

vpisuje v verificirane programe izobraževanja odraslih

- strojni tehnik
- ekonomsko komercialni tehnik
- trgovinski (živilski) poslovođa

Pogoj za vpis je ustrežna triletna šola. Začetek 3. marca.

Informacije o izobraževanju dobite po telefonu št. 061 773 592, vsak dan med 15. in 19. uro.

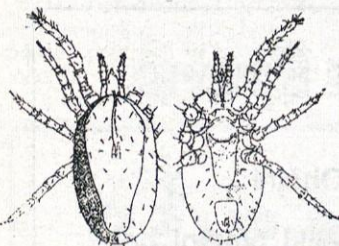
Nasveti veterinarja

Na vprašanja bralcev Kamniškega občana odgovarja mag. Tone SVETLIN, dr. vet. med.

Vprašanje: Zatiranje zunanjih zajedcev pri kokoših

Zaradi oskrbe z domačimi jajci morajo starši redno kokoši opaziti, da so na letvah, na katerih kokoši počivajo, drobni insekti - verjetno uši (največ jih je bilo opaziti poleti), ki zajedajo naše kokoši. Če se te insekte stisne ali se le potegne z roko po sodnji strani leve, se lahko opazi majhen krvav madež. Ali je mogoče, da prizadete kokoši nesejo zaradi tega tudi manj jajc, kakšno so ti zajedalci in kako ukrepati?

Boštjan

Dermanyssus gallinae. (Baker)

Odgovor:

Kokoši lahko napadajo različne vrste zunanjih zajedcev, kot so npr. pršice, bolhe, uši, klopi in drugi. V grobem jih delimo tudi na take, ki ne pijejo krvi, in na take, ki za prehranjevanje svojim gostiteljem pijejo kri. Zatiranje nekaterih vrst zajedcev je uspešno le, če se istočasno tretira živali in objekte (prostor) s pripadajočo opremo. Krvosesi zajedalci delajo škodo na več načinov. Ker sesajo kri, slabijo svojega gostitelja, kokoš postane anemična, posledično lahko pade nesnost. Vznemirjajo kokoši in prenašajo infektivne bolezni.

Od krvosesih zajedcev je pri kokoših pogostejša vrsta Dermanyssus gallinae. Napada tudi purane, gobe, kanarčke in različne divje ptice. Odrasla samica meri 0,7x0,4 mm in je sive do temno rdeče-črne barve, odvisno od vsebovane količine krvi, ki se napije pri svojem gostitelju.

Razvoj od jajčeca do odraslega parazita traja približno 7 dni, odvisno od zunanje temperature, v toplih poletnih mesecih je zaradi ugodnejših pogojev razvoj lahko hitrejši. Odrasel zajedalec se hrani v glavnem ponoči, čez dan pa se umakne v razpoke in špranje zgradbe, kletk in druge opreme, koder odlaga jajčeca. Tako jih preko dneva težje odkrijemo na kokoših. Pri težkih invazijah se zmanjša nesnost prizadetih kokoši, pojavijo se znaki anemije, močno napadena žival lahko tudi pogine. Dermanyssus gallinae, ki je lahko tudi prenašalec treponeme (spirohete kokoši) vrste Borellia anserina, po odstranitvi kokoši iz objekta ostane v njem aktiven še šest mesecev.

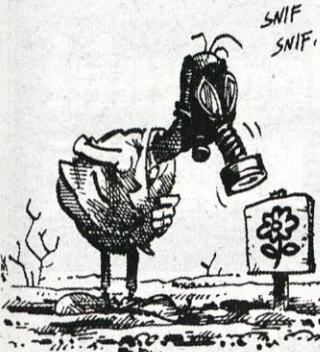
Zelo dobre rezultate zatiranja zunanjih zajedcev kokoši dobimo z uporabo ustreznih insekticidov, s katerimi lahko tretiramo živali, steljo, gnezda, stene kurnika in grede, na katerih kokoši počivajo. Kontaktni insekticidi, ki delujejo le na odraslega parazita, niso uspešni v zatiranju, če dezinfekcije ne ponovimo po določenem času. Zaradi tega se v zadnjem času bolj uporabljajo insekticidi, ki imajo tudi podaljšano (residualno) delovanje. Na tržišču so različni organofosforni in piretrinski preparati. Nekateri insekticidi, ki se uporabljajo za druge domače živali (sesalce), so lahko nevarni za perutnino, ker so lahko toksični ali ker lahko vodijo do nesprejemljivih residuov v mesu in jajcih. Na nekatere pa se je že pojavila rezistenca - odpornost zajedalcev, kar tudi velja upoštevati pri njihovem izboru. Vaš veterinar vam bo glede na ugotovitve priporočil primeren insekticid, ki ga boste uporabili v obliki spraya, in tudi način tretiranja. Včasih je mogoče doseči dokončen uspeh šele po popolni izpraznitvi, očiščenju in pranju objekta, ter tretiranju z insekticidom, ki se lahko uporabi le v praznem, z živalmi nenasejenem objektu.

O novi vladni uredbi (UL RS št. 68/29. 11. 1996)

GNOJENJE - NE POVSOD IN NE OB VSAKEM ČASU!

Več občanov in krajanov se je potožilo, da nekateri lastniki zemljišč tudi pozimi polivajo gnojeko in gnojnico in s tem uničujejo sankaske in takaske proge, poleg tega pa se širi neprijeten vonj.

Da bi iz prve roke izvedeli, kako je s to neprijetno nadlogo,

smo se obrnili na kmetijskega inšpektorja g. Matjaža GRKMANA in ga zaprosili za pojasnilo:

V Uradnem listu RS št. 68/96 je objavljena vladna UREDBA, v kateri je med drugim zapisano:

8. člen
Vnos rastlinskih hranil v tla je prepovedan pri gojenju z gnojeko ali gnojnico:

- na tleh, nasičenih z vodo, prekritih s snežno odejo, na velikih strminah, kjer gnojekva odteka po površini, na zamrznjenih tleh ter na vodnih zemljiščih;
- na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje od 15. novembra do 15. februarja,
- na stavbnih zemljiščih.

Na nasprotnih zemljiščih je vnos rastlinskih hranil prepovedan.

10. člen
Vnos blata (blato - odpadki, ki nastane po čiščenju odpadne vo-

de v čistilnih napravah ali ostaja kot blato ob praznjenju greznic za odpadno vodo od gospodinjstev, tudi vsedline iz greznice), komposta z omejeno uporabo ali mulja je

prepovedan:

- na območju varstvenega pasu za zajem vode,
- pri pridelavi rastlin za neposredno prehrano ljudi,
- na travnikih in pašnikih, razen jeseni po zadnji košnji oziroma paši,
- na tleh, nasičenih z vodo, za sneženih ali zamrznjenih,
- na nagnjenih zemljiščih, kjer je nevarnost površinskega odplakovanja,
- na njivah s krmnimi poljiščini (koševinami), razen po zadnji košnji ali paši,
- na kraških območjih in v močvirjih in barjih,
- v narodnih parkih,
- na gozdnih zemljiščih,
- na stavbnih zemljiščih.

In kdo izvaja n a d z o r ?

16. člen

Nadzor nad izvajanjem določb te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za kmetijstvo (tudi določila 8. člena), nad izvajanjem določb 9., 10., 11., 13., 14., in 15. člena te uredbe pa tudi inšpektorji, pristojni za varstvo okolja in inšpektorji za zdravstveno varstvo prebivalstva.

So zagrozone k a z n i ?

17. člen

Z denarno kaznijo najmanj 200.000 SIT se kaznuje za prekršek gospodarska družba ali druga pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti: - če ravna v nasprotju z določbami 6. do 10. člena,

Vsi prizadeti občani in krajan (sedaj in v bodoče) naj torej ob nespoštovanju določil vladne uredbe pokličejo kmetijskega inšpektorja g. Matjaža GRKMANA na Upravno enoto Kamnik po tel. št. 831-511 ali 831-504!

Zaradi številnih pritožb v preteklosti in neupoštevanja ter nespoštovanja do bivalnega okolja v strnjem u r b a n i h naseljih pa bomo Zeleni Kamnika poskušali pridobiti mnenja (pri)me s t n i h krajevnih skupnosti (Kamnik Center, Perovo, Zaprice, Novi trg, Duplica in Mekinje) in na podlagi usklajenih stališč sprožili pobudo, da se v teh naseljih polivanje gnojekve in gnojnice omeji oz. prepove.

Šolski učni vrt

Učenci OŠ Komenda-Moste imamo okoli šolskega poslopja v Mostah velik prostor, ki ga uporabljamo kot učilnico v naravi. Blizu teče potok Pšata. Njen breg je bil zaraščen in neizkoriščen, kar vabil je k ureditvi. V reviji Moj mali svet smo videli slike in opis lepo urejenega zeliščnega vrta in ribnika. To je bil izziv, da smo se tudi učenci 8. b razreda skupaj z razredničarko, biologinjo, odločili za ureditev. Leta 1995 je s pomočjo hišnika in pridnih učencev takratnega 8. b nastal zeliščni vrt z 20 zelišči. Lani smo uredili ribnik, v delu pa je še skalnjak. Moščanski četrtošolci so na pobudo svoje učiteljice Ane Stebe posadili ob dnevu zemlje sadike vrh.

Pot do vrta je bila posuta s peskom in zato ob mokrem vremenu ni bilo prijetno hoditi tja. Gospod Janez Juhant iz Most, ki izdeluje cementne izdelke, nam je velikodušno daroval lepe ploščice, da smo lahko tlakovali dostopno pot in stezice med gredicami. Ribnik je zahteval mnogo ur prostovoljnega dela pridnih rok. Ko je poleti lepo zaraščen in naseljen z živalmi, razveseljuje naše oči in trud je poplačan. Pri urejanju ribnika nam je priskočil na pomoč gospod Marjan Koncilijski, gasilec. Napolnil je ribnik z vodo in ob suši je nekajkrat pripeljal vodo s cisterno. Dobro bi bilo imeti vodno črpalko, a zaenkrat ni denarja zanjo.

Ribnik in okolico dopolnjuje volto deblo vrbe, ki nam jo je odstopil gospod Hočevar, pripeljal in položil pa gospod Igor Štebe, tesar, oba iz Žej. Vsem, ki so nam priskočili na pomoč in to bržplačno, se najlepše zahvaljujemo.

Pomagali so še starši s sadikami, gospod in gospa Cirejeva, gospa Koritnikova in gospa Ravnikarjeva. Za moralno podporo se zahvaljujemo gospe ravnateljici Maleševi, kuharici Bolkovi za osvežilne pijače, učiteljicam Uršičevi, Kordeževi, Grličevi in Frontinjevi pa za delo in dodaten material.

Orvoritev je bila ob roditeljskem sestanku v juniju. Ob tej priložnosti smo staršem podarili sopek zelišč. Vrt obiskujejo pri urah biologije vsi učenci od 5. do 8. razreda. Spomladi, ko bo vrt spet oživel, ste prisrčno vabljeni k ogledu.

Fotografirala: Anja Marija Ciraj
Učenci 8. B razreda
in razredničarka Ivanka Zornada,
OŠ Komenda-Moste

KA KOVOST V PODJETNIŠTVU

Kakovost je odličnost. Odličnost je brez napak. Odličnost zmoroje mnoga podjetja po svetu. Po odličnosti slavijo tudi države.

S to mislijo je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan pred štirimi leti simbolično podelil Nacionalni Program Kakovosti Republike Slovenije. Cilji in namen NPKRS, ki ga na kratko pomenimo »Odlična kakovost«, so izboljšanje kakovosti življenja v Sloveniji ter z Evropo in razvitim svetom usklajen in kasneje tudi sočasen razvoj. S kakovostjo proizvodov in storitev ter kakovostjo odnosov med proizvajalci, dobaviteli in uporabniki naj bi izboljšali kakovost okolja in bivanja.

Evforija, ki je v zadnjem desetletju po sprejemu odločujočih standardov iz serije ISO 9000, po letu 1987 zajela slovenska podjetja, je popustila. Pozitivna posledica je določeno število podjetij, ki so v boju za trg uspešno zaključila so-

očanje z novimi pristopi in razmišljanji o kakovosti in postala primerljiva evropskim podjetjem.

Ostala je vrsta podjetij, katerih notranja neskladja so bila tako močna, da niso mogla uresničiti odločitve, da preko sistema kakovosti oživijo vse poslovne funkcije, od marketinga, razvoja, tehnologije, nabave, do proizvodnje in servisa. Nekatera se vedno poskušajo situacijo rešiti segmentno, največkrat preko finančno ekonomske funkcije v smislu preživetja, vendar se to na žalost največkrat izkaže kot neuspešno, če tudi bi to fazo pojmovali kot predpripravo za sanacijo po sistemu »kakovosti«.

Podjetniki in obrtniki se s tovrstnim problemom največkrat soočijo kot dobavitelji posameznih delov, z naglico pa se njihov delež povečuje tudi v celotnosti ponudbe, za kar se morajo sproti ustrezno organizirati. V primeru, da nastopajo kot strateški dobavitelji, se v procese zagotavljanja kakovosti največkrat vključijo preko naročnika. Preko njih dobijo jasne zahteve, zato je večja verjetnost, da bo izdelek naročnika zadovoljil, kar pa podjetnika ne sme usnavati. V slabših primerih je splet Q (kakovosti) prepuščen njim samim, vendar če zna izkoristiti prednost jasne lastninskega razmerja, ki v večini primerov generira prava stališča do kakovosti v vseh funkcijah, lastnik ali od njega delegirana oseba lahko izvajata jasno postavljene zahteve na poti do dobčka.

To stanje je možno doseči le z novo kulturo podjetništva, predanostjo in zavzetostjo vodilnih struktur, s stalnim izobraževanjem in usposabljanjem, s sodelovanjem slehernega posameznika in z organiziranim timskim delom.

V ta boj so se vključile najrazličnejše vladne in nevladne institucije, kakor tudi institucije na nivoju lokalnih skupnosti, ki želijo nuditi pomoč vsem, ki so že in ki bodo morali še spoznati, da jim je to edina možna pot, da ohranijo ali pa povečajo svoj tržni delež, pa četudi samo kot dobavitelji izdelkov ali ponudniki neke storitve na lokalnem nivoju.

Občina Kamnik preko Poslovnega informacijskega centra nudi podjetnikom in obrtnikom najrazličnejša svetovanja, z decembrom starega leta tudi za področje KAKOVOSTI.

Svetovanje izvaja VAREKA Komenda, Inženiring za varstvo pri delu, požarno varnost, ekologijo in kakovost, JENKO Igor s. p. dvakrat tedensko in sicer v PONEDELJEK od 16. do 17. ure, ČETRTEK od 8. do 9. ure, na sedežu firme POK PRI KOMENDI 3B oziroma po TEL/FAX: 841-479.

Z rubriko KAKOVOST V PODJETNIŠTVU želimo bralce Kamniškega občana, predvsem pa podjetnike in obrtnike, katerim je prvenstveno namenjena, spodbuditi k razmišljanju o kakovosti in Vam preko predvidoma desetih tematskih sklopov, ki jih bomo objavljali, dati potrebna pojasnila, če bomo uspeli, tudi vzvode, s katerimi boste razmišljanja pogladi v tek za »Odlično kakovost«.

Vse se mora enkrat začeti, če želimo, da se nadaljuje.

Obsežnost procesa postavitve sistema zagotavljanja kakovosti postane po Vaši trdni odločitvi, da na tem nekaj naredite, nekoliko bolj prijazno. Ob upoštevanju zaporedja korakov, ki jih morate narediti, zahteva tudi pridobivanje znanja. Del tega boste lahko pridobili in skupaj z nami oblikovali na seminarjih, ki jih bo organiziral PIC Kamnik.

V nobenem primeru ne mislimo, da bi ta naš poskus informiranja za kakovost razumeli kot **zadostno osnovo**, da samostojno izpeljete projekt, ki bi imel za posledico npr. certifikat za kakovost oziroma, da se poslovnik za kakovost lahko enostavno prepiše. Naš cilj bo dosežen, če boste kakovost začeli razumevati drugače, bolj celostno, tako da se s kakovostjo lahko pokaže tudi poslovna kultura (problem vsesplošnega neplačevanja), da s kakovostjo preko TQM (Total Quality Management) prehajamo preko ciljnih kriterijev do pravih metod vodenja, poslovne odličnosti in celovite uspešnosti. Da s to osnovo preprečimo neracionalno porabo naravnih (ekologija) in človeških (varstvo pri delu) virov. Da bi začutili, da je mogoče s tem na področju proizvodnje izdelkov in storitev doseči precej nižje cene izdelkov in tako povečati svojo konkurenčno sposobnost.

Igor ing. Jenko

S&P
d.o.o. STAHOVICA

UROŠ URANIČ

Kranjska cesta 2
1241 KAMNIK
tel.: (061) 813-685

**SERVIS IN PRODAJA
RADIO - TV - HIFI - VIDEO**

**MONTAŽA AVTORADIJEV,
SATELITSKIH IN KLASIČNIH ANTEN.**

**gorenje
CERES**

Kamnik, Usnjarska 9,
tel. 817-203

Izkoristite ugodno priložnost do konca februarja - 10% gotovinski popust ali plačilo na 10 enakih čekov brez obresti.

- HLADILNIKI OD 25.700 SIT naprej.
- BTV Gorenje, 51 cm, TTX 46.500 SIT za gotovinsko plačilo
- BTV Evelux - 3 leta garancije

Na zalogi celoten program Gorenja.

Brezplačna dostava.

Obiščite nas vsak dan od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 13. ure

SAM d.o.o.

Trgovina z gradbenim materialom
Krakovska 4b,
1230 DOMŽALE
TEL: 061/716-454
FAXS: 061/713-288

Prodajni center
Latkova vas 84,
3312 PREBOLD
TEL: 063/702-250
FAXS: 063/702-251

OD OPEKE... DO STREŠNIKA - in še mnogo več....!!!

Nudimo vam vse vrste GRADBENEGA MATERIALA: cement, apno, schiedel dimnike, strešnike (bramac, bobrovec) in druge kritine, izolacijske materiale (novoterm, stiropor), okna ter vse ostalo potrebno za gradnjo.

NOVO v SAM-u: stavbno pohištvo, parket, jupol, zidarsko orodje, podporniki, mešalci, cevni odri.

Material vam lahko DOSTAVIMO Z AVTODVIGALOM.

Posebna ponudba: omejene količine BRAMACA in MODULARNEGA BLOKA še po STARI CENI!

Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

vetličarna Nagelj

Šmarca (zraven Taberne), tel.: 814-376

Valentinovi šopki in aranžmaji

KER NEKOGA MORAŠ IMETI RAD.

KER TE JE LEPO OBJETI.

KER SI NEKAJ POSEBNEGA.

Imamo tudi pestro izbiro plišastih igračk.

Odpri vsak dan, tudi ob sobotah, od 9. do 19. ure.

Kozmetični studio Nina

Moste 89F (za prodajalno Scorpio), tel. 841-538

Revolucionarna štirifazna metoda odpravljanja celulita tudi pri nas!

Najsodobnejša terapija z uporabo ultrazvoka zagotavlja vidne rezultate tudi pri najtrdovratnejšem celulitu (patološki - 3. in 4. stopnja)

Nudimo vam tudi kombinirane nege za zmanjšanje telesne teže, nego obraza in dekolteja, aplikacijo umetnih nohtov in parafinske obloge rok, limfno drenažo z body wrappingom, termično aromaterapijo in zdravo sončenje v sodobnem solariju ERGOLINE.

Informacije po telefonu 061-841-538.

Prijava za nego - osebno na naslovu studia - Moste 89F

PRODAJA, SERVIS, MONTAŽA OGREVALNE TEHNIKE

**TERMOTEHNIKA
AVGUŠTIN**

- oljni gorilniki
- oljne garniture
- peči SIME, INTERCAL
- rezervni deli
- cisterne za olje

STARETOVA 2, 1234 MENGEŠ, TEL.: (061) 739-426

kočna

Ne zamudite priložnosti – obiščite trgovino

UNIVERZAL (tel. 831-272)

KOMBI PLOŠČE:

* 3,5 cm	1.050 SIT
* 5 cm	1.367 SIT
* 7,5 cm	1.713 SIT

ŠE VEDNO UGODNA PRODAJA PREMOGA!

- kosi, kocke, oreh Trbovlje
- za količino nad 3 tone dostava brezplačna

ZA VSE BLAGO NUDIMO POPUSTE PRI PLAČILU Z GOTOVINO:

- od 20.000 do 35.000 SIT 3%
- od 35.000 do 50.000 SIT 4%
- nad 50.000 SIT 5%

Vabimo vas k ugodnim nakupom v našo

MODNO HIŠO (tel. 831-404)

Za vas smo pripravili posebne **UGODNE KOTIČKE**, kjer vam po nizkih cenah nudimo

ZIMSKE PLAŠČE, JAKNE,
PLETENE HLAČE
IN KRILA,
OTROŠKE BUNDE
IN TERMO HLAČE,
BLUZE IN SRAJCE

Nudimo vam možnost plačila na **VEČ ČEKOV!**

DEŽURSTVO: v FEBRUARJU sta ob sobotah od 7. do 19.30 in ob nedeljah od 7. do 11. ure dežurni trgovini ZAPRICE (816-061) in MOSTE (841-138)

SLEDITE MARKACIJI – OBIŠČITE KOČNO

Asfaltiramo in tlakujemo dvorišča, ceste in parkirišča.

Opravljamo zidarska dela celotnih objektov in adaptacije.

S. BOR, d.o.o.,
Kamnik
tel.: 813-870, Rastoder

PEUGEOT RODEX®

Servis – prodaja

Rova 3/a, Radomlje tel. prodaja: 727-798
servis: 727-010
faks: 727-319

Kompleten program Peugeot

PEUGEOT 106
OD 14.900 DEM

PEUGEOT 306
OD 21.000 DEM

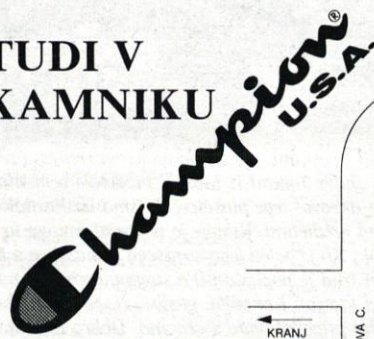
PEUGEOT 406
OD 30.700 DEM

PEUGEOT BOXER
OD 26.400 DEM

Vozila iz programa Peugeot si lahko ogledate, preizkusite in seveda tudi kupite pri Rodexu Radomlje.

TUDI V
KAMNIKU

DOBITE V TRGOVINI
Šampion

PODGORJE 106 b, KAMNIK
ODPRTO OD 9-13. IN OD 16-19., OB SOBOTAH OD 9-13.

JANEZ VREČEK

Zgornji Brnik 143, tel. (064) 421-015

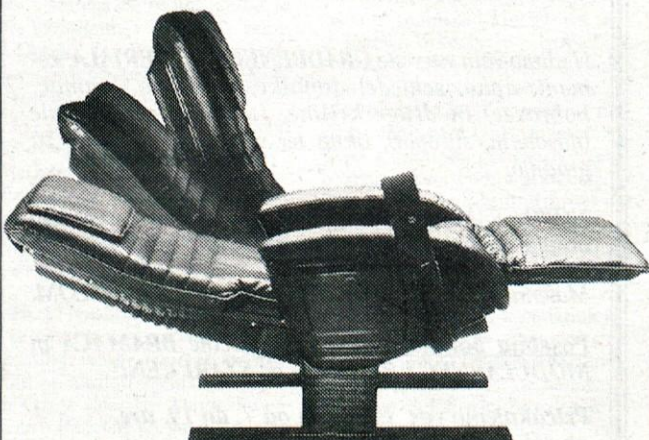
Izdelujem in popravljam peči
za centralno ogrevanje na trda
in tekoča goriva.

Izdelujem cisteme za olje, peči na olje in plin.
Na zalogi kombinirani bojlerji.

PRÄSIDENT, NAJBOLJ ISKANI MASAŽNI STOLI

SE 8. LETO UVELJAVLJAJO PO CELEM SVETU S POŽIVLJAJOČO MASAŽO PROTI STRESU, NERVOZI IN IZČRANOSTI ZA PREOBREMENJENE POSLOVNEŽE, OBRTHNIKE IN LJUDI, **KI NIMAJO ČASA.**

BREZ TABLET IN KEMIJE RESNIČNO LAJŠA BOLEČINE V HRBTENICI, STAROSTNE TEGOBE... LASKAVE OCENE SO MU PRIPISALI TUDI NAŠI ZNANI ORTOPEDI IN FIZIOTERAPEVTI.

VZEMITE SI ČAS, PREIZKUSITE MASAŽNI STOL NA SVOJEM DOMU ALI V RELAX CENTRU ZA TRADICIONALNO MEDICINO V KAMNIKU, POT NA DOBRAVO 13, PEROVO.

INFORMACIJE IN PRODAJA
064 221 669 OD 7. DO 8.30 IN PO 20. URI,
0609 642 686 VES DAN,
RELAX CENTER 061 814 004 OD 10. DO 22. URE.

HOMLES

Zdravko BODLAJ s.p.
Gradišče 3, Laze v Tuhinju
faks/tel.: 061/847-097

Izdelava po naročilu:

- stopnice vseh oblik
- okna, vrata

**Novo v blagovnici
METALKA KAMNIK**

• **kuhinje Gorenje v kletni etaži**

• laminatna talna obloga hrast 1.kv. samo 2799.-SIT m²

• **POSEBEJ UGODNO- sušilki perila GIMI:**

TOP.....	1791.-	1199.-SIT
vrtni.....	8918.-	5399.-
modular 4.....	4841.-	3699.-
štedilnik Gorenje (4 x el.).....		27.711.-

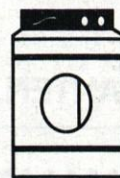
• **Velika izbira keramičnih plošč Gorenje in Smov!**

Granitogres Smov 2.kv.....	1857.-SIT
Granitogres Refin 3.kv.....	dva art. 1737.-
Granitogres Novoceram 1.kv.....	dva art. 1950.-
keramične ploščice Gorenje 33x33, 20x20, 20x25, 3.kv.....	od 1037.- do 1180.-

• Pri nakupu malih gosp. aparatov Gorenje, Bosch in Siemens vam podarimo opriključek - mesoreznico za sekljalnik S-1 Gorenje.

METALKA TRGOVINA

BLAGOVNICA KAMNIK
Šutna 37, tel: 061/811 555

**SERVIS
GOSPODINJSKIH STROJEV
IN HLADILNIH NAPRAV**

Žibert Vinko
Hudo 5/a, tel.: 727-778,
0609-647-519

Mali oglasi:

Mlada družina nujno najame stanovanje do 350 DEM mesečno. Nudimo pomoč. Tel.: 318-402 od 7. do 13. ure.

Kupim garsonjero ali enosobno stanovanje v okolici Kamnika. Tel.: 811-056, zvečer.

Kupiva hišo ali zazidljivo parcelo v Kamniku. Tel.: 813-216.

Inštruiram matematiko, fiziko in

osnove elektro-tehnike. Tel.: 738-662.

Trske v butarah za spodžig drv prodajam po 500 SIT. Tel.: 825-574, Koželj, Stahovica.

Garažo triplex v zg. etaži ob spodnji železniški postaji Kamnik prodam za 8.000 DEM. Tel.: 832-132.

AV SERVIS RTV in TRGOVINA KONCILIA

Vrhpolje 41, Kamnik (v gasilskem domu) tel.: 831-383

Odperto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

V redno delovno razmerje sprejememo dekletke za pomoč v strežbi hrane in pijače. Izobrazba ni obvezna.

Tel.: 727-392.

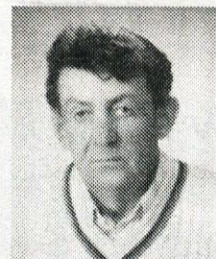
Trg svobode 6, Kamnik
(v prostorih AMD Kamnik)

Tel.: 81 13 42, 81 71 34, 81 71 44

- TELEFONSKI APARATI
- TELEFONSKE HIŠNE CENTRALE
- TELEFAXI
- SIGNALNE VARNOSTNE NAPRAVE

Delovni čas: vsak dan, razen sobote, od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Se priporočamo!

Z bolečino v srcu strmino v nemoč človeka do narave, kajti odmrta nam je korenina našega drevesa.

ZAHVALA

Po težki bolezni se je v 66. letu življenja za vedno poslovil od nas dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC JEGLIČ

iz Okroga

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste ga v času njegove težke bolezni obiskovali. Zahvaljujemo se tudi članom ZB, upokojencem Motnik-Špitič, podjetjem KIK, Eta in Titan in vsem drugim za pomoč, darovano cvetje, sveče, denarno pomoč, za izrečena ustna in pisna sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala osebju ORL, dr. Plešnarjevi, patronažnim sestram, posebno Lojzki, in reševalcem za skrb in pomoč pri negi našega očeta. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, govorniku in praporščakom.

Žalujoci vsi njegovi

Okrog, Česnjice, januar 1997

Lovci so se poklonili Ti z zeleno vejico. Lovski rog pa je zatrobil večno nam slovo.

ZAHVALA

V 73. letu življenja nas je nenadoma zapustil

LOJZE ŽAVBI

logar iz Kamnika, Pot na Poljane 14a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, njegovim bivšim sodelavcem iz Gozdnega gospodarstva Kamnik in znancem za podarjeno cvetje, sveče ter ustna in pisna sožalja. Najlejša hvala zdravstvenemu osebju ZD Kamnik, posebno njegovi zdravnici dr. Hrovatinovi za požrtvovalno zdravljenje. Posebna zahvala vsem prijateljem - lovcev ter njihovim zastavonošem za neizmerno lepo poslednje slovo. Hvala govornikom Cirilu Merčunu iz Zveze borcev Kamnik in Štefanu Virjentu, ki se je v imenu njegovih prijateljev - lovcev z ganljivimi besedami poslovil od našega atija. Hvala za ganljivo zapete pesmi zboru »Krt« in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci vsi njegovi

Kamnik, februar 1997

VAREKA

INŽENIRING ZA VARSTVO PRI DELU, POŽARNO VARNOST, EKOLOGIJO IN KAKOVOST

ing. Igor Jenko s.p.

Potok pri Komendi 3B, 1218 Komenda, tel./faks: 061/841-479

- ♦ SVETUJEMO - tehnično, pravno, organizacijsko
- ♦ IZOBRAŽUJEMO - za vsa področja naše dejavnosti
- ♦ ORGANIZIRAMO - meritve vseh vrst, preglede strojev in naprav po zahtevah zakonodaje
- ♦ UVAJAMO - sistem zagotavljanja kakovosti
- ♦ IZVAJAMO - celotno normativno področje naše dejavnosti, kot vaši pooblaščenca

LADA

PRODAJA VOZIL

AVTO DETR d.o.o.

ZORMAN MENGEŠ

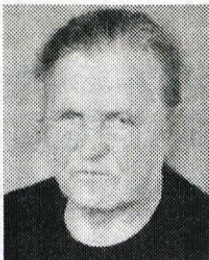
Slovenska c. 66

KOMPLETNO SERVISIRANJE
POPRAVILA KARAMBOLIRANIH VOZIL
PRODAJA REZERVNIH DELOV

K nakupu novega vozila vam pomagamo z ugodnim kreditom na 3 ali 4 leta.

TUDI STARO ZA NOVO!

tel. prodaja: 737 313, tel. servis: 737 041, fax: 737 313

ZAHVALA

Z bolečino v srcu smo se 30. januarja 1997 poslovili od naše ljube mame

NEŽE KOŠIR

roj. 13. 1. 1909

Hvala vsem, ki jo imate v lepem spominu!

Sin z družino

Kamnik, januar 1997

Pod hladno, mirno tu gomilo počivaj trudno ti srce: saj, dokler moglo, ti nosilo človeštva si gorje!
(Josip Stritar)

ZAHVALA

Ob smrti naše mame

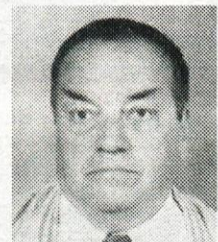
FRANČIŠKE BREZNIK

iz Gozda 31

se iskreno zahvaljujemo osebju Doma upkojencev Kamnik za nego in skrb, zdravniku dr. Brumnu za zdravniško pomoč, stanovalec in duhovniku za obiske in pomoč ter molitveni obred ob smrti. Vaščanom zaselka Laz, sosedom, še posebno Stahnečarjevim in zg. Dovčevim za nesebično pomoč, duhovniku za opravljen pogrebni obred in molitev, organistki in pevcem za ganljivo petje, sodelavcem Kočne in Belinke, sorodnikom, znancem, prijateljem ter vsem neimenovanim hvala za pisna in ustna sožalja, podarjene sveče, cvetje, sv. maše in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

Gozd, Krivčevo, Črna, Županje Njive, Godić, Kamnik, januar 1997

Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar družijo nas. So vezi močnejše, brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kacić)

ZAHVALA

Nenadoma in brez slovesa nas je v 66. letu življenja zapustil naš dragi mož, oče, ded, brat in stric

MIHA KLEMENC

iz Nevelj 14a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih prihiteli na pomoč in sočustvovali z nami. Hvala za darovano cvetje, sveče, svete maše in spremstvo v njegov prerani večni dom. Posebej se zahvaljujemo reševalni službi ZD Kamnik, VVZ Anton Medved, Cestnemu podjetju Ljubljana, praporščakom, g. župniku Fajdigi za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem Lire in cerkvenemu zboru za ganljivo zapete žalostinke ter Janiju Krtu za zaigrani Beli cvet.

Žalujoci vsi njegovi

Nevelje, Kamnik, Črna, januar 1997

CVETLIČARNA FREZIJA

na Bakovniku, tel. 813-559

Samo šopek, pa toliko ljubeznili!
14. februar - VALENTINOVO - dan zaljubljenih.

Odperto od 7^h do 19^h, ob sobotah od 7^h do 13^h
Se priporočamo.

STEKLARSTVO

HOMEK, VIII. ul. 9/a
tel.: 727-089, 715-717

Delovni čas:

pon., tor., čet. in pet. od 7^h do 15^h
sreda od 7^h do 17^h

Velika izbira barvnih stekel in ogledal, izdelava steklenih vitrin, termopan stekla, zasteklitev z okrasnimi letvicami, oprema lokalov, kaljeno steklo...

Kot naša hiša je bila tvoja ljubezen. Kot krušna peč je bilo tvoje srce. Ostal boš naš dom.

ZAHVALA

Pretreseni smo, da nas je tako nenadoma zapustil naš dragi

MIHA PAJEK

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, mu bili prijatelji in bili z nami ob težkih trenutkih slovesa.

Žalujoci: žena Marta, sinova Miha in Grega in hči Olga z družino

Januar 1997

V naših srcih ti naprej živiš, zato pot nas vodi tja, kjer v tišini spiš. Tam lučka ljubezni vedno gori in tvoj nasmeh med nami živi.

ZAHVALA

V 69. letu življenja nas je zapustil dragi mož, ata, dedek, pradedek, brat in stric

IVAN ŽAGAR

z Županjih Njiv

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot, mu darovali cvetje, sveče in za svete maše. Posebej velja zahvala g. župniku Berčanu za lepo opravljen cerkveni obred, rudarjem za spremstvo, Marjanu Hančiču za lepe besede slovesa, pevcem in trobentaču za odigrano Tišino. Iskrena hvala tudi za pomoč in zdravljenje dr. Logarjevi, sestri Slavici in patronažni sestri Miji.

Žalujoci vsi njegovi

Županje Njive, Snovik, Podgorje, Podslivnica, Vrhpolje, Gozd, Godić, januar 1997

Spomin na mamo pokopano nam v srcu spi... Umre mama vse prerano, četudi sto let doživi.

ZAHVALA

Z bolečino v srcih sporočamo, da je v 83. letu za vedno zaspala naša mama

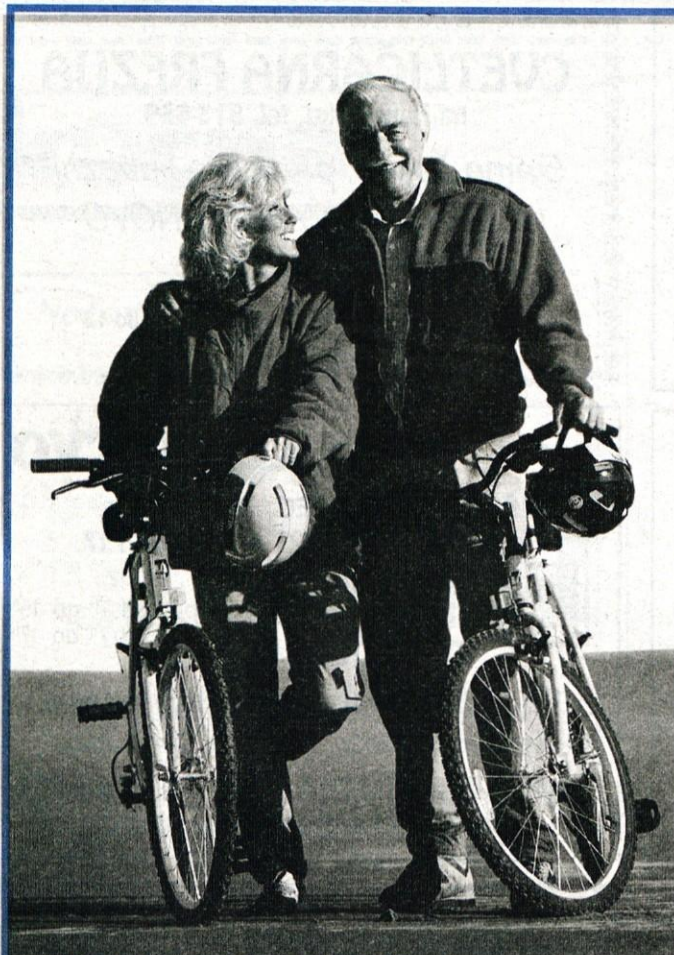
ANGELA BURJA

p.d. Perčeva mama z Brezij nad Kamnikom

Hvala vsem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih in z nami delite bolečino. Posebno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, vsem našim sodelavcem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Iskrena hvala za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke.

Žalujoci vsi njeni

Februar 1997

V Blagovnici VELE
na oddelku elektro
velika izbira koles
Rog, Scoot, Marin in Schwin
po ugodnih cenah

pri nakupu Rogovih koles
10% popust
pri plačilu z gotovino

NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA BLAGOVNICE VELE: 061/718-100

Prišel je čas obnove hiš in stanovanj.
V Napredkovih odlično založenih trgovinah
boste lahko izbrali izdelke
po ugodnih cenah.

Trgovina z gradbenim materialom Kurivo Domžale,
Masljeva 4, tel.: 061/721-330
strešna kritina Bramac,
apno, cement, stavbno pohištvo Inles in Liko,
marmorne police, kombi plošče in vse drugo za gradnjo

**pri nakupu stavbnega pohištva
5% popust pri plačilu z gotovino**

Trgovina Barve laki, Domžale,
Ljubljanska 64, tel.: 061/721-254
zunanje in notranje barve, pripomočki za barvanje, čistila,...
Spektra 25 kg 2.490 SIT
Jupol 25 kg 2.550 SIT

PODJETNIKI!

Začetek leta je pravi čas, da začnemo za vas voditi poslovne
knjige in opravljati druge finančne in računovodske storitve.
Zagotavljamo vam kakovostne storitve, spoštovanje rokov
in jamčimo tajnost poslovanja. Vse informacije dobite v
Napredkovi kooperaciji v Domžalah, Tel.: 061/718-293

Vse za kolone dobite v naši prodajalni
na Usnjarski 1, v Kamniku (tel.: 817-404)

Dnevno sveže meso, drobovina in mesni izdelki so
narejeni po izvirnih domačih receptih iz mesa živine
slovenskih rejcev.

Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19. ure,
ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

MIKAVNO IN DOBRO!

- PRODAJA VOZIL -
- NOVIH IN RABLJENIH
- POOBLAŠČEN SERVIS
- KLEPARSKA
- IN LIČARSKA DELA
- AVTO VLEKA
- REZERVNI DELI

NAJ NIŽJE CENE VOZIL
UGODNEJŠI KREDITI
VEČJA IZBIRA VOZIL

SAMO V POKRITEM PRODAJNEM SALONU

PREŠA v Cerkljah
telefon (064) 422 522, 421 202; **RENAULT**

Libres biro

Računovodske storitve gospodarskih družb
(s.p., d.o.o., d.n.o., k.d.)

kvalitetno in poceni, sodobna informacijska
podpora, podjetniško in davčno svetovanje.
14 let delovnih izkušenj.

Po dokumentacijo pridemo v podjetja.

Tel.: 140 21 24, dopoldan in 811-817, popoldan.

NOVO

Trgovina ČEBELICA

Odpiramo novo trgovino, poleg trgovine
Kvit, na Fužinah 6 v Kamniku, tel.: 832-994.

RAZVESELILI VAS BOMO Z BOGATO PONUDBO:

- * papirna galanterija - solske potrebščine
- * pisarniški material - tudi večje nabave
- * kozmetika, prašek Ariel in Dash
- * tekstil (nogavice vseh vrst, srajce...)
- * darila, suvenirji - aranžirana
- * otroški program (PAMPERS), vložki Always
- * usnjeni izdelki

OB VEČJEM NAKUPU DODATNE UGODNOSTI!!!

PAMPERS 1.711 SIT ARIEL 3,6 kg 972 SIT mehčalec Lenor koncentrat 1 l 472 SIT moške srajce od 3.600 SIT

Odperto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

**KNJIGARNA
IN
PAPIRNICA
817-321**

**BOGATA PONUDBA PISARNIŠKEGA
MATERIALA, TISKOVIN, ...**

BREZPLAČNA DOSTAVA V PODJETJE

KDOR VARČNO POSLUJE, V FORUMU KUPUJE!

LASTNIKOM GOZDOV NUDIMO:

ODKUP LESA na kamionskih cestah
in na panju

PLAČILO ZAGOTOVLJENO v sledečih rokih:

hlodovina listavcev in iglavcev 30 dni
celulozni les iglavcev in drva 60 dni

Kvalitetno in po konkurenčnih cenah
opravimo sledeča dela:
posek, spravilo, vsa gozdnogojitvena dela.

Informacije: Uprava podjetja - 12 53 130
telefax: 210 729
Tržaška c. 2, 1001 Ljubljana

Lokalni odkupovalec: **KLANČNIK DARE**, Loke 8A,
Laze v Tuhinju
telefon: 832-046, 831-066

AST **AHAČIČ
SERVIS
TRGOVINA**

Domžale,
Prešemova 1/a,
tel. 722-107

gorenje

AKCIJA!

- sušilci perila 38.452 SIT
- pralni stroji od 52.500 SIT naprej
- barvni TV Gorenje od 38.900 SIT naprej
- hladilniki od 25.300 SIT naprej
- sesalci od 13.600 SIT naprej
- kavni mlinček 2.621 SIT

Cene veljajo za gotovinsko plačilo.

Ugodno: hladilniki, zamrzovalne skrinje in omare,
štedilniki, pomivalni stroji, pomivalna korita, likalniki,
posoda in...

12% gotovinski popust ali možnost nakupa na 5
čkov brez obresti.

Na zalogi celoten program Gorenje!

Odperto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV GORENJE!